

**ПРАВИЛА ПОСЛОВАЊА
ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА, ДЕПОА И КЛИРИНГА ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ**

Пречишћен текст

(закључно са изменама и допунама које се примењују од **12.10.2023.** године.)

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

1. Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности (у даљем тексту: Централни регистар) је акционарско друштво које обавља послове клиринга, салдирања и регистраовања трансакција са финансијским инструментима.

Централни регистар обавља и друге послове у складу са законом којим се уређује тржиште капитала, законом којим се уређује јавни дуг, законом којим се уређује преузимање акционарских друштава, законом којим се уређују привредна друштва, законом којим се уређује пословање банака, законима којима се уређује пословање отворених инвестиционих фондова са јавном понудом, алтернативних инвестиционих фондова, добровољних пензијских фондова, законом којим се уређује приватизација и другим законима.

2. У Централном регистру се обављају следећи послови:

- вођење регистра финансијских инструмената;
- отварање и вођење рачуна финансијских инструмената;
- вођење регистра заложног права на финансијским инструментима;
- вођење и чување електронске евиденције о финансијским инструментима;
- вођење обрачунских новчаних рачуна чланова централног регистра;
- упис, испис и све промене на финансијским инструментима;
- организовање и управљање системом за салдирање, послове клиринга и салдирања на основу закључених трансакција са финансијским инструментима и утврђивање стања обавеза и потраживања чланова централног регистра и њихових клијената;
- пренос финансијских инструмената и права из финансијских инструмената;
- утврђивање и додела једнообразних идентификацијоних ознака финансијских инструмената;
- вођење шифарника врста финансијских инструмената;
- послове у вези са корпоративним радњама издавалаца финансијских инструмената;
- депоновање акција у вези са преузимањем акционарских друштава;
- образовање и коришћење гарантног фонда и послови у вези са другим начинима смањења ризика у случају неизвршења обавеза члана централног регистра;
- учествовање у међународним организацијама које се баве пословима у вези са финансијским инструментима, као и сарадња са тим организацијама;
- други послови у складу са законом, укључујући активности које су неопходне за обављање послова одређених законом.

2а Правилима пословања Централног регистра ближе се уређује начин обављања послова из тачке 2. ових Правила пословања, као и друга питања од значаја за рад Централног регистра.

Изузетно од става 1. ове тачке, Централни регистар посебним актом уређује начин обављања регистрације, издавања, клиринга и салдирања, преноса, исплате, корпоративних радњи и осталих послова у вези са појединим финансијским

инструментима чији је издавалац Република Србија, када те послове обавља једно или више страних правних лица, ангажованих у складу са законом којим се уређује јавни дуг и законом којим се уређује тржиште капитала, а са којим Централни регистар успостави везу која омогућава обављање тих послова.

Циклус салдирања и временски оквир у којем су чланови Централног регистра дужни да предузму одређене радње у вези са пословима из става 2. ове тачке уређују се Правилником о терминском плану рада централног регистра.

3. Одлуке Централног регистра на основу ових Правила пословања доноси директор Централног регистра.

Директор Централног регистра може овластити једно или више лица запослених у Централном регистру да доноси појединачне одлуке, односно да привремено доносе све одлуке, у складу са овим правилима пословања.

У одлуци коју донесе лице из става 2. ове тачке, између осталог, обавезно се наводи број и датум акта на основу кога му је пренето овлашћење.

Централни регистар прима и експедује акте путем поште и непосредно, у својим пословним просторијама, у току радног времена писарнице које одређује директор Централног регистра, а изузетно, када је овим правилима пословања то изричito дозвољено, и електронски (путем имејла).

За Директор Централног регистра доноси техничка упутства ради детаљнијег уређивања начина поступања члана и другог лица у пословима које обављају са Централним регистром.

Техничка упутства из става 1. ове тачке објављују се на интернет странице Централног регистра или преко корисничке WEB апликације Централног регистра.

4. Централни регистар послове из свог делокруга обавља на основу:

- захтева члана, суда, јавног извршиоца, јавног бележника, другог надлежног државног органа, издаваоца или другог лица које има правни интерес;
- документације уз захтев која је прописана овим правилима пословања;
- јавно доступних података из јавних, односно службених регистрара у Републици Србији.

Захтев који се подноси Централном регистру мора да буде на српском језику, разумљив, израђен механографски или написан руком - читљивим рукописом, уколико га подноси физичко лице, да садржи све податке да би Централни регистар могао по њему да поступи, да садржи име и презиме, матични број, пребивалиште, односно боравиште физичког лица, пословно име и седиште правног лица, матични број, адресу за пријем поште, уколико се иста разликује од адресе седишта, потпис подносиоца захтева, односно овлашћеног лица подносиоца захтева, као и печат уколико подносилац захтева користи печат у свом пословању.

Документација уз захтев се прилаже у оригиналу, овереном препису или овереној фотокопији у смислу закона који уређује оверавање потписа, рукописа и преписа, а уз документ на страном језику се прилаже и превод на српски језик израђен од стране овлашћеног судског тумача, уколико није другачије прописано овим Правилима.

У случају када се подноси захтев за доставу података, извода, извештаја, потврда и сл. потребна документација се доставља у копији.

Захтев и документ у облику електронског документа ће се сматрати оригиналом, односно дигитализованом копијом уколико испуњавају услове из закона којим се уређују електронски документ, електронска идентификација и услуге поверења у електронском промету.

Изузетно од ст. 3. и 5. ове тачке, фотокопија или дигитализована копија документа може бити оверена од стране члана Централног регистра, потписивањем фотокопије документа, односно квалификованим електронским потписивањем дигитализоване копије документа од стране члана органа управе или лица запосленог на радном месту брокера, инвестиционог саветника или портфолио менаџера и отискивањем одговарајућег печата На фотокопији документа, уколико се печат користи у пословању, с тим што је члан Централног регистра дужан да документ чију је веродостојност потврдио чува у складу са законом.

Одштампани примерак оригиналног електронског документа може бити употребљен уколико испуњава услове из закона из става 5. ове тачке.

Страна јавна исправа мора бити легализована у складу са законом који уређује легализацију исправа у међународном промету или снабдевена апостилом, када је иста сачињена у страној држави која је ратификовала Хашку конвенцију о укидању потребе легализације страних јавних исправа, осим уколико је између државе у којој је исправа сачињена и Републике Србије закључен споразум о узајамном ослобађању од легализације јавних исправа.

4а У сврху обављања послова из свог делокруга Централни регистар је, законом који уређује тржиште капитала, одређен за руковаоца и обрађивача следећих података о личности:

- за домаће физичко лице - лично име (име и презиме), пол, јединствени матични број грађана, адреса пребивалишта, односно боравишта, адреса за пријем електронске поште;
- за странца - лично име (име и презиме), пол, број пасоша и држава издавања, односно евидентијски број за странца, односно број личне карте странца и земља издавања, адреса за пријем електронске поште;
- за сва физичка лица – података о рачуну финансијских инструмената и новчаном рачуну, као и података о стању на тим рачунима.

Податке о личности својих клијената, чланови Централног регистра уносе у базу података Централног регистра приликом отварања рачуна финансијских инструмената и обављања других послова са финансијским инструментима за своје клијенте.

Подаци о личности клијената Централног регистра и чланова Централног регистра, који се обрађују у Централном регистру, ограничени су само на оне податке који су неопходни за јединствену идентификацију физичких лица као власника финансијских инструмената, поверилаца, заступника и других лица, као и на контакт податке физичких лица неопходне за слање информација у вези са њиховим правима и обавезама у вези са финансијским инструментима.

Чланови Централног регистра су дужни да лицима у чије име отварају рачуне финансијских инструмената, приликом прикупљања њихових личних података, пруже све информације у складу са законом којим се уређује заштита података о личности, односно да их обавесте о начину остваривања права на приступ, исправку, брисање података, ограничење обраде, приговор и преносивост података.

Чланови Централног регистра су дужни да предузму одговарајуће техничке, организационе и кадровске мере како би обезбедили да се обрада података о личности коју они спроводе, спроводи у складу са законом којим се уређује заштита података о личности, а на основу процене ризика по безбедност података о личности.

Чланови Централног регистра су дужни да, након сазнања о нарушавању безбедности, односно повреди интегритета, поверљивости или доступности података о личности које Централни регистар обрађује за њихове клијенте, о томе обавесте Централни регистар у најкраћем могућем року.

У складу са законом којим се уређује тржиште капитала, Централни регистар трајно чува документацију и податке забележене на електронским медијима, тако да се и подаци о личности физичких лица који су уписаны у електронску базу података Централног регистра чувају трајно.

Физичка лица на које се подаци о личности односе, могу се обратити Централном регистру, као и члановима Централног регистра у вези са остваривањем њихових права која су регулисана законом којим се уређује заштита података о личности.

4б У сврху обављања послова из свог делокруга Централни регистар евидентира следеће податке о правним лицима:

- за домаће правно лице - пословно име, адресу седишта, адресу за пријем поште – ако се разликује од адресе седишта, адресу за пријем електронске поште, матични број и ПИБ;
- за страно правно лице - пословно име, адресу седишта, адресу за пријем поште – ако се разликује од адресе седишта, број под којим се то правно лице води у матичном регистру, државу у којој је то правно лице регистровано, адресу за пријем електронске поште и ПИБ, ако их то правно лице има, односно ако их достави ради евидентирања.

Адреса седишта домаћег правног лица подразумева град, општину, насељено место, улицу или трг, кућни број, спрат и број стана.

Податке из ст. 1 – 2. ове тачке чланови Централног регистра уносе у базу података Централног регистра приликом отварања рачуна финансијских инструмената и обављања других послова са финансијским инструментима за своје клијенте.

4в У сврху обављања послова из свог делокруга Централни регистар евидентира податке о предузетницима који су идентични подацима из тачке 4а став 1. ових Правила пословања.

Податке из става 1. ове тачке чланови Централног регистра уносе у базу података Централног регистра приликом отварања рачуна финансијских инструмената и обављања других послова са финансијским инструментима за своје клијенте.

4г Поред података из тач. 4а – 4в Централни регистар обрађује, односно евидентира и све промене и брисање података.

II ЧЛАНСТВО У ЦЕНТРАЛНОМ РЕГИСТРУ

5. Чланови Централног регистра могу бити Република Србија, Народна банка Србије, инвестиционе друштва, кредитне институције, организатори тржишта, регулисани тржиште и друштва за управљање фондовима са седиштем у Републици

Србији, инострана правна лица која обављају послове клиринга и салдирања, односно регистрације финансијских инструмената или друга лица ако испуњавају услове чланства прописане актима Централног регистра.

5а БРИСАНО са Изменама и допунама 10 број 2-9/51-2 од 22.01.2020. године.

Захтев и услови за пријем у чланство

6. Централном регистру се подноси писани захтев за пријем у чланство и доделу шифре депозитара (једне или више).

Форма захтева објављена је на интернет страници Централног регистра.

Уз захтев из става 1. ове тачке подноси се и следећа документација:

- 1) Извод из Регистра привредних друштава не старији од 6 месеци;
- 2) дозвола за обављање делатности;
- 3) статут друштва и оснивачки акт;
- 4) потврда пореске управе о пореском идентификационом броју;
- 5) подаци о наменском новчаном рачуну за уплату/исплату динарских новчаних средстава по основу клиринга и салдирања трансакција са финансијским инструментима и других послова са финансијским инструментима, а ако је банка подносилац захтева, број обрачунског рачуна код Народне банке Србије;
- 6) подаци о девизној диспозицији од пословне банке, у циљу обављања трансакција по основу клиринга и салдирања трансакција са финансијским инструментима у страној валути;
- 7) изјава подносиоца захтева о испуњености техничко-технолошких услова за електронску комуникацију (размену података) према упутству које је објављено на интернет страници Централног регистра;
- 8) картон депонованих потписа за овлашћено лице члана;
- 9) доказ о плаћеној приступној чланарини.

Република Србија и Народна банка Србије не достављају документацију прописану ставом 3. тач. 1) - 4) ове тачке.

Поступање по захтеву и одлука о пријему у чланство

ба Након извршене провере достављене документације о испуњености услова за пријем у чланство, Комисија за пријем у чланство, одређена одлуком директора Централног регистра, сачињава извештај о испуњености услова за пријем у чланство и обавештава подносиоца захтева да:

- 1) изврши уплату девизних средстава у износу од 40.000 евра у гарантни фонд према инструкцијама централног регистра које су објављене на интернет страници централног регистра и
- 2) достави пет бланко потписаних сопствених меница са меничним овлашћењем, као средство обезбеђења за благовремено салдирање финансијских инструмената и новца за закључене трансакције.

6б Централни регистар у року од 30 дана од дана пријема захтева одлуком одлучује о стицању статуса члана у Централном регистру.

Уговор са чланом

6в Након доношења одлуке о пријему у чланство, Централни регистар и члан који приступа у чланство закључују уговор о чланству, којим се детаљније регулишу међусобна права и обавезе.

Члан Централног регистра је у обавези да, по потписивању уговора о чланству, Централном регистру достави бланко потписане сопствене менице, у броју који је одређен уговором о чланству, са меничним овлашћењем да их Централни регистар може попунити и реализацијати за износ неплаћене накнаде за коришћење услуга Централног регистра.

Централни регистар обавештава Комисију за хартије од вредности о пријему новог члана, а организатора тржишта уколико је нови члан инвестиционо друштво.

Стручно оспособљавање лица запосленог код члана за коришћење корисничке WEB апликације Централног регистра

6г Члан Централног регистра подноси захтев Централном регистру за стручно оспособљавање лица запосленог код члана за коришћење корисничке WEB апликације Централног регистра.

Након успешно спроведене обуке, лицу запосленом код члана Централни регистар издаје потврду о стеченом основном знању за рад на корисничкој WEB апликацији.

Приступ члана информационом систему Централног регистра

6д Право приступа и коришћења информационог система Централног регистра, члан Централног регистра остварује у складу са тачком 139. Правила пословања.

Обавезе члanova Централног регистра

6ђ Члан је у обавези да се при обављању послова са Централним регистром придржава права и обавеза које су му законом одређене, дате дозволом Комисије за хартије од вредности, односно Народне банке Србије и утврђене уговором о чланству.

Члан у потпуности и неопозиво прихвата одредбе Правила пословања, Правилника о тарифи и других општих аката којима се уређује пословање Централног регистра.

Члан је дужан да, без одлагања, обавести Централни регистар о свим статусним променама, односно променама околности које могу утицати на његов статус члана, као и на његову способност испуњавања обавеза као члана.

6е Члан Централног регистра је дужан да благовремено измирује своје финансијске обавезе према Централном регистру.

Члан Централног регистра је дужан да обезбеди да на његовом рачуну и рачуну финансијских инструмената његових клијената који се воде у Централном регистру има доволно финансијских инструмената, односно доволно новчаних средстава за спровођење поступка клиринга и салдирања.

Члан је дужан да новчана средства по основу клиринга и салдирања финансијских инструмената, као и по основу корпоративних радњи, која Централни регистар упућује на рачуне члanova Централног регистра, одмах, а најкасније наредног радног дана, пренесе на новчане рачуне законитих ималаца, с тим што обрачунава, обуставља и уплаћује на прописани уплатни рачун порез на приход од капитала на остварену камату за период од дана стицања до дана отуђења или откупа дужничке хартије од вредности.

Члан Централног регистра је у обавези да сваку меницу која буде реализована по било ком основу замени новом бланку, овереном и потписаном меницом са меничним овлашћењем.

6ж Члан Централног регистра је одговоран за документацију и податке које доставља Централном регистру.

Подаци које члан достави Централном регистру сматрају се тачним, истинитим и исправним.

За фотокопију или дигитализовану копију документа коју члан достави Централном регистру сматра се да је начињена под контролом лица из тачке 4. став 6. ових Правила пословања и да представља веродостојни приказ оригиналног документа, односно овереног преписа или оверене фотокопије документа у смислу закона који уређује оверавање потписа, рукописа и преписа.

Централни регистар не одговара за штету коју, услед неистинитости достављених података, односно неверодостојности достављених докумената, члан проузрокује другим члановима Централног регистра, издаваоцима, имаоцима финансијских инструмената или трећим лицима.

Централни регистар и члан Централног регистра не одговарају за штету учињену другим члановима Централног регистра, издаваоцима, имаоцима финансијских инструмената или трећим лицима, а која је настала услед више силе или као последица доношења акта другог надлежног органа.

Члан Централног регистра је дужан да чува налоге које су издали клијенти, као и другу документацију у вези са пословима које обавља са Централним регистром, на начин прописан законом.

6з Захтев и документацију за поступање Централног регистра, члан може да доставља лично или путем поште.

Захтеви члана могу се достављати и на регистровану адресу за пријем електронске поште Централног регистра (office@crhov.rs), уз одговарајућу документацију прописану овим Правилима пословања и израђену у складу са законом којим се уређује електронски документ и електронска идентификација.

Захтеви члана за следеће послове:

- 1) објављивање позива за седницу скупштине акционара;
- 2) издавање јединствене евидентије акционара,
- 3) отварање депо и депозитног рачуна,
- 4) промену података у закључницама и порукама,
- 5) скраћивање циклуса салдирања,
- 6) објаву обавештења на интернет страници Централног регистра,
- 7) унос ОТЦ налога за клиринг и салдирање трансакција након утврђеног временског термина за клиринг и салдирање, а најкасније до 16.30h, достављају се на електронску адресу Централног регистра ezahtevi@crhov.rs, уз одговарајућу документацију прописану овим Правилима пословања и приложен доказ о уплати накнаде Централног регистра.

Члан је дужан да информације добијене од Централног регистра користи искључиво у складу са законом, другим прописом и уговором са клијентом, без права на уступање трећим лицима.

Члан је у обавези да обавештава Централни регистар о евентуалним проблемима који настану приликом приступа информационо-комуникационом систему Централног регистра.

Члан је дужан да врши ажурирање идентификационих и других података о имаоцима рачуна финансијских инструмената и њихових заступника.

Члан је дужан да врши конфирмацију електронских порука за рачуне финансијских инструмената и новчане рачуне клијената у складу са терминским планом рада Централног регистра.

Централни регистар доноси посебно упутство о форми и структури електронских порука које објављује преко своје корисничке WEB апликације.

Обавезе Централног регистра

6и Централни регистар:

- 1) води регистар финансијских инструмената и стање на рачуну финансијских инструмената члана Централног регистра и његових клијената;
- 2) омогућава члану отварање рачуна финансијских инструмената и рачуна његових клијената и води стање на тим рачунима;
- 3) отвара новчане обрачунске рачуне на којима Централни регистар води стање новчаних средстава члана;
- 4) отвара и води емисионе рачуне издавалаца финансијских инструмената;
- 5) израчунава укупне новчане обавезе и потраживања члана настале на основу послова са финансијским инструментима;
- 6) врши клиринг и салдирање обавеза и потраживања у финансијским инструментима и новцу који су настали на основу закључених послова са финансијским инструментима;
- 7) извршава обавезе преноса финансијских инструмената по налогу члана;
- 8) омогућава увид у стање финансијских инструмената на рачунима члана и рачунима његових клијената, као и увид у стање новчаних обрачунских рачуна члана;
- 9) пружа подршку члану у коришћењу информационо-комуникационог система Централног регистра;
- 10) врши израду идентификацијоне (smart) картице за члана, за приступање и рад у информационом систему Централног регистра, у складу са овлашћењем члана;
- 11) пружа и друге услуге у вези са финансијским инструментима у складу са законом и другим прописом.

Права и овлашћења члана према врсти чланства

6ј Члан Централног регистра кредитна институција може да обавља следеће послове:

- 1) отварање рачуна финансијских инструмената за сопствене потребе у информационом систему Централног регистра;
- 2) вођење рачуна финансијских инструмената за сопствене потребе (упити у стање финансијских инструмената, преглед рачуна, статус рачуна и финансијских инструмената и др.);
- 3) давање налога за пренос власништва на финансијским инструментима чији је издавалац Република Србија и Народна банка Србије, за сопствене потребе;
- 4) наплата новчаних средстава за сопствене потребе по основу купопродајних трансакција са финансијским инструментима, дивиденде, принудног откупа и слично;

- 5) наплата новчаних средстава за сопствене потребе по основу доспећа купона, ануитета и главнице дужничких хартија од вредности;
- 6) друге послове и активности у вези са финансијским инструментима, у складу са законом.

6к Члан Централног регистра инвестиционо друштво (кредитна институција која има дозволу Комисије за хартије од вредности за обављање делатности инвестиционог друштва и брокерско-дилерско друштво), поред послова из тачке бј ових Правила пословања, може да обавља и следеће послове:

- 1) отварање рачуна финансијских инструмената у име клијента у информационом систему централног регистра;
- 2) вођење рачуна финансијских инструмената у име клијента (подаци о клијенту, промена личних података о клијенту, упiti у стање финансијских инструмената у име клијента; преглед рачуна, статус рачуна и финансијских инструмената, обавештавање клијента о стању на његовим рачунима и др.);
- 3) давање налога за салдирање купопродајних трансакција и пренос власништва на свим финансијским инструментима на основу налога који је добио од клијента;
- 4) давање налога за отварање емисионих рачуна издавалаца и пружање услуга својим клијентима (издаваоцима) у процесу емисије финансијских инструмената;
- 5) давање налога Централном регистру, на основу налога издаваоца, за исплату дивиденде, купона и главнице дужничких хартија од вредности, као и друге корпоративне радње;
- 6) наплата новчаних средстава за клијента по основу купопродајних трансакција са финансијским инструментима, дивиденде, принудног откупа и слично;
- 7) наплата новчаних средстава за клијента по основу доспећа купона, ануитета и главнице дужничких хартија од вредности;
- 8) друге послове и активности у вези са финансијским инструментима, у складу са законом.

6л Члан Централног регистра - кастоди банка која обавља послове у складу са законом о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима (у даљем тексту: кастоди банка) и банка са дозволом Комисије за хартије од вредности за обављање послова депозитара у складу са законима који регулишу инвестиционе фондове (у даљем тексту: банка депозитар), поред послова из тачке бј ових Правила пословања, може да обавља и следеће послове:

- 1) отварање и вођење кастоди рачуна;
- 2) друге послове и активности у вези са финансијским инструментима, у складу са законом.

Агент

6љ Агентом у смислу ових Правила пословања сматра се корпоративни агент, агент емисије и покровитељ.

Корпоративни агент је инвестиционо друштво које је члан Централног регистра, које води емисиони рачун издаваоца и са њим има закључен уговор о вршењу корпоративних радњи.

Агент емисије је инвестиционо друштво које је члан Централног регистра, које води емисиони рачун издаваоца и са њим има закључен уговор о вршењу свих или појединих активности у вези са одређеном емисијом финансијских инструмената,

без обавезе откупа.

Покровитељ је инвестиционо друштво које је члан Централног регистра и које врши услуге покровитељства у вези са понудом и продајом финансијских инструмената, уз обавезу откупа.

Издавалац акција је дужан да има закључен уговор из става 2. ове тачке само са једним корпоративним агентом, а може да има закључен уговор из става 3. ове тачке са једним или више агената емисије.

Издавалац дужничких хартија од вредности који није акционарско друштво је дужан да има закључен уговор из става 3. ове тачке са једним или више агената емисије, са обавезама закључно са исписом предметне емисије дужничких хартија од вредности.

Агент је у обавези да Централном регистру ажурно доставља податке о свим променама у вези са емисијом која је предмет уговора са издаваоцем.

Централни регистар врши промену агента у року од три радна дана од дана пријема уредног захтева, на основу следеће документације:

- 1) захтев члана Централног регистра – новог агента,
- 2) захтев издаваоца, који садржи обавештење о раскиду уговора,
- 3) уговор са новим агентом.

У случају раскида уговора између агента и издаваоца, а уговор са новим агентом није закључен, Централни регистар, на захтев претходног агента или издаваоца, врши пренос емисионог рачуна тог издаваоца на привремени рачун код Централног регистра.

Права и обавезе осталих чланова

6м Права и обавезе Републике Србије, Народне банке Србије, организатора тржишта, односно регулисаног тржишта у Републици Србији, као и друштва за управљање фондовима са седиштем у Републици Србији у вези са чланством у Централном регистру уређују се посебним уговором.

Престанак чланства по захтеву

6н Члану Централног регистра престаје чланство у Централном регистру на писани захтев тог члана, а након измирења свих његових обавеза по основу клиринга и салдирања закључених трансакција са финансијским инструментима, као и обавеза према Централном регистру.

Члан Централног регистар обавештава Централни регистар о намери престанка чланства истовремено са обавештавањем својих клијената.

Централни регистар објављује обавештење о намери престанка чланства на својој интернет страници.

У случају из става 1. ове тачке, члан Централног регистра доставља следећу документацију:

- 1) одлуку о престанку чланства у Централном регистру која је донета од стране надлежног органа члана;
- 2) захтев за пренос финансијских инструмената са емисионих рачуна издаваоца и рачуна финансијских инструмената клијената, који су се водили код члана коме

- престаје чланство, на емисионе рачуне истих издавалаца и рачуне финансијских инструмената клијената код другог члана Централног регистра;
- 3) уговор о преузимању рачуна финансијских инструмената (емисионих рачуна и рачуна финансијских инструмената клијената) који је закључен између члана коме престаје чланство и другог члана Централног регистра,
  - 4) у случају престанка чланства кастоди банке, банке депозитара или члана који води збирне рачуне клијената, изјава којом се потврђује да се преносом финансијских инструмената са кастоди, односно збирних рачуна финансијских инструмената на кастоди, односно збирне рачуне код члана који преузима клијенте, не мења власништво на финансијским инструментима и да је извршена предаја аналитике власништва;
  - 5) налоге за пренос финансијских инструмената, који се воде на кастоди, односно збирним рачунима финансијских инструмената, на кастоди, односно збирне рачуне које ће Централни регистар отворити код члана који преузима клијенте, на електронском медију (CD), који је потписан од стране овлашћеног лица члана коме престаје чланство у Централном регистру и у форми објављеној преко корисничке WEB апликације;
  - 6) преглед клијената који су у поступку престанка чланства извршили пренос финансијских инструмената на одабраног депозитара, у случају гашења рачуна, а у складу са тачком 42. ових Правила;
  - 7) изјава члана Централног регистра о тачности свих података достављених Централном регистру;
  - 8) овлашћење за представника члана Централног регистра за подношење захтева;
  - 9) смарт картице које је члан користио за рад на корисничкој WEB апликацији Централног регистра;
  - 9а) захтев за укидање посебних овлашћења за приступ аукцијској платформи свим лицима овлашћеним за трговање државним хартијама од вредности код члана који престаје са радом;
  - 10) захтев за повраћај средстава из Гарантног фонда и преосталих девизних новчаних средстава члана, са инструкцијама о рачуну на који се врши повраћај и инструкцијама за плаћање негативне камате или за исплату позитивне камате на девизним средствима члана на рачуну Централног регистра код Народне банке Србије (уколико постоји негативна или позитивна камата), као и захтев за повраћај депонованих меница;
  - 11) захтев за издавање потврде да је члан који престаје са радом измирио све обавезе према Централном регистру.

6њ Примопредаја документације за престанак чланства у Централном регистру врши се комисијски.

Комисија се састоји од овлашћених представника Централног регистра који су одређени одлуком директора Централног регистра.

Комисија саставља записник о извршеној примопредаји података и документације, који потписују сви чланови Комисије и један овлашћени представник члана Централног регистра.

6о У поступку престанка чланства, Централни регистар је дужан да, без одлагања, утврди стање свих неизвршених обавеза у вези са финансијским инструментима тог члана и његових клијената, као и да са чланом усагласи начин окончања ових послова.

Финансијске инструменте члана коме престаје чланство и финансијске инструменте његових клијената (рачуни финансијских инструмената клијената и емисионих рачуна издавалаца), Централни регистар преноси на рачуне финансијских

инструмената истих клијената код другог члана Централног регистра, односно чланова, а на основу уговора члана коме престаје чланство са другим чланом Централног регистра.

бп Након испуњења свих обавеза члана и намирења свих финансијских дуговања члана према Централном регистру, Централни регистар доноси одлуку о престанку чланства.

По доношењу одлуке Централни регистар врши повраћај достављених меница, преосталих девизних новчаних средстава члана, као и средстава Гарантног фонда на новчани рачун члана Централног регистра, који је наведен у инструкцији тог члана.

Централни регистар обавештава Комисију за хартије од вредности о престанку чланства.

Централни регистар објављује обавештење о престанку чланства на својој интернет страници.

Престанак чланства по службеној дужности

бр Члану Централног регистра престаје чланство у Централном регистру по службеној дужности, ако му је трајно одузета дозвола за рад.

Члану Централног регистра може да престане чланство у Централном регистру по службеној дужности и у следећим случајевима:

- 1) ако више не испуњава услове за чланство у Централном регистру;
- 2) ако у значајној мери и систематски не извршава обавезе према Централном регистру, односно не поштује опште акте Централног регистра;
- 3) услед промене околности које се односе на члана, а такве су природе да члан више трајно не испуњава услове за чланство (нпр. обрисан из регистра привредних субјеката);
- 4) ако код члана наступе финансијске или неке друге тешкоће такве природе да се може оправдано очекивати да ће утицати на испуњење његових обавеза или да ће знатније штетити пословању Централног регистра или осталих чланова (нпр. члан подлеже принудној наплати, отворен претходни стечајни поступак над чланом).

У случају престанка чланства из разлога наведеног у ставу 1. ове тачке, Централни регистар по службеној дужности блокира пословање члана.

Члан Централног регистра је у обавези да достави документацију прописану тачком бн став 4. подтач. 2) до 11) ових Правила пословања.

Након достављања прописане документације и података од стране члана коме престаје чланство по службеној дужности, Централни регистар поступа у складу са тач. бњ - бп ових Правила пословања.

Суспензија чланства

бс Централни регистар може, у случају постојања разлога из тачке бр став 2. ових Правила пословања, а који због последица које прете или су наступиле, не доводе до престанка чланства, донети одлуку о суспензији члана.

Суспензија члана подразумева привремени престанак обављања одређених послова са Централним регистром који су предвиђени законом, Правилима пословања и

другим актима Централног регистра.

Одлуку о суспензији члана Централни регистар доноси узимајући у обзир природу и обим разлога за суспензију, тежину учињене повреде и њен утицај на пословање Централног регистра, других чланова и клијената, као и на тржиште капитала у целини.

Одлука о суспензији обавезно садржи послове на које се суспензија односи, одредбе којима се обезбеђује да клијенти члана коме се изриче суспензија не трпе штету и не сносе додатне трошкове услед суспензије тог члана, односно да суспендовани члан Централног регистра нема право да наплаћује трошкове за обављање преноса хартија од вредности са рачуна финансијских инструмената који се воде код тог члана на рачуне финансијских инструмената код другог члана Централног регистра, временско ограничење на које се суспензија односи, при чему се престанак суспензије може условити и престанком разлога који су до исте довели.

Обавеза плаћања накнада Централном регистру од стране члана не престаје за време трајања суспензије.

Централни регистар обавештава Комисију за хартије од вредности о суспензији члана.

Централни регистар објављује обавештење о суспензији члана на својој интернет страници.

Промена врсте чланства у Централном регистру

6т У случају да кредитна институција, члан Централног регистра, добије дозволу Комисије за хартије од вредности за обављање делатности инвестиционог друштва и/или банке депозитара, може поднети захтев Централном регистру за промену врсте чланства.

Централни регистар на основу захтева, а у складу са решењем Комисије за хартије од вредности, доноси одлуку о промени врсте чланства из кредитне институције у кредитну институцију која има дозволу Комисије за хартије од вредности за обављање делатности инвестиционог друштва, односно у банку депозитара.

Након доношења одлуке, Централни регистар и члан потписују анекс уговора.

Централни регистар у складу са одлуком о промени врсте чланства омогућава члану обављање послова у корисничкој WEB апликацији сагласно тачки бк, односно бл ових Правила пословања.

6ћ У случају промене врсте чланства из кредитне институције која има дозволу Комисије за хартије од вредности за обављање делатности инвестиционог друштва у кредитну институцију или банку депозитара, као и у случају промене врсте чланства из банке депозитара у кредитну институцију, члан доставља:

- 1) захтев за промену врсте чланства;
- 2) одлуку о престанку обављања делатности инвестиционог друштва и/или банке депозитара, донету од стране надлежног органа;
- 3) документацију прописану тачком бн став 4. подтач. 2) до 8) ових Правила пословања.

У случају да члан донесе одлуку о престанку обављања одређених послова у вези са

чланством и клијентима, дужан је да Централном регистру поднесе захтев и документацију сходном применом одредаба члана бн став 2. и став 4. подтач. 2) до 8) ових Правила пословања.

бу Примопредаја документације за промену врсте чланства из тачке бћ ових Правила пословања врши се комисијски.

Комисија се састоји од овлашћених представника Централног регистра који су одређени одлуком директора Централног регистра.

Комисија саставља записник о извршеној примопредаји података и документације, који потписују сви чланови комисије и један овлашћени представник члана Централног регистра.

У поступку промене врсте чланства, Централни регистар је дужан да, без одлагања, утврди стање свих неизвршених обавеза у вези са финансијским инструментима тог члана и његових клијената, као и начин окончања ових послова и да о томе одмах обавести тог члана.

Финансијске инструменте клијената (рачуни финансијских инструмената клијената и емисиони рачуни издавалаца), који су код члана који врши промену врсте чланства из кредитне институције која има дозволу Комисије за хартије од вредности за обављање делатности инвестиционог друштва, односно банке депозитара у кредитну институцију, Централни регистар преноси на рачуне финансијских инструмената истих клијената код другог члана Централног регистра који има дозволу Комисије за хартије од вредности за обављање инвестиционих услуга, односно услуга банке депозитара, а на основу уговора члана који врши промену врсте чланства са другим чланом Централног регистра.

6б Након извршеног преноса финансијских инструмената из тачке бу ових Правила пословања, Централни регистар доноси одлуку о промени врсте чланства.

Након доношења одлуке, Централни регистар и члан потписују анекс уговора.

Централни регистар у складу са одлуком о промени врсте чланства омогућава члану обављање послова у корисничкој WEB апликацији сагласно тачки бј, односно бл ових Правила пословања.

6х Централни регистар обавештава Комисију за хартије од вредности о свакој промени врсте чланства.

Централни регистар објављује обавештење о промени врсте чланства на својој интернет страници.

Послови поверили члану

6ц Централни регистар врши контролу над својим члановима у делу послова из надлежности Централног регистра који су овим правилима пословања поверили члановима.

На захтев Централног регистра члан је у обавези да, без одлагања, достави Централном регистру:

- 1) документација из тачке 4. ових Правила пословања у оригиналу, овереном препису или овереној фотокопији;

- 2) у оригиналу, овереном препису или овереној фотокопији, било који документ на основу кога је унео одређени податак у информациони систем Централног регистра.

Централни регистар има право непосредног увида у документацију на основу које је члан поступио у обављању послова уређеним овим Правилима пословања.

Централни регистар без одлагања обавештава Комисију за хартије од вредности и организатора тржишта о свакој значајној повреди одредаба закона или акта Централног регистра коју почини члан Централног регистра.

III РЕГИСТРАЦИЈА ЕМИСИЈЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТУМЕНТА

Додела идентификационих ознака финансијским инструментима

7. Агент, у име и за рачун издаваоца, подноси захтев Централном регистру за доделу CFI кода и ISIN броја.

Агент доставља у писаној форми Централном регистру захтев за доделу CFI кода и ISIN броја попуњен преко корисничке WEB апликације, као и следећу документацију:

- 1) уговор закључен између агента и издаваоца финансијских инструмената,
- 2) одлуку о издавању финансијских инструмената;
- 3) оснивачки акт и/или статут издаваоца који су регистровани у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката;
- 4) доказ о регистрацији одлуке о повећању капитала у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката, уколико се захтев подноси ради издавања акција услед повећања капитала издаваоца;
- 5) доказ о сагласности Народне банке Србије, у случају издавања финансијских инструмената у страној валути.

Оснивачки акт и статут се достављају код првог уписа у Централни регистар. Уколико је дошло до измене оснивачког акта и статута, приликом подношења наредног захтева достављају се и предметне измене, заједно са решењем о регистрованој изменама у Агенцији за привредне регистре.

Уколико се захтев за доделу CFI кода и ISIN броја подноси ради издавања акција код оснивања акционарског друштва, достава одлуке о издавању акција није обавезна.

У случају да је издавалац финансијских инструмената Република Србија, Народна банка Србије или јединице локалне самоуправе, Централни регистар додељује јединствену идентификацију финансијских инструмената на основу захтева издаваоца и одлуке о емисији финансијских инструмената.

Централни регистар на основу захтева за доделу CFI кода и ISIN броја додељује јединствену идентификацију финансијских инструмената CFI код у складу са шифарником врста хартија од вредности и других финансијских инструмената (у даљем тексту: шифарник), као и ISIN број и издаје потврду о додели CFI кода и ISIN броја, у року од три радна дана од дана пријема уредног захтева.

За све финансијске инструменте издаваоца које законитом имаоцу дају иста права и које имају исте карактеристике у складу са шифарником, Централни регистар додељује јединствени ISIN број.

За акције које издавалац издаје, а које дају иста права и имају исте карактеристике као акције које су већ уписане у Централни регистар, Централни регистар додељује постојећи ISIN број (асимилирања).

Издавалац је дужан да, преко агента, у року од годину дана од издавања потврде о додели CFI кода и ISIN броја, поднесе захтев за регистрацију и упис емисије финансијских инструмената на емисиони рачун издаваоца код корпоративног агента и рачуне финансијских инструмената законитих ималаца.

Уколико издавалац у прописаном року не поступи на начин из става 9. ове тачке, потврда о додели CFI кода и ISIN броја престаје да важи.

Упис финансијских инструмената на емисиони рачун издаваоца

7а Након доделе CFI кода и ISIN броја, агент уноси захтев за упис емисије на емисиони рачун издаваоца преко корисничке WEB апликације и доставља га Централном регистру у писаној форми уз одговарајућу документацију.

У захтев из става 1. ове тачке, номинална вредност финансијских инструмената уноси се са два децимална места, а рачуноводствена вредност акција са шест децималних места.

У случају издавања дужничких финансијских инструмената, поред захтева за упис емисије на емисиони рачун издаваоца, врши се и унос плана доспећа и исплате купона, односно ануитета, преко корисничке WEB апликације и доставља Централном регистру у писаној форми.

У случају измене одлуке о издавању финансијских инструмената у односу на ону која је достављена приликом подношења захтева за доделу CFI кода и ISIN броја, Централном регистру се доставља измена одлуке као саставни део документације.

На основу уредно достављеног захтева и одговарајуће документације у складу са тач. 7б-19г ових правила, Централни регистар врши отварање емисионог рачуна, упис емисије на емисиони рачун издаваоца и истовремено додељује финансијским инструментима јединствени скраћени назив - FISN код, у року од два радна дана од дана пријема уредног захтева.

7б Централни регистар врши упис акција на емисиони рачун друштва које је основано, односно регистровано у Агенцији за привредне регистре као акционарско друштво, у складу са законом којим се уређују привредна друштва, на основу следеће документације:

- 1) захтев издаваоца достављен преко агента;
- 2) решење Агенције за привредне регистре о регистрацији акционарског друштва и основног капитала акционарског друштва.

Уколико се акционарско друштво оснива и уносом неновчаног улога који чине хартије од вредности и инструменти тржишта новца, Централни регистар истовремено врши и пренос власништва на хартијама од вредности и инструментима тржишта новца, са оснивача на новоосновано акционарско друштво.

8. Централни регистар врши упис хартија од вредности које се издају уносом новчаног улога у целости, путем јавне понуде уз објављивање проспекта, у складу са законом којим се уређује тржиште капитала, на емисиони рачун издаваоца, а на основу следеће документације:

- 1) захтев издаваоца достављен преко агента;
- 2) решење Комисије за хартије од вредности о одобрењу објављивања проспекта;
- 3) извештај о исходу јавне понуде са доказом да је тај документ објављен и достављен Комисији за хартије од вредности;
- 4) потврда о уписаним и уплаћеним хартијама од вредности од чланова Централног регистра код којих је вршен упис и уплата за те хартије од вредности.

9. Централни регистар врши упис хартија од вредности које се издају уносом новчаног улога у целости, када не постоји обавеза објављивања проспекта, у складу са одредбама закона који уређује тржиште капитала, као и у складу са законом којим се уређују привредна друштва, на емисиони рачун издаваоца, а на основу следеће документације:

- 1) захтев издаваоца достављен преко агента;
- 2) потврда о уписаним и уплаћеним хартијама од вредности од чланова Централног регистра код којих је вршен упис и уплата за те хартије од вредности;
- 3) писана изјава законског заступника издаваоца о успешности емисије;
- 4) писана изјава законског заступника издаваоца о испуњености услова из члана 298. став 1. Закона о привредним друштвима, у случају издавања акција;
- 5) обавештење о коришћењу изузетка од обавезе објављивања проспекта, прописаног одредбама закона којим се уређује тржиште капитала.

У случају да издавалац, у складу са законом којим се уређују привредна друштва, донесе одлуку о ограничењу и искључењу права пречег уписа, издавалац, уз захтев за упис акција, Централном регистру доставља и одлуку скупштине акционара о ограничењу, односно искључењу права пречег уписа и решење о регистрацији те одлуке у складу са законом о регистрацији.

Централни регистар врши упис акција након истека рока од 30 дана од дана регистрације.

10. Централни регистар врши упис акција које се издају по основу повећања капитала уносом неновчаног улога у целости, у складу са законом којим се уређују привредна друштва, на емисиони рачун издаваоца, а на основу следеће документације:

- 1) захтев издаваоца достављен преко агента;
- 2) потврда о уписаним хартијама од вредности од члана Централног регистра код којег је вршен упис хартија од вредности;
- 3) решење Агенције за привредне регистре о регистрацији процене вредности неновчаног улога;
- 4) писана изјава законског заступника издаваоца о унетом неновчаном улогу;
- 5) писана изјава законског заступника издаваоца о успешности емисије;
- 6) налог за пренос предметних хартија од вредности и инструмената тржишта новца у случају да неновчани улог чине хартије од вредности и инструменти тржишта новца.

У случају да, у складу са законом којим се уређују привредна друштва, одбор директора, односно надзорни одбор ако је управљање друштвом дводомно, донесе одлуку да се не врши процена вредности неновчаног улога, издавалац, поред прописане документације и поменуте одлуке, Централном регистру доставља и:

- 1) потврду председника одбора директора односно надзорног одбора ако је управљање друштвом дводомно, која обавезно садржи елементе прописане чланом 58. Закона о привредним друштвима;

- 2) решење Агенције за привредне регистре о регистрацији потврде председника одбора директора, односно надзорног одбора.

У случају да издавалац донесе одлуку о ограничењу и искључењу права пречег уписа, примењују се одредбе тачке 9. ст. 2. и 3. ових Правила пословања.

11. У случају повећања капитала акционарског друштва из нето имовине друштва, Централни регистар врши упис акција на емисиони рачун издаваоца или врши промену номиналне вредности акција, односно рачуноводствене вредности акција у случају акција без номиналне вредности, у складу са одредбама закона којим се уређују привредна друштва, као и у складу са одредбама закона који уређује тржиште капитала када не постоји обавеза објављивања проспекта, на основу следеће документације:

- 1) захтев издаваоца достављен преко агента, у року од пет радних дана од дана регистрације одлуке о повећању капитала;
- 2) изјава законског заступника издаваоца о испуњености услова за повећање капитала из нето имовине друштва из чл. 305. и 306. Закона о привредним друштвима;
- 3) обавештење о коришћењу изузетка од обавезе објављивања проспекта, прописаног одредбама закона којим се уређује тржиште капитала.

12. У случају повећања капитала конверзијом дуга у основни капитал друштва које није јавно друштво, као и у случају да се конверзијом дуга издају хартије од вредности за Републику Србију, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, Централни регистар врши упис акција на емисиони рачун издаваоца, на основу следеће документације:

- 1) захтев издаваоца достављен преко агента;
- 2) потврда о уписаним акцијама од члана Централног регистра код кога је вршен упис предметних акција, а која се издаје на основу уписнице и уговора о конверзији.

У случају да издавалац донесе одлуку о ограничењу и искључењу права пречег уписа, примењују се одредбе тачке 9. ст. 2. и 3. ових Правила пословања.

13. У случају уписа неуплаћених или делимично уплаћених акција по основу којих акционар није у целости извршио обавезу уплате, односно уноса улога у друштво, Централни регистар врши упис акција на емисиони рачун издаваоца на основу потврде о уписаним и неуплаћеним акцијама или уписаним и делимично уплаћеним акцијама од чланова Централног регистра код којих је вршен упис и уплата.

Након уплате, односно уноса улога за раније издате и уписане акције, Централни регистар врши измену CFI кода и доделу постојећег ISIN броја на начин прописан тачком 25а. ових Правила пословања, као и на основу следеће документације:

- 1) захтев издаваоца који се доставља преко агента;
- 2) потврда о уплаћеним акцијама од члана Централног регистра код којег је вршена уплата за те акције;
- 3) писана изјава законског заступника издаваоца о унетом неновчаном улогу;
- 4) списак лица достављен у складу са тачком 22. ових Правила пословања.

14. Упис преференцијалних акција, заменљивих обvezница и вараната у Централном регистру врши се сходном применом тач. 8. или 9. ових Правила пословања.

15. У случају уписа акција на основу одлуке о условном повећању капитала ради остваривања права ималаца заменљивих обvezница на конверзију у акције друштва,

Централни регистар врши упис акција на емисиони рачун издаваоца, на основу следеће документације:

- 1) захтев издаваоца достављен преко агента;
- 2) писана изјава издаваоца да су имаоци заменљивих обvezница поднели писане изјаве о претварању заменљивих обvezница у акције, као и да је поступљено у складу са чланом 303. став 4. Закона о привредним друштвима;
- 3) захтев за поништај заменљивих обvezница.

16. У случају уписа акција на основу одлуке о условном повећању капитала ради остваривања права ималаца вараната на куповину акција друштва, Централни регистар врши упис акција на емисиони рачун издаваоца, на основу следеће документације:

- 1) захтев издаваоца достављен преко агента;
- 2) потврда о уписаним и уплаћеним акцијама од чланова Централног регистра код којих је вршен упис и уплата за те акције;
- 3) захтев за поништај вараната.

17. У случају уписа акција на основу одлуке о условном повећању капитала ради остваривања права запослених, директора и чланова надзорног одбора друштва, односно са њим повезаног лица на куповину акција, у складу са законом којим се уређују привредна друштва и одредбама закона који уређује тржиште капитала када не постоји обавеза објављивања проспекта, Централни регистар врши упис акција на емисиони рачун издаваоца, на основу следеће документације:

- 1) захтев издаваоца достављен преко агента;
- 2) потврда о уписаним и уплаћеним акцијама од чланова Централног регистра код којих је вршен упис и уплата за те акције;
- 3) обавештење о коришћењу изузетка од обавезе објављивања проспекта, прописаног одредбама закона којим се уређује тржиште капитала.

18. Централни регистар врши упис акција које се издају у замену за већ издате акције, уколико издавање таквих нових акција не подразумева промену основног капитала друштва, у складу са одредбама закона који уређује тржиште капитала када не постоји обавеза објављивања проспекта, на емисиони рачун издаваоца, а на основу следеће документације:

- 1) захтев издаваоца за замену акција достављеног преко агента;
- 2) одлука о замени акција;
- 3) обавештење о коришћењу изузетка од обавезе објављивања проспекта, прописаног одредбама закона којим се уређује тржиште капитала.

Замена за већ издате акције врши се и у случају промене номиналне вредности у рачуноводствену вредност акција и обрнуто.

У случају поделе акција, као и у случају спајања акција, тако да основни капитал друштва остане непромењен, у складу са законом којим се уређују привредна друштва, Централни регистар врши упис на емисиони рачун издаваоца и промену номиналне вредности акција, односно рачуноводствене вредности у случају акција без номиналне вредности, на основу следеће документације:

- 1) захтев издаваоца достављен преко агента;
- 2) одлука скупштине акционара о подели акција са истовременим смањењем номиналне, односно рачуноводствене вредности акција, односно одлука скупштине акционара о спајању акција са истовременим повећањем номиналне, односно рачуноводствене вредности акција;
- 3) обавештење о коришћењу изузетка од обавезе објављивања проспекта, прописаног одредбама закона којим се уређује тржиште капитала.

Уколико услед поделе, односно спајања акција дође до повећања, односно смањења основног капитала које не прелази 1% основног капитала, Централни регистар врши и упис акција по основу повећања капитала, односно поништење акција по основу смањења капитала, на основу одлуке скупштине акционара о подели, односно спајању акција.

19. У случају уписа акција по усвојеном плану реорганизације у складу са законом којим се уређује поступак стечаја, Централни регистар врши упис акција на емисиони рачун издаваоца, на основу следеће документације:

- 1) захтев издаваоца достављен преко агента;
- 2) усвојени план реорганизације;
- 3) правоснажна одлука суда о усвајању плана реорганизације и обустави стечаја;
- 4) доказ о објави плана реорганизације у Агенцији за привредне регистре;
- 5) уговор о конверзији потраживања или закључак Владе Републике Србије којим се одређује конверзија потраживања у капитал друштва, у случају да се уписују хартије од вредности за Републику Србију, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе.

19a У случају да је издавалац финансијских инструмената Република Србија, Народна банка Србије или јединица локалне самоуправе, Централни регистар врши упис финансијских инструмената на емисиони рачун издаваоца на основу захтева издаваоца.

19б Упис у Централни регистар акција издатих у складу са законом којим се уређује приватизација и законом којим се уређују права грађана на бесплатне акције и новчане накнаде у поступку приватизације, врши се уписом тих акција на емисиони рачун издаваоца и њиховим преносом на рачуне законитих ималаца хартија од вредности, у складу са тачком 24. ових Правила пословања, а на основу решења Агенције за приватизацију, односно надлежног министарства и списка законитих ималаца који доставља Агенција за приватизацију, односно надлежно министарство и на захтев издаваоца који је достављен преко агента.

19в У случају издавања акција ради повећања капитала по основу испуњења обавеза из уговора о продаји друштвеног капитала, Централни регистар врши упис на емисиони рачун издаваоца на основу следеће документације:

- 1) захтев издаваоца;
- 2) потврда банке о извршеној уплати у случају да се плаћање врши у новцу;
- 3) решење Агенције за привредне регистре о регистрацији процене вредности неновчаног улога;
- 4) писана изјава законског заступника издаваоца о унетом неновчаном улогу;
- 5) потврда о уписаним акцијама од члана Централног регистра код којег је вршен упис;
- 6) акт Агенције за приватизацију, односно надлежног министарства о прихвату извршења обавезе из уговора о продаји друштвеног, односно државног капитала у поступку приватизације.

У случају повећања капитала акционарског друштва по основу испуњења обавеза из уговора о продаји друштвеног капитала, Централни регистар на основу решења Агенције за приватизацију, односно надлежног министарства врши упис сопствених акција на рачун хартија од вредности тог акционарског друштва.

По испуњењу обавеза из уговора о продаји друштвеног капитала, Централни регистар на основу решења Агенције за приватизацију, односно надлежног министарства врши пренос сопствених акција са рачуна хартија од вредности издаваоца на рачун хартија од вредности купца капитала.

19г Централни регистар врши упис емисије акција на емисиони рачун издаваоца које су издате у складу са Законом о средствима у својини Републике Србије, и то на основу следеће документације:

- 1) захтев издаваоца;
- 2) одлука о издавању акција;
- 3) измена оснивачког акта издаваоца;
- 4) споразум између Републике Србије и издаваоца;
- 5) закључак Владе Републике Србије и
- 6) решење Агенције за привредне регистре, односно надлежног министарства о уписаном капиталу.

Пренос финансијских инструмената са емисионог рачуна на рачуне финансијских инструмената законитих ималаца

20. Издавалац подноси захтев преко агента за пренос финансијских инструмената на рачуне законитих ималаца у року од пет радних дана од дана окончања јавне понуде или у року од пет радних дана од дана окончања рока за упис и уплату, односно од доделе финансијских инструмената.

Уз захтев из става 1. ове тачке доставља се и списак лица која су уписала, односно уписала и уплатила или којима су додељени финансијски инструменти (у даљем тексту: списак лица).

Списак лица се не доставља код уписа акција када не долази до промене броја акција у поседу законитих ималаца.

Централни регистар у року од два радна дана од дана пријема уредног захтева врши пренос финансијских инструмената на рачуне законитих ималаца.

21. Примопредаја списка лица врши се комисијски, при чему комисију чине три представника Централног регистра (у даљем тексту: чланови комисије) и један представник агента који врши предају списак лица.

Издавалац финансијских инструмената одговара за тачност података наведених у списку лица.

Представници Централног регистра у комисији одређени су одлуком директора Централног регистра.

22. Уз захтев за пренос финансијских инструмената на рачуне законитих ималаца агент доставља следећу документацију за комисијску примопредају:

- 1) овлашћење за представника члана комисије;
- 2) списак лица који је оверен од стране овлашћеног лица издаваоца;
- 3) списак лица на електронском медију - компакт диску (CD), у формату који је прописан од стране Централног регистра, при чему CD мора бити оверен од стране овлашћеног лица агента, на начин овере документације из тачке 4. ових Правила пословања;
- 4) изјава агента о тачности података у списку лица, дату под пуном кривичном и материјалном одговорношћу;
- 5) изјава издаваоца о тачности података у списку лица, дату под пуном кривичном и материјалном одговорношћу и оверену у складу са законом којим се уређује овера потписа.

У случају уписа акција у поступку промене правне форме, статусне промене, замене

акција и спајања и поделе акција, поред наведене документације и података, издавалац је дужан да достави и податке за упис права трећих лица на акцијама које члан друштва стиче у замену (CFI код и ISIN број акција, број акција, матични број залогодавца, матични број залогопримца, правни основ заложног права), на електронском медију - компакт диску (CD), у формату који је прописан од стране Централног регистра, при чему CD мора бити оверен од стране овлашћеног лица члана Централног регистра, на начин овере документације из тачке 4. ових Правила пословања.

23. Чланови комисије проверавају податке достављене у електронском облику на компакт диску (CD) и штампају садржај са тог CD-а.

Агент проверава штампани садржај и сваку страну оверава, чиме се потврђује истоветност садржаја на компакт диску (CD) и списку лица.

Чланови комисије по извршеној примопредаји списка лица састављају записник о примопредаји, којим се констатује да су подаци у електронском и штампаном облику истоветног садржаја. Записник се штампа у два истоветна примерка.

Потписивањем записника од стране свих чланова комисије сматра се да је примопредаја извршена.

23а У случају да се пренос финансијских инструмената на рачуне законитих ималаца врши истовремено са преносом новца по DVP принципу (*delivery versus payment-DVP*), Централни регистар формира електронске поруке које прослеђује учесницима у трансакцији, члановима Централног регистра који воде рачуне финансијских инструмената и новчане рачуне законитих ималаца и издаваоца.

Чланови Централног регистра потврђују поруке, а Централни регистар врши клиринг и салдирање по DVP принципу, у складу са Правилником о терминском плану рада Централног регистра.

У случају да се пренос финансијских инструмената на рачуне законитих ималаца врши по ДВП принципу (*Delivery versus Payment-DvP*), за упис финансијских инструмената на емисиони рачун издаваоца није потребна потврда о уплаћеним хартијама од вредности од члanova код којих је вршена уплата за те хартије од вредности.

24. Упис у Централни регистар акција издатих у поступку приватизације врши се уписом тих акција на емисиони рачун издаваоца и њиховим преносом на рачуне законитих ималаца на основу списка законитих ималаца акција који доставља Агенција за приватизацију, односно надлежно министарство и агент.

Примопредаја списка законитих ималаца акција које доставља агент врши се комисијски на начин прописан тач. 21. и 22. ових Правила пословања, с тим што изјава агента и издаваоца о тачности података не мора бити оверена.

Примопредаја списка законитих ималаца акција које доставља Агенција за приватизацију, односно надлежно министарство врши се комисијски у присуству члanova комисије и представника Агенције за приватизацију, односно надлежног министарства. Агенција за приватизацију, односно надлежно министарство одговара за тачност података наведених у списку законитих ималаца акција.

Списак законитих ималаца акција који доставља Агенција за приватизацију, односно надлежно министарство доставља се на електронском медију - компакт

диску (CD), у одговарајућем формату, при чему CD мора бити оверен од стране овлашћеног лица Агенције за приватизацију, односно надлежног министарства на начин овере документације из тачке 4. ових Правила пословања. Уз списак законитих ималаца акција доставља се:

- 1) изјава овлашћеног лица Агенције за приватизацију, односно надлежног министарства о спроведеном поступку приватизације сходно одредбама закона којим се уређује приватизација;
- 2) оверен документ са подацима из списка законитих ималаца акција у писаној форми.

Упис акција издаваоца чији су подаци о акционарима евидентирани у бази података коју је Агенција за приватизацију доставила Централном регистру 12. јануара 2004. године са стањем на дан 31. децембра 2003. године, врши се на основу списка законитих ималаца акција издаваоца достављеног преко агента, при чему се не врши комисијска примопредаја из тач. 21. и 22. ових Правила пословања.

25. Након извршеног преноса на рачуне законитих ималаца, Централни регистар, најкасније наредног радног дана, обавештава Комисију за хартије од вредности и агента о извршеном упису финансијских инструмената, а регулисано тржиште, односно МТП обавештава уколико је издавалац јавно друштво.

Централни регистар на својој интернет страници објављује обавештење о извршеном упису финансијских инструмената.

ИЗМЕНА CFI КОДА ИЗДАТИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТРУМЕНТА

25а Члан Централног регистра-корпоративни агент доставља у писаној форми Централном регистру захтев за измену CFI кода, попуњен преко корисничке WEB апликације, као и следећу документацију:

- захтев издаваоца,
- уговор о вршењу корпоративних радњи,
- акт издаваоца о промени карактеристика издатих финансијских инструмената.

Централни регистар на основу поднетог захтева додељује нови CFI код, при чему ISIN број остаје непромењен, и издаје потврду о додели CFI кода и ISIN броја.

Након доделе CFI кода и ISIN броја, члан Централног регистра уноси захтев за регистрацију емисије преко корисничке WEB апликације и доставља га Централном регистру у писаној форми.

На основу уредно достављеног захтева, Централни регистар врши упис емисије са измененим CFI кодом и додељује одговарајући FISN код.

ИЗМЕНА FISN КОДА ИЗДАТИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТРУМЕНТА ЗБОГ ПРОМЕНЕ НАЗИВА ИЗДАВАОЦА

25б Члан Централног регистра-корпоративни агент доставља у писаној форми Централном регистру захтев за измену назива издаваоца и других података, као и следећу документацију:

- захтев издаваоца,
- уговор о вршењу корпоративних радњи,
- решење регистра привредних субјеката, односно други одговарајући документ надлежног органа.

На основу уредно достављеног захтева, Централни регистар врши измену назива издаваоца и других података и додељује нови FISN код.

ЕВИДЕНТИРАЊЕ ЈАВНОГ АКЦИОНАРСКОГ ДРУШТВА И АКЦИОНАРСКОГ ДРУШТВА КОЈЕ НИЈЕ ЈАВНО

25в Централни регистар евидентира акционарско друштво као јавно у складу са Законом о тржишту капитала.

Централни регистар поступа по решењу или другом акту Комисије за хартије од вредности о брисању из регистра јавних друштава и евидентира акционарско друштво као акционарско друштво које није јавно.

IV ИСПИС ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТРУМЕНТА

26. Централни регистар врши испис издатих финансијских инструмената у случајевима:

- 1) о року доспећа дужничких финансијских инструмената;
- 2) откупа дужничких финансијских инструмената пре рока доспећа;
- 3) окончања поступка ликвидације или стечаја издаваоца;
- 4) промене правне форме акционарског друштва;
- 5) статусне промене акционарског друштва.

Испис дужничких финансијских инструмената о року доспећа или након откупа пре рока доспећа врши се након измирења обавеза по основу тих финансијских инструмената, а на захтев издаваоца.

26а Централни регистар врши испис финансијских инструмената, на основу правоснажне одлуке надлежног суда којом се окончава поступак стечаја или на основу података Агенције за привредне регистре о брисању издаваоца из разлога закључења стечајног поступка.

26б Испис финансијских инструмената у случају ликвидације издаваоца врши се на основу решења Агенције за привредне регистре о брисању привредног субјекта из регистра након спроведеног поступка ликвидације.

Издавалац је дужан да, након регистрације одлуке о ликвидацији и објављивања огласа о покретању ликвидације у Агенцији за привредне регистре, Централном регистру, преко члана Централног регистра-корпоративног агента издаваоца, поднесе захтев за испис финансијских инструмената.

На основу поднетог захтева, Централни регистар евидентира и јавно објављује податак да је издавалац у поступку исписа финансијских инструмената услед ликвидације и издаје потврду о поднетом захтеву издаваоца за испис финансијских инструмената.

Централни регистар врши испис финансијских инструмената на основу решења Агенције за привредне регистре из става 1. ове тачке, достављеног од стране издаваоца, преко члана Централног регистра-корпоративног агента издаваоца.

Уколико издавалац не достави решење Агенције за привредне регистре из става 1. ове тачке преко члана Централног регистра-корпоративног агента издаваоца, Централни регистар врши испис финансијских инструмената на основу података Агенције за привредне регистре.

26в Испис акција услед промене правне форме акционарског друштва, врши се на основу решења Агенције за привредне регистре о промени правне форме акционарског друштва.

Издавалац је дужан да, након објаве нацрта одлуке о промени правне форме у Агенцији за привредне регистре, Централном регистру, преко члана Централног регистра-корпоративног агента издаваоца, поднесе захтев за испис акција.

На основу поднетог захтева, Централни регистар евидентира и јавно објављује податак да је издавалац у поступку исписа акција услед промене правне форме и издаје потврду о поднетом захтеву издаваоца за испис акција.

Централни регистар врши испис акција на основу решења Агенције за привредне регистре о промени правне форме, достављеног од стране издаваоца, преко члана Централног регистра-корпоративног агента издаваоца.

Уколико издавалац не достави решење Агенције за привредне регистре преко члана Централног регистра-корпоративног агента издаваоца, Централни регистар врши испис на основу података Агенције за привредне регистре.

26г Испис акција услед статусне промене акционарског друштва, врши се на основу решења Агенције за привредне регистре о брисању акционарског друштва из регистра.

Издавалац је дужан да, након објаве нацрта уговора о статусној промени, односно нацрта плана поделе у Агенцији за привредне регистре, Централном регистру, преко члана Централног регистра-корпоративног агента издаваоца, поднесе захтев за испис акција.

На основу поднетог захтева, Централни регистар евидентира и јавно објављује податак да је издавалац у поступку исписа акција услед статусне промене и издаје потврду о поднетом захтеву издаваоца за испис акција.

Централни регистар врши испис акција на основу решења Агенције за привредне регистре о брисању привредног субјекта из регистра услед статусне промене, достављеног од стране издаваоца, преко члана Централног регистра-корпоративног агента издаваоца.

Уколико издавалац не достави решење Агенције за привредне регистре преко члана Централног регистра, Централни регистар врши испис на основу података Агенције за привредне регистре.

26д У случају принудне ликвидације, а након истека рока за отклањање разлога за принудну ликвидацију или по другом основу у складу са законом којим се уређују привредна друштва, Централни регистар врши испис акција на основу решења Агенције за привредне регистре о брисању друштва из Регистра привредних субјеката, односно на основу податка Агенције за привредне регистре.

Централни регистар врши поништење исписа, односно поновни упис акција у случају да Агенција за привредне регистре поништи решење о брисању друштва из Регистра привредних субјеката, односно на основу података Агенције за привредне регистре.

Од дана објављивања огласа о принудној ликвидацији друштво не може регистровати промене података у Централном регистру.

27. У случају продаје стечајног дужника као правног лица, када акционарско друштво наставља да послује у истој правној форми, члан Централног регистра - корпоративни агент издаваоца доставља Централном регистру следећу документацију:

- 1) захтев за испис акција друштва које су уписане у Централни регистар,
- 2) захтев за упис новоиздатих акција друштва,
- 3) захтев за доделу CFI кода и ISIN броја,
- 4) правоснажно решење о обустављању стечајног поступка,
- 5) уговор о купопродаји правног лица у стечају,
- 6) БРИСАНО са Изменама и допунама 10 број 2-9/76-3 од 05.10.2022. године,
- 7) решење Агенције за привредне регистре о промени пословног имена.

Централни регистар на основу поднете документације врши испис акција друштва и додељује нови CFI код и ISIN број, врши упис емисије на емисиони рачун издаваоца, додељује FISN код и врши упис акција на рачуне законитих ималаца у складу са тач. 21. и 22. ових Правила пословања.

Централни регистар врши упис основног капитала акционарског друштва у висини износа плаћене купопродајне цене из уговора о продаји стечајног дужника.

У случају да је износ плаћене купопродајне цене из уговора о продаји стечајног дужника мањи од вредности минималног основног капитала у складу са одредбама закона којим се уређују привредна друштва, члан Централног регистра доставља захтев и документацију у складу са тачком 13. ових Правила пословања.

27a У случају продаје стечајног дужника као правног лица, када акционарско друштво врши промену правне форме, члан Централног регистра доставља Централном регистру следећу документацију:

- 1) захтев за испис акција друштва,
- 2) нацрт одлуке о промени правне форме,
- 3) правоснажно решење о обустављању стечајног поступка,
- 4) уговор о купопродаји правног лица у стечају.

На основу поднетог захтева, Централни регистар евидентира и јавно објављује податак да је издавалац у поступку исписа акција услед промене правне форме и издаје потврду о поднетом захтеву издаваоца за испис акција.

Централни регистар врши испис акција на основу решења Агенције за привредне регистре о промени правне форме, достављеног од стране издаваоца, преко члана Централног регистра.

Уколико издавалац не достави решење Агенције за привредне регистре преко члана Централног регистра, Централни регистар врши испис на основу података Агенције за привредне регистре.

IVA ПРОМЕНА ПРАВНЕ ФОРМЕ У АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО

27б Корпоративни агент доставља у писаној форми Централном регистру захтев за доделу CFI кода и ISIN броја попуњен преко корисничке WEB апликације, као и следећу документацију:

- 1) уговор закључен између корпоративног агента и издаваоца;
- 2) одлуку о промени правне форме;
- 3) писана изјава председника одбора директора, односно председника надзорног одбора друштва, уколико је управљање друштвом дводомно, да су све обавезе

друштва у вези са откупом удела несагласних уделичара, у целости извршене, односно да није било несагласних уделичара;

- 4) статут и измена оснивачког акта издаваоца.

Достава одлуке о издавању акција ради конверзије удела у акције није обавезна, уколико су подаци о конверзији удела у акције садржани у одлуци о промени правне форме.

Централни регистар отвара емисиони рачун и врши упис акција на емисиони рачун издаваоца, у року од два радна дана од дана пријема уредног захтева.

На основу акта Централног регистрара о извршеном упису акција на емисиони рачун издаваоца, издавалац врши регистрацију промене правне форме у Агенцији за привредне регистре, у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката.

Након промене правне форме у Агенцији за привредне регистре, Централни регистар врши упис акција на рачуне законитих ималаца, а на основу решења Агенције за привредне регистре о регистрацији промене правне форме издаваоца и регистрацији статута издаваоца и оснивачког акта издаваоца, као и документације и података о законитим имаоцима акција прописаних тачком 22. ових Правила пословања, у року од два радна дана од дана пријема уредног захтева.

IVБ СТАТУСНЕ ПРОМЕНЕ

27в У зависности од врсте статусних промена, Централни регистар спроводи следеће активности:

- 1) регистрација емисије акција друштва које је основано као акционарско друштво (друштво стицалац) у поступку статусне промене;
- 2) регистрација емисије акција по основу повећања капитала акционарског друштва (друштва стицаша);
- 3) испис акција акционарског друштва (друштва преносиоца) у складу са тачком 26г ових Правила;
- 4) смањење капитала акционарског друштва (друштва преносиоца) у складу са тачком 93. или 95. ових Правила;
- 5) пренос финансијских инструмената у власништву друштва преносиоца на друштво стицаша, у складу са тачком 55. ових Правила;
- 6) упис права трећих лица на акцијама које члан друштва преносиоца стиче у друштву стицашу у замену за акције, односно уделе друштва преносиоца.

27г Уколико се захтев за доделу CFI кода и ISIN броја подноси ради издавања акција услед статусне промене, корпоративни агент доставља у писаној форми Централном регистру захтев за доделу CFI кода и ISIN броја попуњен преко корисничке WEB апликације, као и следећу документацију:

- 1) уговор закључен између корпоративног агента и издаваоца;
- 2) статут издаваоца и оснивачки акт издаваоца, који су регистровани у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката;
- 3) решење Агенције за привредне регистре о уписаном капиталу новооснованог акционарског друштва, у случају оснивања акционарског друштва;
- 4) одлука о повећању капитала акционарског друштва (друштва стицаша), у случају да се статусном променом повећава капитал;
- 5) решење Агенције за привредне регистре о регистрованој одлуци о повећању капитала, у случају да се статусном променом повећава капитал;

- 6) уговор о статусној промени, односно план поделе који је усвојио одбор директора, односно надзорни одбор, уколико је управљање друштвом дводомно;
- 7) писана изјава председника одбора директора, односно председника надзорног одбора друштва, уколико је управљање друштвом дводомно, да су све обавезе друштва у вези са откупом акција, односно удела несагласних акционара, односно уделичара, у целости извршене, односно да није било несагласних акционара, односно уделичара.

У случају поједностављеног поступка статусне промене припајања, када је друштво стицалац контролно друштво са 90% удела у капиталу друштва преносиоца, односно са најмање 90% акција са правом гласа у друштву преносиоцу, статусна промена се спроводи без одлуке о статусној промени стицаоца, уколико су испуњени услови из члана 501. Закона о привредним друштвима.

На основу достављене документације, Централни регистар издаје потврду о додели CFI кода и ISIN броја, у року од три радна дана од дана пријема уредног захтева, на начин прописан тачком 7. ових Правила пословања.

27д Централни регистар врши упис акција на емисиони рачун друштва које је основано као акционарско друштво у поступку статусне промене (спајање, подела уз оснивање, мешовита подела, издвајање уз оснивање или мешовито издвајање), на основу следеће документације:

- 1) захтев издаваоца достављен преко корпоративног агента;
- 2) одобрење Народне банке Србије, уколико се ради о статусној промени банке, друштва за осигурање, друштва за управљање добровољним пензијским фондом, даваоца лизинга и платне институције;
- 3) одобрење Комисије за хартије од вредности уколико се ради о статусној промени брокерско-дилерског друштва, организатора тржишта.

Уколико се статусном променом врши замена акција, односно удела у другачијој сразмери, поред наведене документације, потребно је доставити писану изјаву председника одбора директора, односно председника надзорног одбора друштва преносиоца, уколико је управљање дводомно, да се сваки члан друштва преносиоца сагласио да се статусном променом изврши замена акција, односно удела, у другачијој сразмери, осим оних чланова друштва преносиоца који користе право на исплату уместо стицања акција.

На основу уредно достављеног захтева и одговарајуће документације, Централни регистар врши отварање емисионог рачуна, упис емисије на емисиони рачун издаваоца и истовремено додељује финансијским инструментима јединствени скраћени назив - FISN код на начин и у року прописаним тачком 7а ових Правила пословања.

Пренос акција на рачуне законитих ималаца, Централни регистар врши на начин и у року прописаним тач. 20-23. ових Правила пословања.

27ђ У случају уписа акција по основу повећања капитала акционарског друштва (друштва стицаоца) услед статусне промене (припајање, подела уз припајање, мешовита подела, издвајање уз припајање или мешовито издвајање) у складу са одредбама закона којим се уређују привредна друштва, као и у складу са изузецима од обавезе сачињавања, одобрења и објављивања проспекта који су прописани одредбама закона којим се уређује тржиште капитала, Централни регистар врши упис акција на емисиони рачун акционарског друштва (друштва стицаоца), на основу следеће документације:

- 1) захтев акционарског друштва (друштва стицаоца) достављен преко корпоративног агента;
- 2) обавештење о коришћењу изузетка од обавезе објављивања проспекта, прописаног одредбама закона којим се уређује тржиште капитала;
- 3) одобрење Народне банке Србије, уколико се ради о статусној промени банке, друштва за осигурање, друштва за управљање добровољним пензионим фондом, даваоца лизинга и платне институције;
- 4) одобрење Комисије за хартије од вредности уколико се ради о статусној промени брокерско-дилерског друштва, организатора тржишта.

Уколико се статусном променом врши замена акција, односно удела у другачијој сразмери, доставља се и писана изјава у складу са тачком 27д. став 2.

Одредбе закона којим се уређују привредна друштва у вези права пречег уписа и искључења права пречег уписа се не примењују код уписа акција по основу повећања капитала акционарског друштва (друштва стицаоца) услед статусне промене.

На основу уредно достављеног захтева и одговарајуће документације, Централни регистар врши отварање емисионог рачуна, упис емисије на емисиони рачун издаваоца и истовремено додељује финансијским инструментима јединствени скраћени назив - FISN код на начин и у року прописаним тачком 7а. ових Правила пословања.

На основу акта Централног регистра о извршеном упису акција на емисиони рачун издаваоца, издавалац врши регистрацију статусне промене у Агенцији за привредне регистре, у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката.

Након извршене регистрације статусне промене, Централни регистар врши пренос акција на рачуне законитих ималаца, на основу решења Агенције за привредне регистре о регистрацији статусне промене, на начин и у року прописаним тач. 20-23. ових Правила пословања.

У случају статусне промене издвајања код повећања капитала једног акционарског друштва уз истовремено смањење капитала другог акционарског друштва, Централни регистар врши истовремено смањење основног капитала на начин прописан тачком 93. или 95. ових Правила и повећање капитала уписом акција на емисиони рачун и рачуне законитих ималаца.

IVB ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТ – ПРАВО НА СТИЦАЊЕ УДЕЛА

27е Финансијски инструмент – право на стицање удела је непреносиви финансијски инструмент који издаје друштво с ограниченим одговорношћу (издавалац), а који сагласном имаоцу финансијског инструмента уписаном у Централни регистар даје право на стицање удела издаваоца одређеног дана (дан доспећа), по одређеној цени.

Из једног резервисаног сопственог удела, који се региструје у Агенцији за привредне регистре у складу са законом о регистрацији, Централни регистар може уписати, на захтев издаваоца, више емисија финансијских инструмената – право на стицање удела, које имају исти дан доспећа и исти рок за плаћање цене.

Финансијски инструмент – право на стицање удела не може бити предмет залоге, нити предмет наслеђивања.

Регистрација емисије финансијских инструмената - право на стицање удела

27ж Издавалац може поднети захтев Централном регистру за упис више емисија финансијских инструмената – право на стицање удела из једног резервисаног сопственог удела који збирно садрже права на стицање највише 100% удела у том резервисаном сопственом уделу.

Уколико издавалац поднесе захтев за упис једне или више емисија финансијских инструмената – право на стицање удела из једног резервисаног сопственог удела који збирно садрже права на стицање више од 100% удела у том резервисаном сопственом уделу, Централни регистар одбија захтев за упис.

27з Захтев за регистрацију емисије финансијских инструмената – право на стицање удела Централном регистру доставља:

- издавалац (овлашћено лице издаваоца) у писаној форми или
- члан Централног регистра, у име издаваоца, у електронској форми путем WEB апликације Централног регистра.

Уз захтев из става 1. ове тачке доставља се и следећа документација:

- 1) одлука издаваоца о стицању резервисаног сопственог удела;
- 2) решење о регистрацији резервисаног сопственог удела;
- 3) одлука о емисији финансијског инструмента – право на стицање удела;
- 4) електронски фајл са подацима о имаоцима финансијских инструмената – право на стицање удела, са бројем финансијских инструмената које стиче ималац финансијског инструмента;
- 5) изјава овлашћеног лица издаваоца о тачности података у списку имаоца финансијских инструмената – право на стицање удела;
- 6) изјава овлашћеног лица издаваоца са податком (проценатом) права на стицање удела по свим емисијама из предметног резервисаног сопственог удела;
- 7) уговор закључен између члана Централног регистра и издаваоца финансијских инструмената, уколико се захтев доставља преко члана.

Одлуку о емисији финансијског инструмента – право на стицање удела доноси скупштина издаваоца, осим ако оснивачким актом није другачије одређено.

Издавалац или члан Централног регистра у име издаваоца дужни су да Централном регистру доставе одлуку о емисији и одговарајућу документацију у року од пет радних дана од дана доношења.

Одлука о емисији садржи:

- 1) број финансијских инструмената – право на стицање удела који се издају;
- 2) резервисани сопствени удео из кога се финансијски инструмент – право на стицање удела издаје (број решења о регистрацији сопственог удела и проценат регистрованог сопственог удела у односу на основни капитал друштва);
- 3) подаци о лицима која стичу финансијски инструмент – право на стицање удела (наведени у тачки 27j став 3. ових Правила пословања);
- 4) проценат удела који ималац финансијског инструмената – право на стицање удела има право да стекне у односу на резервисани сопствени удео;
- 5) цена коју ималац финансијског инструмента - право на стицање удела плаћа издаваоцу за стицање удела и рок за плаћање цене који не може бити краћи од 15 дана нити дужи од 30 дана од дана доспећа;
- 6) датум емисије финансијског инструмента - право на стицање удела;
- 7) дан доспећа финансијског инструмента - право на стицање удела;

8) услове под којима се финансијски инструмент - право на стицање удела може поништити пре дана доспећа.

27и На основу захтева за регистрацију емисије и одговарајуће документације наведене у тачки 27з став 2. ових Правила пословања Централни регистар додељује јединствену идентификацију финансијских инструмената CFI код у складу са шифарником, као и ISIN број и издаје потврду о додели CFI кода и ISIN броја.

Сви финансијски инструменти - право на стицање удела издати из једне емисије дају иста права наведена у одлуци о емисији (проценат удела, цена и рок за плаћање, датум емисије, датум доспећа и услове за поништење пре дана доспећа) и Централни регистар им додељује јединствени ISIN број.

27j Након доделе CFI кода и ISIN броја од стране Централног регистра, а на основу достављеног захтева и одговарајуће документације наведене у тачки 27з став 2. ових Правила пословања, Централни регистар врши отварање емисионог рачуна, упис емисије на емисиони рачун издаваоца и истовремено додељује финансијским инструментима јединствени скраћени назив - FISN код.

Централни регистар у складу са електронским фајлом са подацима о имаоцима финансијских инструмената – право на стицање удела са бројем финансијских инструмената које стиче ималац финансијског инструмента, врши пренос финансијских инструмената са емисионог рачуна издаваоца на рачун финансијских инструмената имаоца који је стекао финансијски инструмент – право на стицање удела, а који се води код Централног регистра.

Подаци о имаоцима финансијских инструмената – право на стицање удела у електронском фајлу су:

- 1) за домаће физичко лице - лично име и јединствени матични број грађана, адреса пребивалишта (улица и број, поштански број и шифра општине);
- 2) за странца - лично име, број пасоша и држава издавања, односно лични број за странца, односно број личне карте странца и земља издавања;
- 3) за домаће правно лице - пословно име, адреса седишта (улица и број, поштански број и шифра општине) и матични број;
- 4) за страно правно лице - пословно име, адреса седишта, број под којим се то правно лице води у матичном регистру и држава у којој је то лице регистровано.

Право на стицање удела и поништење финансијског инструмента – испис финансијског инструмента

27к Финансијски инструмент - право на стицање удела може се:

- 1) реализовати стицањем удела или
- 2) поништити:
  - када ималац финансијског инструмента – право на стицање удела не изврши своју обавезу уплате цене у року за плаћање издаваоцу за стицање удела, која је одређена одлуком о емисији,
  - пре рока доспећа, у складу са условима из одлуке о емисији.

Издавалац доставља Централном регистру један захтев за испис финансијских инструмената - право на стицање удела за све емисије издате из једног резервисаног сопственог удела.

У случају из става 1. ове тачке Централни регистар врши испис финансијског инструмента - право на стицање удела.

27л Уколико ималац финансијског инструмента - право на стицање удела у року из одлуке о емисији изврши уплату цене, сматраће се да је дао сагласност да стекне удео.

Уколико ималац финансијског инструмента – право на стицање удела, у складу са одлуком о емисији не изврши своју обавезу уплате цене у року за плаћање цене ради стицања удела или настане услов за поништење пре рока доспећа, у складу са условима из одлуке о емисији, издавалац доноси одлуку којом се тај финансијски инструмент поништава.

Издавалац је дужан да у року од 30 дана од дана истека рока за плаћање цене из одлуке о емисији, за све емисије које су издате из истог резервисаног сопственог удела поднесе Централном регистру захтев за испис финансијског инструмента - право на стицање удела, ради стицања удела, односно поништења.

Уз захтев за испис финансијског инструмента ради стицања удела, издавалац доставља Централном регистру податке о имаоцима из тачке 27j став 3. ових Правила пословања који стичу право на уделе из истог резервисаног сопственог удела, односно о имаоцима финансијског инструмента који су извршили уплату у складу са одлуком о емисији.

Уз захтев за испис финансијског инструмента који се поништава, издавалац доставља Централном регистру одлуку о поништењу, као и податке о имаоцу тог финансијског инструмента из тачке 27j став 3. ових Правила пословања.

27м Централни регистар, у складу са захтевом за испис финансијског инструмента - право на стицање удела, врши испис свих емисија које су издате из истог резервисаног сопственог удела и издаје потврду о испису финансијског инструмента - право на стицање удела.

Потврда о испису финансијског инструмента - право на стицање удела, садржи:

- 1) пословно име и матични број издаваоца;
- 2) број издатих финансијских инструмената – право на стицање удела који се реализују;
- 3) број издатих финансијских инструмената – право на стицање удела који се поништавају;
- 4) проценат удела који ималац финансијског инструмента – право на стицање удела има право да стекне у односу на резервисани сопствени удео;
- 5) подаци о имаоцима финансијског инструмента - право на стицање удела из тачке 27j став 3. ових Правила пословања.

27н У случају исписа финансијског инструмента пре рока доспећа, када је испуњен услов за поништење свих емисија из једног резервисаног сопственог удела наведен у одлуци о емисији, издавалац Централном регистру доставља захтев за испис и одлуку којом се тај финансијски инструмент поништава пре рока доспећа, а Централни регистар врши испис свих емисија финансијских инструмената - право на стицање удела из једног резервисаног сопственог удела.

В ПРОМЕНА ПОДАТАКА У ЈЕДИНСТВЕНОЈ ЕВИДЕНЦИЛИ ЗАКОНИТИХ ИМАЛАЦА ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ

28. Промена података који се воде у јединственој евиденцији законитих ималаца хартија од вредности у Централном регистру, ради исправке грешака у тој евиденцији, врши се на основу:

- 1) правоснажне судске одлуке;

- 2) писаног захтева надлежног министарства, уз достављање акта којим се врши исправка грешке у погледу достављених података;
- 3) писаног захтева издаваоца, достављеног преко корпоративног агента, којим се врши исправка података у достављеном списку законитих ималаца хартија од вредности, приликом уписа;
- 4) писаног захтева члана Централног регистра, корпоративног агента издаваоца који је начинио грешку код припреме и доставе података о лицима која су купила, односно којима су додељене хартије од вредности.

Корпоративни агент издаваоца уз писани захтев из подтачке 3. овог става доставља Централном регистру следећу документацију:

- 1) изјаву овлашћеног лица издаваоца о тачности података, дату под пуном кривичном и материјалном одговорношћу, са бројем хартија од вредности које поседују лица на која се захтев односи;
- 2) копије, оверене од стране члана Централног регистра на начин прописан тачком 4. ових Правила пословања:
  - личне карте за домаћа физичка лица,
  - пасоша за страна физичка лица,
  - извода из матичне књиге умрлих за умрло домаће физичко лице,
  - одговарајућег документа за умрло страно физичко лице,
  - извод из одговарајућег регистра за домаћа правна лица,
  - извод из одговарајућег регистра за страна правна лица не старији од шест месеци,
- 3) налог за пренос хартија од вредности потписан од стране овлашћеног лица издаваоца.

Корпоративни агент издаваоца, уз писани захтев из подтачке 4. овог става доставља Централном регистру следећу документацију:

- 1) изјаву лица или законитог имаоца коме припадају хартије од вредности, дату под пуном кривичном и материјалном одговорношћу (број хартија од вредности и подаци о имаоцу);
- 2) налог за пренос хартија од вредности, оверен од стране корпоративног агента издаваоца на начин прописан тачком 4. ових Правила пословања.

Исправка јединственог матичног броја имаоца финансијских инструмената

29. Промену података ради исправке грешака у погледу јединственог матичног броја законитог имаоца финансијских инструмената, Централни регистар врши на основу захтева члана Централног регистра и следеће документације:

- 1) за правна лица:
  - копија решења Агенције за привредне регистре, за домаћа лица,
  - копија решења одговарајућег матичног регистра са преводом овереним од стране судског тумача, за страна лица,
  - изјава овлашћеног лица законитог имаоца, дата под пуном кривичном и материјалном одговорношћу, да није дошло до промене власништва на финансијским инструментима, за страна лица,
  - други документ којим се доказује да се ради о истом лицу.
- 2) за физичка лица:
  - решење, односно уверење МУП-а које садржи податке о погрешном и исправном јединственом матичном броју или
  - правоснажно решење суда о промени матичних података или
  - изјава издаваоца дата под пуном кривичном и материјалном одговорношћу о исправности јединственог матичног броја, уз навођење података о погрешном и исправном јединственом матичном броју,

- копија важеће личне карте, за домаћа лица,
- копија важећег и неважећег пасоша, за страна лица,
- извод из матичне књиге умрлих, за умрло лице,
- изјава законитог имаоца, дата под пуном кривичном и материјалном одговорношћу, да није дошло до промене власништва на финансијским инструментима, за страна лица или
- други документ којим се доказује да се ради о истом лицу.

VI РАЧУНИ ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТРУМЕНТА ЧЛАНОВА ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА

29а У Централном регистру се отварају и воде рачуни финансијских инструмената члanova Централног регистра и њихових клијената са следећим ознакама:

- 1) емисиони рачун (802 – рачун емисије у току, 902 – емисиони рачун),
- 2) власнички рачун (911 – код Централног регистра, 919 – код члана Централног регистра, 980 – рачун бесплатних акција),
- 3) власнички рачун финансијског обезбеђења (933),
- 4) депо рачун (920),
- 5) рачун управљања (923),
- 6) збирни рачун (935),
- 7) кастоди рачун (925)
- 8) заложни рачун (921),
- 9) заложни рачун финансијског обезбеђења (922),
- 10) рачун сувласништва (927),
- 11) депозитни рачун (929)
- 11а) прелазни збирни рачун (966),
- 12) други рачуни финансијских инструмената.

Структура рачуна финансијских инструмената формира се на следећи начин: ддддд

– ррр – ппппппппп –кк, где је

Ддддд – ознака шифре депозитара,

Ррр – ознака рачуна финансијских инструмената из става 1. Ове тачке,

Ппппппппп – партија,

Кк - контролни број.

29б Централни регистар отвара и води рачуне финансијских инструмената за следеће типове лица:

- 1) физичко домаће лице (fd) - идентификација се врши на основу јединственог матичног броја грађана;
- 2) правно домаће лице (pd) - идентификација се врши на основу матичног броја из агенције за привредне регистре;
- 3) физичко страно лице (fs) – идентификација се врши на основу броја пасоша, личног броја за странца, односно броја личне карте странца;
- 4) правно страно лице (ps) - идентификација се врши на основу броја под којим се води у матичном регистру и називу тог правног лица;
- 5) предузетник (st) - идентификација се врши на основу јединственог матичног броја грађана;
- 6) конзорцијум из процеса приватизације – идентификацијони број се формира на следећи начин: кxxxxxxxxxxxxx, где је к константа, xxxxxxxxxxxx је првих 12 цифара јединственог матичног броја физичког лица, односно матични број правног лица носиоца конзорцијума;
- 7) инвестициони фондови и добровољни пензијски фондови који се воде на кастоди рачуну (fo) - идентификацијони број се формира на следећи начин: xxxxxxкууууу, где xxxx означава шифру депозитара, к је констатна, уууууу је број уговора о отварању и вођењу кастоди рачуна;

- 8) лица која се воде на збирном рачуну финансијских инструмената (zr) – идентификациони број се формира на следећи начин: xxxxxzuuuuu, где xxxx означава шифру депозитара, z је константа, ууууу је број уговора о отварању и вођењу збирног рачуна;
- 9) стечајна маса (sm) – идентификација се врши на основу матичног броја из регистра привредних субјеката.

30. Уговором о отварању и вођењу рачуна финансијских инструмената клијент овлашћује члана Централног регистра за давање налога Централном регистру за отварање рачуна финансијских инструмената.

Централни регистар отвара рачуне финансијских инструмената члану Централног регистра и његовом клијенту на основу налога за отварање тог рачуна.

Налог за отварање рачуна финансијских инструмената члан Централног регистра даје преко корисничких апликација Централног регистра.

Уговор о отварању и вођењу рачуна финансијских инструмената члан Централног регистра је дужан да чува у својој документацији и да га дâ на увид Централном регистру на његов захтев.

Члан Централног регистра на захтев клијента са којим има закључен уговор о отварању и вођењу рачуна финансијских инструмената, издаје стање на том рачуну.

Члан Централног регистра, преко корисничке WEB апликације, врши промену података о власницима рачуна финансијских инструмената на основу захтева власника – клијента члана Централног регистра и следеће документације:

- ако су промењени идентификациони и други подаци физичког лица (име, презиме, адреса и др.) – подноси се документ којим се доказује промена тих података,
- ако су промењени идентификациони и други подаци правног лица (назив, седиште и др.) - подноси се решење Агенције за привредне регистре, односно документ одговарајућег регистра,
- ако је промењен заступник власника рачуна финансијских инструмената – подноси се овлашћење за заступање.

Власнички рачуни финансијских инструмената

31. Централни регистар води власничке рачуне финансијских инструмената и стање на тим рачунима за члана Централног регистра и његове клијенте са којим члан Централног регистра има закључен уговор о отварању и вођењу тих рачуна.

Пренос са власничког рачуна финансијских инструмената који се води код једног члана Централног регистра на власнички рачун који се води код другог члана Централног регистра врши се на основу налога за пренос финансијских инструмената који клијент подноси члану Централног регистра код ког се води власнички рачун финансијских инструмената.

Власнички рачун финансијског обезбеђења

31а Власнички рачун финансијског обезбеђења отвара се примаоцу обезбеђења и на њему се воде финансијски инструменти које је давалац обезбеђења пренео као средство обезбеђења примаоцу обезбеђења, у складу са уговором о финансијском обезбеђењу и законом којим се уређује финансијско обезбеђење.

Рачун сувласништва

32. Рачун сувласништва је рачун финансијских инструмената на коме се воде акције више власника (сувласници акција) који поседују мање од једне акције.

Рачун сувласништва отвара и води члан Централног регистра на основу захтева и уговора о отварању и вођењу рачуна финансијских инструмената закљученог између члана Централног регистра и заједничког пуномоћника који је одређен споразумом свих сувласника. Потписи сувласника на споразуму оверавају се у складу са законом којим се уређује овера потписа.

У случају да заједнички пуномоћник није одређен, члан Централног регистра отвара рачун сувласништва на основу захтева и уговора о отварању и вођењу рачуна финансијских инструмената закљученог са једним од сувласника акције или са овлашћеним лицем издаваоца преметних акција.

Члан Централног регистра, доставља Централном регистру евиденцију о сувласницима акција у писаној и електронској форми, која се доставља у складу са процедуром за комисијску примопредају, као и податке о заједничком пуномоћнику уколико је одређен споразумом свих сувласника.

До уписа заједничког пуномоћника у Централни регистар, акције које су у власништву сувласника Централни регистар евидентира у јединственој евиденцији акционара као акције које не дају право гласа.

Након одређивања заједничког пуномоћника од стране свих сувласника, члан Централног регистра, који води рачун сувласништва, обавештава Централни регистар о заједничком пуномоћнику (матични број и име и презиме) како би се уписао као носилац сувласничког рачуна и права гласа.

Акцијама на сувласничком рачуну располаже заједнички пуномоћник уколико је споразумом свих сувласника тако одређено.

Променом уписаних сувласника, осим у случају смањења броја сувласника када ниједан нови сувласник не улази у евиденцију, сувласници одређују пуномоћника новим споразумом свих сувласника. Члан Централног регистра који води рачун сувласништва обавештава Централни регистар о овој промени, као и о новом пуномоћнику ради уписа у Централни регистар.

У случају да сувласник акције дође у посед једне целе акције, члан Централног регистра доставља Централном регистру налог за пренос са рачуна сувласништва на власнички рачун финансијских инструмената законитог имаоца. У том случају, члан Централног регистра који води сувласнички рачун, је у обавези да достави Централном регистру електронски фајл на компакт диску (CD) са подацима о законитом имаоцу и броју акција које се преносе са сувласничког рачуна на његов власнички рачун финансијских инструмената, као и електронски фајл на компакт диску (CD) са подацима о новим сувласницима акција.

Привремени рачун

32а Привремени рачун финансијских инструмената је рачун отворен код Централног регистра, као депозитара (шифра депозитара 40000), на коме се воде финансијски

инструменти законитог имаоца и издаваоца за које није отворен власнички, односно емисиони рачун финансијских инструмената код члана Централног регистра.

Централни регистар врши уписе, исписе и преносе за финансијске инструменте који се налазе на привременом рачуну уз одговарајућу документацију прописану овим Правилима пословања.

Заложни рачун финансијских инструмената

33. Заложни рачун је рачун на коме се воде финансијски инструменти законитог имаоца, а на којима је уписано заложно право у корист трећег лица, осим на основу уговора о финансијском обезбеђењу.

Заложни рачун финансијског обезбеђења

33а Заложни рачун финансијског обезбеђења отвара се даваоцу обезбеђења и на њему се воде финансијски инструменти које је давалац обезбеђења заложио као средство обезбеђења у корист примаоца обезбеђења, у складу са уговором о финансијском обезбеђењу и законом којим се уређује финансијско обезбеђење.

Рачун управљања

34. Члан Централног регистра који има дозволу за обављање послова портфолио менаџера или дозволу друштва за управљање фондом, отвара рачун управљања свом клијенту.

Преношењем финансијских инструмената на рачун управљања, клијент даје генерално овлашћење том члану Централног регистра да може управљати његовим финансијским инструментима у складу и на начин дефинисан правилима пословања тог члана Централног регистра и уговором о управљању финансијским инструментима.

Збирни, односно кастоди рачун

35. Збирни, односно кастоди рачун је рачун на којем члан Централног регистра води финансијске инструменте једног или више клијената.

Члан Централног регистра, инвестиционо друштво (брокерско-дилерско друштво или кредитна институција која има дозволу Комисије за хартије од вредности за обављање делатности инвестиционог друштва), закључује уговор о отварању и вођењу збирног рачуна финансијских инструмената са клијентима који нису инвестициони фондови и добровољни пензијски фондови.

Члан Централног регистра, кастоди банка или банка депозитар закључује уговор о отварању и вођењу кастоди рачуна финансијских инструмената за инвестиционе фондове и добровољне пензијске фондове.

Уговор о отварању и вођењу збирног, односно кастоди рачуна финансијских инструмената члан Централног регистра је дужан да чува у својој документацији и да га дâ на увид Централном регистру на његов захтев.

Члан Централног регистра је одговоран за вођење стања власништва на финансијским инструментима, као и за усклађеност стања финансијских инструмената на збирном, односно кастоди рачуну у Централном регистру и у својој аналитичкој евиденцији и дужан је да чува одговарајућу документацију о променама

на збирном, односно кастоди рачуну.

36. Пренос финансијских инструмената са кастоди рачуна на друге кастоди рачуне финансијских инструмената, у случају када не долази до промене законитог имаоца финансијских инструмената, кастоди банка или банка депозитар врши на основу налога за пренос финансијских инструмената клијента и изјаве клијента да тим преносом не долази до промене законитог имаоца финансијских инструмената.

Клијент кастоди банке или банке депозитара доставља изјаву, којом потврђује да се тим преносом не мења власник финансијских инструмената и да се пренос врши на основу уговора о вођењу рачуна финансијских инструмената закљученог са истим или новим чланом Централног регистра, при чему клијент у изјави наводи број и датум закљученог уговора.

Пренос из става 1. ове тачке врши се уносом налога за пренос у информациони систем Централног регистра.

Кастоди банка и банка депозитар је дужна да чува документацију на основу које је извршен пренос финансијских инструмената без промене власништва и Централном регистру на његов захтев исту дâ на увид.

37. БРИСАНО са Изменама и допунама 10 број 2-8/21-2 од 25.07.2014. године.

38. Пренос са власничког рачуна финансијских инструмената на збирни рачун и обрнуто, врши члан Централног регистра, који води власнички и збирни рачун клијента уносом налога у информациони систем Централног регистра, а на основу налога и изјаве клијента да тим преносом не долази до промене законитог имаоца финансијских инструмената.

39. Пренос са збирног рачуна финансијских инструмената на збирни рачун код истог или другог члана Централног регистра, врши члан Централног регистра на основу налога за пренос финансијских инструмената клијента и изјаве клијента да тим преносом не долази до промене законитог имаоца финансијских инструмената и да се пренос врши на основу уговора о вођењу збирног рачуна финансијских инструмената закљученог са новим чланом Централног регистра, односно истим чланом Централног регистра, при чему клијент у изјави наводи број и датум закљученог уговора.

Рачуни депонованих хартија од вредности

40. Лице које стиче акције циљног друштва у поступку понуде за преузимање акција, дужно је да закључчи уговор са чланом Централног регистра о отварању и вођењу рачуна депонованих хартија од вредности.

Члан Централног регистра подноси писани захтев Централном регистру за отварање рачуна депонованих хартија од вредности за купца-понуђача. Уз захтев члан Централног регистра доставља уговор о отварању и вођењу рачуна депонованих хартија од вредности.

У случају стицања сопствених акција, члан Централног регистра подноси Централном регистру захтев за отварање рачуна депонованих хартија од вредности на начин како је прописано у ставу 2. ове тачке.

Централни регистар у складу са поднетим захтевом и документацијом отвара рачун депонованих хартија од вредности.

Депозитни рачун хартија од вредности

41. Централни регистар отвара и води депозитни рачун хартија од вредности на захтев члана Централног регистра, на којем се воде хартије од вредности које су положене у депозит у случајевима када се плаћање врши у хартијама од вредности.

У случају да се у поступку понуде за преузимање акција плаћање врши у хартијама од вредности, члан Централног регистра који има закључен уговор са понуђачем, доставља Централном регистру писани захтев за отварање депозитног рачуна хартија од вредности за понуђача. Хартије од вредности којима се врши плаћање преносе се са власничког рачуна хартија од вредности понуђача као средство обезбеђења плаћања, а на основу налога за пренос вредности понуђача на депозитни рачун хартија од вредности овереног од стране овлашћеног лица понуђача и члана Централног регистра.

ПРЕЛАЗНИ ЗБИРНИ РАЧУН ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТРУМЕНТА

41а Прелазни збирни рачун финансијских инструмената је рачун који отвара члан Централног регистра и на који преноси и води финансијске инструменте законитог имаоца са којим је тај члан, поступајући по одредбама закона који уређује спречавање прања новца, раскинуо уговор о отварању и вођењу рачуна финансијских инструмената.

Члан је дужан да писаним путем обавести законитог имаоца о неопходности и правном основу за гашење рачуна, као и да му затражи инструкције за пренос финансијских инструмената на другог члана, са тачно одређеним роком за доставу инструкција, који не може бити краћи од 30 дана пре дана преноса из става 1. ове тачке.

Уколико законити ималац не достави инструкције о преносу финансијских инструмената на другог члана у остављеном року, члан који води рачун финансијских инструмената законитог имаоца може да изврши пренос из става 1. ове тачке.

Члан је дужан да води аналитику по сваком појединачном законитом имаоцу чији се финансијски инструменти воде на прелазном збирном рачуну.

Евентуалне дивиденде и друге приходе по финансијским инструментима на прелазном збирном рачуну члан преноси на одговарајући збирни новчани рачун.

Члан је дужан да поступа по инструкцијама законитог имаоца за пренос финансијских инструмената са прелазног збирног рачуна на рачун финансијских инструмената код тог или другог члана.

Гашење рачуна финансијских инструмената

42. Централни регистар врши гашење рачуна финансијских инструмената на захтев законитог имаоца, који се доставља преко члана Централног регистра који води његов рачун финансијских инструмената. Централни регистар гаси рачун финансијских инструмената у случају да на том рачуну нема финансијских инструмената.

Централни регистар врши гашење рачуна финансијских инструмената клијента и на захтев члана Централног регистра који води његов рачун, а у случају раскида уговора о вођењу рачуна финансијских инструмената који је закључен између члана и тог клијента и уколико на том рачуну нема финансијских инструмената.

У случају да је клијент правно лице обрисано из Регистра привредних субјеката, а правни следбеник није одређен, члан Централног регистра врши пренос финансијских инструмената на привремени рачун Централног регистра, након чега Централни регистар врши гашење рачуна тог клијента код члана Централног регистра.

Изузетно, Централни регистар врши гашење рачуна финансијских инструмената на основу прегледа клијената који су у поступку престанка чланства извршили пренос финансијских инструмената на одабраног депозитара, а који доставља члан коме престаје чланство.

Преглед клијената садржи следеће податке: име и презиме/назив, матични број, податке о финансијским инструментима (број финансијских инструмената, CFI код и ISIN број), шифра и назив одабраног депозитара.

Садржина налога за пренос финансијских инструмената и упис права трећих лица

43. Налог за пренос финансијских инструмената обавезно садржи следеће податке:

- Назив налогодавца - власника финансијског инструмента (задужења);
- ЈМБ налогодавца;
- Рачун финансијских инструмената задужења;
- ISIN број финансијског инструмента који се преноси;
- Број (количина) финансијских инструмената који се преносе;
- Назив корисника (одобрење);
- ЈМБ корисника;
- Рачун финансијских инструмената одобрења;
- Правни основ преноса финансијских инструмената.

У случају да се пренос финансијских инструмената врши истовремено са плаћањем, налог за пренос финансијских инструмената обавезно садржи и следеће податке: шифра члана Централног регистра код кога се води новчани рачун налогодавца, односно новчани рачун корисника, цена по јединичној вредности финансијског инструмента, шифра валуте и датум салдирања.

44. Налог за упис заложног права обавезно садржи следеће податке:

- назив залогодавца (власника финансијских инструмената);
- ЈМБ залогодавца;
- рачун финансијских инструмената залогодавца на коме се налазе финансијски инструменти;
- назив залогопримца;
- ЈМБ залогопримца;
- ISIN број финансијског инструмента који се залаже;
- број (количина) финансијских инструмената који се залажу;
- износ обезбеђеног потраживања;
- број и датум уговора о залози.

Уколико је предвиђено уговором, налог садржи и следеће податке:

- забрана располагања заложеним финансијским инструментима,
- право повериоца на пријем дивиденде, ануитета, купона,

- право повериоца на намирење присвајањем финансијских инструмената.

Приступ подацима у Централном регистру

45. Централни регистар преко корисничких апликација омогућава увид у део базе података Централног регистра који се односи на тог члана и његове клијенте.

Члан Централног регистра за своје клијенте издаје извод стања и промена на рачунима финансијских инструмената из базе података Централног регистра.

Законити ималац финансијских инструмената или лице које докаже свој законски интерес у вези са финансијским инструментима може да поднесе Централном регистру, директно или преко члана Централног регистра, захтев за доставу података у вези са финансијским инструментима.

VII ОТВАРАЊЕ И ВОЋЕЊЕ НОВЧАНИХ РАЧУНА

46. Новчане рачуне Централног регистра отвара и води Народна банка Србије.

Централни регистар има отворен један динарски рачун за салдирање трансакција са финансијским инструментима члanova Централног регистра и два девизна рачуна - рачун гарантног фонда члanova Централног регистра и рачун за салдирање трансакција са финансијским инструментима.

Чланови Централног регистра отварају динарске наменске новчане рачуне у пословним банкама, на које Централни регистар врши исплату динарских новчаних средстава по основу клиринга и салдирања и корпоративних радњи, а средства на овим рачунима не могу бити предмет принудне наплате.

Податке о динарском наменском новчаном рачуну члана у пословној банци, члан доставља Централном регистру писаним путем приликом пријема у чланство, као и у случају промене рачуна. У систему Централног регистра евидентира се по један такав рачун на нивоу шифре депозитара члана.

46а Обрачунски новчани рачуни члanova су одговарајући рачуни отворени за члана у систему Централног регистра, на којима се воде новчане обавезе и потраживања члanova по основу клиринга и салдирања трансакција са финансијским инструментима.

Централни регистар отвара динарске и девизне обрачунске рачуне члanova Централног регистра након закључења уговора о чланству.

Уплата на обрачунске новчане рачуне члана Централног регистра врши се на основу налога члана Централног регистра својој пословној банци да новчана средства са његовог рачуна, неопходна за салдирање финансијских инструмената и новца, пренесе на рачун Централног регистра који се води код Народне банке Србије према инструкцијама за плаћање које су објављене на интернет страници Централног регистра.

У оквиру обрачунског новчаног рачуна Републике Србије код Централног регистра отворен је подрачун Акционарског фонда, ПИО фонда, Управе за трезор, Фонда за развој и др, који служе за пренос новчаних средстава од продатих финансијских инструмената које су у власништву тих лица.

466 Чланови Централног регистра дужни су да воде рачуна да на новчаном рачуну клијената има довољно средстава за салдирање трансакција са финансијским инструментима и да уплату средстава изврше на рачун Централног регистра у складу са Правилником о терминском плану рада.

За динарске финансијске инструменте члан Централног регистра уплаћује новчана средства на дан салдирања у складу са правилником о терминским плану рада Централног регистра.

Члан Централног регистра је дужан да по добијању електронских порука од стране Централног регистра о новчаним обавезама по основу трговања са девизним финансијским инструментима изврши потребну доплату на свој новчани рачун, а ако има вишак новчаних средстава - може да дâ налог за повраћај тог вишака.

Члан Централног регистра обавезан је да, преко WEB апликације Централног регистра, унесе најаву да ће извршити уплату / исплату девизних средстава (повраћај средстава) на/са девизног рачуна Централног регистра код Народне банке Србије, а у складу са Правилником о терминском плану рада Централног регистра.

VIII КЛИРИНГ И САЛДИРАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТРУМЕНТА И НОВЦА

47. Клиринг и салдирање финансијских инструмената и новчаних средстава се врши у складу са Правилником о терминском плану рада Централног регистра.

Салдирање трансакција закључених на регулисаном тржишту/МТП и ОТЦ тржишту, Централни регистар врши по DVP принципу (*delivery versus payment*), тако што се :

- 1) примењује модел 2 салдирања, према препорукама банке за међународни систем салдирања (*bis*), односно салдирање финансијских инструмената се врши на нивоу клијента, а салдирање новчаних средстава на нивоу члана Централног регистра;
- 2) пренос финансијских инструмената са рачуна продавца на рачун купца врши истовремено са преносом новчаних средстава са рачуна купца на рачун продавца;
- 3) извршава вишеструко салдирање (*multiple settlement*);
- 4) салдирање обавља у оквиру прописаног рока за салдирање „котрљајућег“ циклуса салдирања, у односу на дан када је трансакција закључена до t+2 (*settlement cycle*).

Салдирање трансакција исплате новчаних средстава по основу корпоративних радњи (исплата дивиденде, главнице, ануитета, купона дужничких хартија од вредности и др.) врши се када је уплаћен укупан износ новчаних обавеза по основу предметне исплате и када су испуњени други прописани услови.

Централни регистар врши пренос финансијских инструмената и по основу плаћања другим финансијским инструментима (*delivery versus delivery – DVD*), као и пренос финансијских инструмената без плаћања (*free of payment - FOP*), у складу са законом.

Клиринг и салдирање финансијских инструмената и новца обавља се посебно за динарске и посебно за девизне трансакције.

47a Регулисано тржиште/МТП доставља Централном регистру електронски фајл са подацима о закљученим трансакцијама са финансијским инструментима (закључнице).

47б Поред трансакција са регулисаног тржишта/МТП-а, у систем Централног регистра се уносе DVP трансакције преко аукцијске платформе министраства финансија Републике Србије, аукцијске платформе Народне банке Србије, корисничке WEB апликације Централног регистра и других платформи и апликација.

На основу унетих података из става 1. ове тачке формирају се закључнице.

47в Након провере исправности података из закључнице из тач. 47а и 47б ових Правила пословања, Централни регистар формира електронске поруке MT295, које садрже све релевантне податке из закључнице у складу са упутством постављеном на WEB апликацији, и доставља их на конфирмацију члану Централног регистра, који је назначен у закључници као депозитар финансијских инструмената или депозитар новца.

Централни регистар доставља четири електронске поруке за DVP трансакције (депозитари хартија купца и продавца и депозитари новца купца и продавца).

Члан Централног регистра одговара на сваку примљену електронску поруку MT295 електронском поруком MT296 и MT202, у складу са Правилником о терминском плану рада Централног регистра.

Поруку MT296 формира члан Централног регистра који води рачуне финансијских инструмената продавца и купца, као и члан Централног регистра код кога се налазе новчани рачуни продавца финансијских инструмената.

Поруку MT202 формира члан Централног регистра код кога се налази новчани рачун купца финансијских инструмената.

Порукама MT296 и MT202 члан Централног регистра прихвата или одбија обавезу поравнања са навођењем разлога одбијања.

У случају да члан Централног регистра одбије поравнање због грешке која је настала при уносу налога на регулисаном тржишту/МТП – посредник у трансакцији, који је направио грешку, дужан је да достави писано обавештење Централном регистру ради отклањања исте.

Централни регистар врши корекцију у складу са овим Правилима, врши опозив претходно послате поруке MT295 поруком MT292 и креира поруку MT295 са статусом „дупл“ члану који је наведен као исправан учесник у трансакцији.

47г У систему Централног регистра се израчунају нето новчане позиције чланова Централног регистра - поступак нетинга новца, што подразумева утврђивање мултилатералних нето новчаних дуговања и потраживања чланова учесника у салдирању.

Када је износ нето новчаног дуговања (обавеза) члана за одређени датум и валуту салдирања већи од нето новчаних потраживања (потражна страна), нето позиција је негативна (једна нето обавеза).

Када је износ нето новчаног потраживања члана за одређени датум и валуту салдирања већи од нето новчаног дуговања (обавеза) члана, нето позиција је позитивна (једно нето потраживање).

На крају сваког радног дана, након времена извршених прописаних и могућих исправки података, централни регистар израчунава потенцијалне пројектоване обавезе и потраживања за наредна два радна дана, које чланови могу преузети преко web апликације Централног регистра.

Пре почетка првог циклуса салдирања и у току дана пре сваког циклуса салдирања, врше се провере стања новчаних средстава на обрачунским рачунима чланова код Централног регистра и стање финансијских инструмената на рачунима клијената код чланова који имају рачуне у систему Централног регистра.

После извршеног обрачуна и утврђеног нето стања обрачунских рачуна чланова Централног регистра, врши се означавање трансакција које имају одговарајуће стање на обрачунским новчаним рачунима и трансакција којима недостају новчана средства за салдирање.

47д Кад се стекну сви услови за салдирање, односно када је извршена конфирмација свих порука MT295 у трансакцијама, када на рачуну продаваца постоји довољна количина финансијских инструмената и на рачунима купца постоји довољно новчаних средстава за салдирање, у складу са Терминским планом рада Централни регистар:

- 1) извршава књижења и ажурирања обрачунских новчаних рачуна и налога;
- 2) извршава пренос финансијских инструмената у складу са инструкцијама у закључницима;
- 3) врши повраћај вишке динарских средстава са свог рачуна у РТГС платном систему Народне банке Србије на наменске динарске рачуне чланова у банкама (поруком MT103);
- 4) формира и доставља члановима електронске поруке MT900/MT910 о задужењу/ одобрењу новчаних средстава;
- 5) обавештава члана, слањем динарског извода, електронском поруком MT950 о променама на новчаним рачунима, који се могу преузети путем корисничке web апликације и путем FTP сервера Централног регистра;
- 6) креира изводе финансијских инструмената, који се могу преузети путем корисничке WEB апликације и путем FTP сервера Централног регистра.

47ђ Сва средства примљена на динарски новчани рачун Централног регистра у РТГС платном систему Народне банке Србије морају бити одмах након салдирања, а најкасније до краја радног дана, пренета члановима Централног регистра, тако да салдо овог рачуна на крају дана буде нула.

Налоге за пренос, односно повраћај девизних средстава са рачуна члана у Централном регистру на његов рачун код инокореспондентне банке, уноси члан Централног регистра преко WEB апликације.

Централни регистар резервише новчана средства у назначеном износу и формира и прослеђује члану централног регистра електронску поруку MT295, на коју је члан дужан да одговори са електронском поруком MT202.

Након потврде поруке, Централни регистар доставља налог за пренос девизних средстава Народној банци Србије у складу са унетим инструкцијама члана. Народна банка Србије обавештава Централни регистар о променама на рачуну путем електронског фајла.

Учитавањем електронског фајла у систему Централног регистра врши се ажурирање стања обрачунског рачуна члана и брисање резервације средстава.

Централни регистар обавештава члана о променама на рачуну преко девизног извода (електронска порука MT950).

47e Централни регистар неће спровести пренос финансијских инструмената и новчаних средстава, односно трансакција добија статус неизвршене трансакције, у случају да:

- 1) на рачуну продавца не постоји довољна количина финансијских инструмената; односно на рачуну купца не постоји довољно новчаних средстава;
- 2) постоје заложног права на финансијским инструментима, осим у случају активирања залоге и принудног откупа акција;
- 3) постоји судска или друга блокада финансијских инструмената;
- 4) у другим случајевима у складу са законом.

Члан Централног регистра је дужан да документацију коју му је доставио клијент и на основу које он даје налоге за пренос и плаћање, дâ на увид Централном регистру, на његов захтев.

Пренос финансијских инструмената без плаћања

48. Централни регистар врши пренос финансијских инструмената са једног рачуна на други без плаћања FOP (free of payment - FOP) на основу налога за пренос примљеног преко члана Централног регистра са одговарајућим доказом о правном основу за пренос финансијских инструмената, у року од три радна дана од дана пријема уредног захтева.

49. Пренос финансијских инструмената са рачуна претходног на рачун новог власника врши се на основу уговора о доживотном издржавању, расподели имовине за живота, правоснажног решења о наслеђивању, правоснажног судског поравнања и друге правоснажне судске одлуке, односно одлуке надлежног органа.

Члан Централног регистра, код кога лице које преноси финансијске инструменте има отворен рачун, врши унос налога за пренос финансијских инструмената преко WEB корисничке апликације Централног регистра.

50. Централни регистар врши пренос финансијских инструмената на основу закључених ликвидационих или стечајних поступака привредних друштава или по другом основу у складу са законом.

Централни регистар врши пренос финансијских инструмената на основу правоснажног решења о закљученом стечајном поступку или друге судске одлуке, којом се налаже Централном регистру одговарајући пренос финансијских инструмената.

У случају да ликвидацијом привредног друштва финансијски инструменти који су били у поседу тог друштва долазе у посед других лица који постају законити имаоци тих финансијских инструмената, члан Централног регистра доставља Централном регистру следећу документацију:

- 1) одлуку скупштине или другог органа о окончању поступка ликвидације;
- 2) решење Агенције за привредне регистре о спроведеном поступку ликвидације;
- 3) одлука о подели ликвидационог остатка;
- 4) налоге за пренос финансијских инструмената оверене од стране налогодавца и члана Централног регистра.

Пренос финансијских инструмената који су били у имовини привредног субјекта брисаног из Регистра привредних субјеката на основу принудне ликвидације

друштва или по другом основу у складу са законом којим се уређују привредна друштва, Централни регистар врши на основу следеће документације достављене преко члана Централног регистра:

- 1) захтев власника друштва за пренос финансијских инструмената;
- 2) налог за пренос финансијских инструмената оверен од стране власника друштва и члана Централног регистра;
- 3) решење Агенције за привредне регистре о брисању услед принудне ликвидације;
- 4) БРИСАНО са Изменама и допунама 10 број 2-9/76-3 од 05.10.2022. године.

51. Пренос финансијских инструмената са рачуна претходног на рачун финансијских инструмената новог власника врши се на основу писаног уговора о поклону, односно уговора о уступању финансијских инструмената без накнаде овереног у складу са законом којим се уређује овера потписа и налога за пренос финансијских инструмената који даје поклонодавац, поклонопримац или друго лице које је на то овлашћено. Члан Централног регистра који има закључен уговор о отварању и вођењу рачуна финансијских инструмената са поклонодавцем односно уступиоцем, врши унос налога за пренос финансијских инструмената преко корисничке WEB апликације Централног регистра. У случају уговора о поклону, односно уговора о уступању без накнаде када је једна од уговорних страна Република Србија, пренос финансијских инструмената врши се на основу уговора, закључка Владе и налога за пренос, при чему овера уговора од стране надлежног органа није неопходна.

52. БРИСАНО са Изменама и допунама 10 број 2-9/33-2 од 18.01.2018. године.

53. Централни регистар врши пренос финансијских инструмената са власничког рачуна финансијских инструмената оснивача односно улагача на власнички рачун финансијских инструмената привредног субјекта у случају оснивања, односно повећања капитала привредног субјекта који није акционарско друштво улогом у правима - финансијским инструментима.

Уз захтев, члан Централног регистра доставља оснивачки акт и/или одлуку о оснивању привредног субјекта, односно о повећању капитала привредног субјекта из става 1. ове тачке, решење Агенције за привредне регистре о упису капитала односно повећања капитала привредног субјекта, доказ о објави процене вредности у Агенцији за привредне регистре и налог за пренос оверен од стране налогодавца.

У случају да, у складу са законом којим се уређују привредна друштва, одбор директора, односно надзорни одбор ако је управљање друштвом дводомно, донесе одлуку да се не врши процена вредности неновчаног улога, издавалац, поред прописане документације и поменуте одлуке, Централном регистру доставља и:

- 1) потврду председника одбора директора, односно надзорног одбора ако је управљање друштвом дводомно, која обавезно садржи елементе прописане чланом 58. закона о привредним друштвима;
- 2) решење Агенције за привредне регистре о регистрацији потврде председника одбора директора, односно надзорног одбора.

Уколико има више оснивача односно улагача, налози за пренос се достављају на електронском медију (CD), и примопредаја се врши комисијски на начин прописан овим Правилима пословања. Поред прописане документације, члан Централног регистра доставља изјаву под кривичном и материјалном одговорношћу да се налози за пренос оснивача односно улагача налазе код тог члана.

Сходна примена наведене тачке и у случају улога у правима у страна правна лица.

54. Пренос финансијских инструмената са рачуна зајмодавца на рачун финансијских инструмената зајмопримца врши се на основу овереног уговора о позајмљивању и налога за пренос финансијских инструмената који је оверен од стране лица које преноси финансијске инструменте - зајмодавац. Члан Централног регистра који води рачун финансијских инструмената зајмодавца, врши унос налога за пренос финансијских инструмената преко корисничке WEB апликације Централног регистра.

55. Централни регистар врши пренос хартија од вредности по основу статусне промене у складу са законом којим се уређују привредна друштва, а на основу захтева и следеће документације:

- 1) уговор о статусној промени или план поделе који је усвојио одбор директора, односно надзорни одбор уколико је управљање друштвом дводомно;
- 2) решење Агенције за привредне регистре о регистрацији оснивања, односно повећања капитала друштва стицаоца, у складу са законом о регистрацији;
- 3) решење Агенције за привредне регистре о регистрацији брисања, односно смањења капитала друштва преносиоца;
- 4) одобрење Народне банке Србије, уколико се ради о статусној промени банке, друштва за осигурање и друштва за управљање добровољним пензионим фондом, даваоца лизинга и платне институције;
- 5) одобрење Комисије за хартије од вредности уколико се ради о статусној промени брокерско-дилерског друштва, организатора тржишта;
- 6) налог за пренос финансијских инструмената.

56. Централни регистар врши пренос акција на рачун финансијских инструмената Агенције за приватизацију, односно надлежног министарства на основу одлуке Агенције за приватизацију, односно надлежног министарства о преносу капитала у случају неиспуњавања уговора о продаји друштвеног капитала.

57. Централни регистар врши пренос акција у случају уступања уговора о продаји друштвеног капитала на основу документације коју доставља члан Централног регистра:

- 1) писани захтев;
- 2) анекс уговора о продаји друштвеног капитала, или уговор о продаји друштвеног капитала;
- 3) уговор о уступању;
- 4) решење Агенције за приватизацију, односно надлежног министарства за уступање уговора о купопродаји друштвеног капитала;
- 5) налог за пренос акција.

58. Централни регистар врши пренос акција на рачуне законитих ималаца, на основу решења о верификацији капитала надлежног министарства. Уз решење, надлежно министарство доставља Централном регистру оверен списак акционара на електронском медију – компакт диску (CD) и у папирној форми.

Члан Централног регистра – корпоративни агент издаваоца доставља Централном регистру захтев за упис акција и решење надлежног министарства, као и електронски медиј – компакт диск (CD) са списком акционара који су извршили уплате, на начин прописан за примопредају списка законитих ималаца.

59. Централни регистар врши пренос акција са рачуна конзорцијума на рачуне законитих ималаца по основу испуњења обавеза из уговора о продаји друштвеног капитала.

Члан Централног регистра доставља Централном регистру захтев за пренос на

рачуна хартија од вредности законитих ималаца чланова конзорцијума и следећу документацију:

- 1) уговор о продaji друштвеног капитала закључен између Агенције за приватизацију, односно надлежног министарства и купца капитала;
- 2) уговор о конзорцијуму и анекс уговора о конзорцијуму (број акција исказан као цео број);
- 3) решење Агенције за приватизацију, односно надлежног министарства којим је евидентирано брисање заложног права на акцијама наведеног издаваоца у случају плаћања у ратама;
- 4) потврда Агенције за приватизацију, односно надлежног министарства којом се потврђује да је конзорцијум извршио уплату у складу са уговором у купопродаји у случају плаћања уговорене цене одмах;
- 5) налог за пренос хартија од вредности, односно електронски фајл који се предаје на начин прописан за комисијску примопредају података.

60. Централни регистар врши пренос акција на основу решења Агенције за приватизацију, односно надлежног министарства којим се акције са власничког рачуна финансијских инструмената даваоца изјаве преносе на власнички рачун финансијских инструмената Акционарског фонда, у смислу закона којим се регулише право на бесплатне акције и новчану накнаду коју грађани остварују у поступку приватизације.

Пренос обvezница Републике Србије издатих по основу девизне штедње грађана, врши се на основу уговора о преносу тих обvezница и налога за пренос потписаног од стране претходног власника.

Сторно извршеног налога за пренос финансијских инструмената

60а Сторнирање извршеног налога за пренос финансијских инструмената са или без плаћања, као и налога за упис и брисање права трећих лица, може се вршити због грешке приликом уноса и реализације налога. Централни регистар може да врши сторнирање, на основу следеће документације:

- 1) захтев члана Централног регистра који заступа иницијатора сторнирања налога;
- 2) документација којом се доказује учињена грешка.

КОМИСИЈСКА ПРИМОПРЕДАЈА НАЛОГА ЗА ПРЕНОС ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТРУМЕНТАТА БЕЗ ПЛАЋАЊА

60б У случају да се налози за пренос финансијских инструмената достављају путем електронског фајла (е-налог) на компакт диску - CD, примопредаја списка лица из налога се врши комисијски, при чему комисију чине три представника Централног регистра (у даљем тексту: чланови комисије) и један представник члана Централног регистра који врши примопредају е-налога.

Члан Централног регистра уз компакт диск (CD) доставља и следећу документацију:

- 1) захтев за пренос финансијских инструмената потписан и оверен од стране одговорног лица члана Централног регистра;
- 2) овлашћење за представника члана Централног регистра за комисијску примопредају;
- 3) списак лица на CD-у, у формату који је прописан од стране Централног регистра (е-налог), при чему CD мора бити оверен од стране овлашћеног лица члана Централног регистра;
- 4) изјаву члана Централног регистра о тачности података у списку лица, дата под пуном кривичном и материјалном одговорношћу;

- 5) изјаву члана Централног регистра да се налози за пренос финансијских инструмената налазе код њега, дата под пуном кривичном и материјалном одговорношћу. Ова изјава се не доставља у случају смањења капитала у поседу акционара;
- 6) изјаву издаваоца о тачности података у списку лица, дата под пуном кривичном и материјалном одговорношћу, у случају да се врши поништење акција у поседу акционара и отуђење сопствених акција ради доделе;
- 7) списак лица у штампаном облику оверен од стране издаваоца, осим у случају смањења капитала поништавањем сопствених акција.

Комисијска примопредаја података врши се на начин прописан тачком 23. ових Правила.

Примарна продаја финансијских инструмената на регулисаном тржишту/МТП

60в У случају примарне продаје финансијских инструмената на регулисаном тржишту/МТП, члан Централног регистра, корпоративни агент издаваоца односно агент емисије, подноси документацију која се односи на упис финансијских инструмената на емисиони рачун издаваоца.

Након извршене продаје финансијских инструмената на регулисаном тржишту/МТП, регулисано тржиште/МТП доставља Централном регистру закључнице са подацима о купцима продатих финансијских инструмената.

Члан Централног регистра, корпоративни агент издаваоца, односно агент емисије, је дужан да, након извршене продаје, Централном регистру достави извештај о исходу јавне понуде са доказом да је тај документ достављен Комисији за хартије од вредности.

Централни регистар врши клиринг и салдирање финансијских инструмената и новца по ДВП принципу у складу са Правилником о терминском плану рада Централног регистра.

Пренос финансијских инструмената са плаћањем

61. Централни регистар врши пренос финансијских инструмената са једног рачуна на други истовремено са плаћањем – ДВП принципу (*Delivery versus Payment-DvP*) на основу налога за пренос финансијских инструмената и налога за новчано плаћање, примљених преко члanova Централног регистра (депозитара финансијских инструмената и новца уговорних страна у трансакцији) и то у року назначеном у налозима, а у складу са Правилником о терминском плану рада Централног регистра.

Регулисано тржиште/МТП доставља Централном регистру електронски фајл са подацима о склопљеним трансакцијама са финансијским инструментима (закључнице). На основу добијених закључница, Централни регистар прослеђује електронске поруке члановима Централног регистра који воде рачуне финансијских инструмената и новчане рачуне продаваца и купаца. Чланови Централног регистра потврђују поруке слањем електронских порука Централном регистру.

62. Централни регистар може у закључници коју му је проследило регулисано тржиште/МТП, на образложени писани захтев члана Централног регистра који је учесник у трансакцији, мењати податке о:

- 1) висини провизије инвестиционог друштва, члана Централног регистра,

- 2) броју рачуна финансијских инструмената (погрешно унета шифра члана Централног регистра који води рачун финансијских инструмената или врста рачуна финансијских инструмената клијента), осим збирних и кастоди рачуна,
- 3) новчаном рачуну (погрешно унета шифра члана Централног регистра који води новчани рачун клијента).

Промена података у закључници из става 1. ове тачке ближе се уређује Терминским планом рада Централног регистра.

Уколико продавац на свом рачуну немаовољно финансијских инструмената, који су предмет продаје (на пример продат погрешан финансијски инструмент или унети погрешни подаци о продавцу), или у случају да купац немаовољно новчаних средстава за реализацију куповине финансијских инструмената, члан Централног регистра, посредник у предметној трансакцији, упућује Централном регистру захтев за промену матичних података клијената. Промена матичних података клијената врши се искључиво на начин да се матични број клијента (брокерски посао) замени матичним бројем, члана Централног регистра, посредника у трансакцији (дилерски посао).

63. У закључницама које је регулисано тржиште/МТП проследило Централном регистру, нису дозвољене измене:

- 1) матичног броја клијента купца и продавца, осим у случају из тачке 62. става 2.;
- 2) ISIN броја финансијских инструмената;
- 3) количине и цене финансијских инструмената.

Ако продавац финансијских инструмената који су били предмет продаје нема исте на свом рачуну финансијских инструмената (продат погрешан финансијски инструмент или унети погрешни подаци о продавцу), или ако купац нема новчаних средстава за купљене финансијске инструменте, а члан Централног регистра не преузме обавезу у складу са тачком 62. став 2., Централни регистар активира друге ванредне процедуре.

За трансакције закључене на регулисаном тржишту/МТП, Централни регистар врши клиринг и салдирање финансијских инструмената и новца на датум инициран од стране учесника у трансакцији, у складу са Правилником о терминском плану рада Централног регистра. Пренос финансијских инструмената са продавца на купца врши се истовремено са преносом новчаних средстава са купца на продавца по ДВП принципу (*Delivery versus Payment-DvP*).

Уколико лице куповином акција банке и других учесника у складу са законом стекне 5% и више учешћа у капиталу банке и других учесника у складу са законом, то лице је у обавези да члану Централног регистра, који води његов рачун финансијских инструмената, достави потврду Народне банке Србије којом се одобрава то стицање учешћа у капиталу банке.

Уколико лице куповином акција инвестиционог друштва, односно организатора тржишта и друштва за управљање инвестиционим фондовима стиче квалификовано учешће у капиталу тих правних субјеката, то лице је у обавези да члану Централног регистра, који води његов рачун финансијских инструмената достави сагласност Комисије за хартије од вредности којом се одобрава то стицање учешћа у капиталу.

64. За трансакције закључене на регулисаном тржишту/МТП омогућено је да (будући) ималац финансијских инструмената прода исте пре салдирања у Централном регистру, односно пре него што се оне пренесу на његов власнички

рачун финансијских инструмената код истог депозитара – члана Централног регистра.

Централни регистар врши проверу стања финансијских инструмената у закључницама добијеним од регулисаног тржишта/МТП. Уколико је потенцијално стање веће или једнако продатим финансијским инструментима, закључница је исправна, а уколико је потенцијално стање мање од продатих финансијских инструмената, онда се евидентира грешка и обавештава се инвестиционо друштво ради спровођења ванредне процедуре или позајмљивања.

Налози за пренос финансијских инструмената по основу трговања ван регулисаног тржишта/МТП не могу да се унесу преко корисничке WEB апликације Централног регистра уколико продавац нема довољну количину финансијских инструмената на свом власничком рачуну, која је умањена за количину финансијских инструмената за већ унете налоге продаје, чије салдирање није завршено.

Члан Централног регистра може за своје клијенте да прати потенцијално и стварно стање (дуговање или потраживање) у периоду од T+0 до T+2.

Трговање финансијским инструментима ван регулисаног тржишта/МТП

65. Ван регулисаног тржишта/МТП може се трговати дужничким финансијским инструментима.

66. Ван регулисаног тржишта/МТП може се трговати финансијским инструментима које је издала Република Србија и Народна банка Србије.

67. Ван регулисаног тржишта/МТП може се трговати акцијама у складу са законом којим се уређује преузимање акционарских друштава и законом којим се уређују привредна друштва у следећим случајевима:

- 1) у поступку понуде за преузимање акција;
- 2) у поступку принудног откупа акција;
- 3) у поступку остваривања права на продају акција;
- 4) ради остваривања посебних права несагласних акционара;
- 5) у поступку стицања/отуђења сопствених акција.

68. Ван регулисаног тржишта/МТП може се трговати акцијама које су издале банке у следећим случајевима:

- 1) када је законити ималац тих акција Република Србија;
- 2) када је законити ималац тих акција Агенција за осигурање депозита;
- 3) када законити имаоци тих акција писаним уговором овласте Агенцију за осигурање депозита, да за њихово име и за њихов рачун изврши продају акција трећем лицу;
- 4) у поступку уновчења имовине банака у стечају, односно ликвидацији, када поступак стечаја односно ликвидације спроводи Агенција за осигурање депозита.

69. Ван регулисаног тржишта/МТП може се трговати акцијама које су издала друштва за осигурање, када законити имаоци тих акција писаним уговором овласте Агенцију за осигурање депозита, да у њихово име и за њихов рачун изврши продају тих акција.

70. Ван регулисаног тржишта/МТП може се трговати акцијама које су издали Централни регистар, берза и друга лица у финансијском сектору, када је законити ималац тих акција Република Србија или када законити имаоци тих акција писаним

уговором овласте Републику Србију, да у њихово име и за њихов рачун изврши продају тих акција.

71. Ван регулисаног тржишта/МТП може се трговати акцијама акционарског друштва:

- 1) акцијама које су пренете Акционарском фонду, или Агенцији за приватизацију, односно надлежном министарству као и акцијама појединачних акционара који су придружили своје акције Акционарском фонду, или Агенцији за приватизацију, односно надлежном министарству и нуде их на продају истовремено са Акционарским фондом или Агенцијом за приватизацију, односно надлежним министарством;
- 2) акцијама чији је законити ималац Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање;
- 3) акцијама чији је законити ималац Републички фонд за развој;
- 4) акцијама чији је законити ималац Република Србија.

72. Ван регулисаног тржишта/МТП може да се тргује акцијама акционарског друштва (нејавна друштва, јавна друштва која су у ликвидацији и стечају и акционарска друштва чијим акцијама може да се тргује ван регулисаног тржишта/МТП у складу са законом).

Инвестиционо друштво уноси налог за пренос финансијских инструмената којима се тргује на ОТЦ тржишту преко корисничке WEB апликације Централног регистра на основу следеће документације:

- 1) купопродајни уговор оверен у складу са законом којим се уређује овера потписа;
- 2) налог за пренос оверен од стране налогодавца;
- 3) потврда члана Централног регистра, о обезбеђеним новчаним средствима од стране купца финансијских инструмената;
- 4) потврда надлежног органа акционарског друштва да је испоштована процедура прописана оснивачким актом тог друштва (право прече куповине) или да је оснивачким актом прописан слободан пренос акција.

73. Ван регулисаног тржишта/МТП може да се тргује акцијама које законити ималац (понуђач) нуди на основу одобреног проспекта за јавну понуду.

Члан Централног регистра који води рачун хартија од вредности законитог имаоца-понуђача доставља Централном регистру захтев за пренос хартија од вредности на рачуне законитих ималаца-купца као и извештај о исходу јавне понуде са доказом да је тај документ достављен Комисији за хартије од вредности. Члан Централног регистра врши унос налога за пренос хартија од вредности и новца преко корисничке WEB апликације Централног регистра.

74. Ако куповину, односно продају дужничких хартија од вредности врши Република Србија, односно Народна банка Србије, они достављају Централном регистру електронски фајл са закљученим трансакцијама.

74а Централни регистар на основу електронских фајлова или електронских налога о закљученим трансакцијама ван регулисаног тржишта/МТП формира електронске поруке које прослеђује члановима Централног регистра учесницима у трансакцији, који су у обавези да их потврде у складу са Правилником о терминском плану рада Централног регистра.

Централни регистар врши клиринг и салдирање по ДВП принципу (*Delivery versus Payment-DvP*), на дан унет у налогу.

Репо трансакције

75. Под репо трансакцијама подразумева се куповина и продаја финансијских инструмената на основу репо уговора, у којој је једна уговорна страна (репо-продавац) сагласна да прода финансијске инструменте другој уговорној страни (репо-купца) који је сагласан да плати репо-продавцу куповну цену, уз истовремену обавезу да на дан реоткупа репо-купца прода репо-продавцу финансијске инструменте које су предмет репо уговора. Репо-продавац извршиће новчано плаћање на дан реоткупа по унапред уговореној реоткупној цени.

Пренос финансијских инструмената по основу репо уговора са рачуна финансијских инструмената репо-продавца на рачун финансијских инструмената репо-купца врши се на основу овереног уговора и налога за пренос финансијских инструмената који је оверен од стране лица које преноси финансијске инструменте – репо-продавац. Члан Централног регистра који води рачун финансијских инструмената репо-продавца, врши унос налога за пренос финансијских инструмената преко корисничке WEB апликације Централног регистра. Централни регистар на основу унетог налога, прослеђује електронске поруке учесницима у трансакцији, који су у обавези да потврде добијене поруке.

76. Република Србија и Народна банка Србије спроводе репо трансакције са финансијским инструментима у складу са прописима.

По завршеном репо трговању Република Србија и Народна банка Србије Централном регистру достављају електронски фајл са закљученим репо трансакцијама. Централни регистар прослеђује електронске поруке учесницима у трансакцији, који су у обавези да потврде добијене поруке.

77. За репо трансакције Централни регистар врши клиринг и салдирање финансијских инструмената и новца на датум инициран од стране учесника у трансакцији, у складу са Правилником о терминском плану рада Централног регистра. Пренос финансијских инструмената са репо-продавца на репо-купца врши се истовремено са преносом новчаних средстава са репо-купца на репо-продавца по ДВП принципу (*Delivery versus Payment-DvP*).

78. На дан реоткупа, репо-купца треба да има на свом рачуну финансијске инструменте који су били предмет репо трговања, а репо-продавац треба да обезбеди новчана средства за плаћање истих.

На дан реоткупа, по извршеној уплати новчаних средстава од стране репо-продавца, Централни регистар прослеђује електронске поруке учесницима у трансакцији, који их потврђују. Након потврђених порука и уплате новчаних средстава, Централни регистар врши клиринг и салдирање по ДВП принципу (*Delivery versus Payment-DvP*).

Централни регистар не одговара репо-продавцу и репо-купцу за било какву штету која може настати због неизвршења обавеза по основу репо уговора или због пропуста члана Централног регистра, који заступа учеснике у репо трансакцији.

IX ПОНУДА ЗА ПРЕУЗИМАЊЕ АКЦИЈА

79. Понуда за преузимање акција је јавна понуда упућена свим акционарима циљног друштва за куповину свих акција које су издате с правом гласа, уз услове и на начин одређен у складу са Законом о преузимању акционарских друштава.

Понуђач је у обавези да закључи уговор са чланом Централног регистра о вођењу депо рачуна понуђача и спровођењу поступка понуде за преузимање акција.

Члан Централног регистра - који делује у име и за рачун понуђача (агент понуђача) доставља Централном регистру следећу документацију:

- 1) захтев за објављивање понуде за преузимање акција,
- 2) решење Комисије за хартије од вредности о одобрењу понуде за преузимање акција,
- 3) текст понуде за преузимање акција у електронском и писаном облику (оверен од стране овлашћених лица понуђача и агента - члана Централног регистра),
- 4) скраћени текст понуде за преузимање акција у електронском и писаном облику (оверен од стране овлашћених лица понуђача и агента - члана Централног регистра);
- 5) обавештење о коришћењу изузетка од обавезе објављивања проспекта, прописаног одредбама закона којим се уређује тржиште капитала, у случају плаћања другим хартијама од вредности.

Централни регистар објављује преко своје интернет странице обавештење и текст понуде о преузимању акција, а по захтеву члана Централног регистра - агента понуђача.

У случају конкурентске понуде или измене понуде за преузимање акција сходно се примењују одредбе става 2. ове тачке.

Сваку измену понуде, члан Централног регистра - агент понуђача је обавезан да одмах достави Централном регистру.

У случају конкурентске понуде рок првобитне понуде се продужава до истека важења конкурентских понуда. У случају објављивања измене понуде за преузимање акција, рок важења првобитне понуде се продужава за седам дана, с тим да укупан рок важења понуде буде у складу са одредбама закона којим се уређује преузимање акционарских друштава.

80. Централни регистар на захтев члана Централног регистра - агента понуђача, издаје јединствену евиденцију акционара са подацима о матичном броју, називу и адреси акционара, а за потребе обавештавања акционара о понуди за преузимање акција.

81. Законити имаоци хартија од вредности дају налог за депоновање акција члану Централног регистра који води њихов власнички рачун, у случају да се одлуче да прихвате јавни позив за преузимање акција.

Акционари који су пренели своје акције на рачун депонованих хартија од вредности могу дати налог за повлачење истих са рачуна депонованих хартија од вредности сваког радног дана док траје понуда за преузимање акција.

Чланови Централног регистра, прослеђују електронске поруке Централном регистру са налозима за депоновање акција или за повлачење депонованих акција, континуирано у времену трајања понуде за преузимање акција.

На основу добијених налога за пренос, Централни регистар врши пренос са власничког рачуна хартија од вредности акционара на рачун депонованих хартија од вредности понуђача, или обрнуто ако је у питању одустајање од депоновања акција.

82. У складу са одредбама закона којим се уређује преузимање акционарских

друштава, понуда за преузимање акција је успешно завршена ако се на дан затварања понуде на рачуну депонованих хартија од вредности налази најмање она количина акција која је у понуди за преузимање акција наведена као минималан број акција који понуђач има намеру да стекне. У случају да је депонован већи број акција од минималног броја акција из понуде за преузимање, понуђач је у обавези да купи све депоноване акције.

У складу са одредбама закона којим се уређује преузимање акционарских друштава, понуда за преузимање акција није успела ако је на дан затварања понуде депонован мањи број акција од минималног броја акција из понуде за преузимање акција. У том случају, Централни регистар депоноване акције преноси са рачуна депонованих хартија од вредности на власничке рачуне финансијских инструмената акционара који су те акције депоновали.

Ставови 1. и 2. ове тачке односе се на условну понуду за преузимање акција којом је понуђач назначио минимални број акција са правом гласа који жели да стекне понудом за преузимање акција.

У случају безусловне понуде за преузимање акција понуђач стиче све понуђене акције у понуди за преузимање акција.

Централни регистар на интернет страници приказује податке о успешим понудама за преузимање акционарских друштава и неуспешним условним понудама за преузимање акција.

83. Код повлачења понуде за преузимање акција, члан Централног регистра - агент понуђача, доставља Централном регистру обавештење о повлачењу понуде за преузимање акција у писаном и електронском облику. По захтеву агента понуђача Централни регистар објављује преко своје интернет странице обавештење о повлачењу понуде за преузимање акција.

Члан Централног регистра преко корисничке WEB апликације Централног регистра уноси податке о повлачењу понуде за преузимање акција. Централни регистар депоноване акције преноси са рачуна депонованих хартија од вредности на власничке рачуне финансијских инструмената акционара који су те акције депоновали.

84. У случају обуставе понуде за преузимање акција на основу Решења Комисије за хартије од вредности, Централни регистар поступа по решењу и депоноване акције преноси са рачуна депонованих хартија од вредности на власничке рачуне акционара који су депоновали акције.

Уколико се понуда за преузимање акција обуставља на основу Решења Комисије за хартије од вредности у периоду од T+0 до T+2, Централни регистар ће опознати електронске поруке и извршити пренос депонованих хартија од вредности на власничке рачуне акционара који су депоновали акције.

85. На дан затварања понуде за преузимање акција, члан Централног регистра који води рачун депонованих хартија од вредности понуђача, прослеђује Централном регистру електронски фајл за затварање понуде за преузимање акција који садржи податке о купцу-понуђачу, броју акција за преузимање и цени по акцији.

Уколико је понуда за преузимање акција успешно завршена, Централни регистар доставља електронске поруке са подацима о реализованом депоновању акција члановима Централног регистра који воде власничке рачуне финансијских инструмената и новчане рачуне продаваца и купца-понуђача.

Уколико је дан затварања понуде за преузимање акција нерадни дан (субота, недеља, државни или верски празник прописан законом као нерадни дан), дан затварања понуде за преузимање акција помера се на први радни дан.

Плаћање по основу успешно завршене понуде за преузимање акција може се вршити у новцу и у финансијским инструментима.

Након извршеног салдирања хартија од вредности и новца, као и у случају неуспеле понуде, Централни регистар врши гашење депо, односно депозитног рачуна.

86. Ако се плаћање врши у финансијским инструментима (у целости, или делимично), Централни регистар отвара и води понуђачу депозитни рачун финансијских инструмената-на којем су положени финансијски инструменти којима се врши плаћање по основу понуде за преузимање акција. Полагање финансијских инструмената на депозитни рачун врши се на основу налога за пренос овереног од стране овлашћеног лица понуђача и члана Централног регистра - агента понуђача. У току трајања понуде за преузимање акција, понуђач не може располагати тим финансијским инструментима.

87. На дан затварања понуде за преузимање акција, Централни регистар доставља електронске поруке учесницима у поступку понуде за преузимање акција. Чланови Централног регистра су у обавези да одговоре на те поруке. Централни регистар врши клиринг и салдирање по ДВП принципу (*Delivery versus Payment-DvP*) у складу са Правилником о терминском плану Централног регистра.

У случају да се плаћање врши финансијским инструментима, члан Централног регистра –агент понуђача доставља Централном регистру електронским путем налоге за пренос финансијских инструмената са депозитног рачуна понуђача на власничке рачуне финансијских инструмената акционара – продаваца.

X СТИЦАЊЕ СОПСТВЕНИХ АКЦИЈА

88. Акционарско друштво које, у складу са одредбама закона којим се уређују привредна друштва, намерава да стиче сопствене акције путем понуде свим акционарима дужно је да Централном регистру, преко члана Централног регистра достави:

- 1) одлуку акционарског друштва о стицању сопствених акција;
- 2) текст понуде за стицање сопствених акција у писаном и електронском облику;
- 3) одобрење Народне банке Србије, уколико банка стиче сопствене акције;
- 4) БРИСАНО са Изменама и допунама 10 број 2-9/76-3 од 05.10.2022. године;
- 5) доказ о отвореном рачуну депонованих хартија од вредности на којем ће бити депоноване акције на које се та понуда односи;
- 6) доказ о обезбеђеним новчаним средствима или гаранције банке.

У случају да акционарско друштво стиче сопствене акције ради расподеле запосленима у друштву или повезаном друштву или за награђивање чланова одбора директора, односно извршног и надзорног одбора, али највише до 5% било које класе акција у току пословне године, одлука скупштине акционарског друштва/одбора директора, односно надзорног одбора (под условом да је статутом предвиђено да одбор директора, односно надзорни одбор може да донесе такву одлуку) обавезно садржи, између остalog, и списак лица којима се додељују сопствене акције, уз ову одлуку акционарско друштво доставља изјаву да су издвојене резерве за ове намене.

Текст понуде за стицање сопствених акција садржи следеће податке:

- 1) врста, класа и број акција које акционарско друштво жели да стекне,
- 2) цена по једној акцији,
- 3) начин и рок исплате цене и
- 4) рок трајања понуде који не може бити краћи од 15 дана.

По захтеву члана Централног регистра, Централни регистар објављује преко своје интернет странице обавештење и текст понуде за стицање сопствених акција.

Законити имаоци акција, на које се понуда за стицање сопствених акција односи, могу депоновати акције у року утврђеном у тој понуди, давањем налога за пренос на рачун депонованих акција, али их и повући налогом за пренос са рачуна депонованих хартија од вредности у току трајања понуде за стицање сопствених акција.

89. Ако је по истеку рока за стицање сопствених акција депонован већи број акција од броја наведеног у понуди и уколико акционарско друштво-понуђач приhvата вишак депонованих акција, то друштво је дужно да уз писано обавештење достави Централном регистру, преко члана Централног регистра, доказ о постојању додатних средстава или гаранције банке, потребних ради плаћања тог вишкага депонованих акција.

Ако акционарско друштво не приhvата вишак депонованих акција, Централни регистар врши пренос вишкага депонованих акција са рачуна депонованих хартија од вредности акционарског друштва пропорционално сваком акционару који је депоновао акције. При обрачуну броја акција узима се цели број акција сразмерно од сваког акционара који је депоновао акције. У случају сразмерног пропорционалног враћања вишкага акција у односу на депоноване акције, Централни регистар може формирати корективне налоге ради реализације тачног броја акција, које друштво жели да преузме.

У случају измене понуде за стицање сопствених акција (измене цене, рока трајања стицања) потребно је доставити документацију у складу са тачком 88. ових Правила пословања.

90. На дан затварања понуде за стицање сопствених акција, Централни регистар прослеђује електронске поруке члановима Централног регистра који воде рачуне финансијских инструмената и новчане рачуне клијената. Чланови Централног регистра потврђују поруке слањем електронских порука Централном регистру.

Централни регистар врши клиринг и салдирање по ДВП принципу (*Delivery versus Payment-DvP*) у складу са Правилником о терминском плану рада Централног регистра.

90а Након извршеног салдирања хартија од вредности и новца по основу понуде за стицање сопствених акција, Централни регистар врши гашење депо рачуна.

Гашење депо рачуна врши се и у случају неуспеле понуде за стицање сопствених акција.

90б Централни регистар објављује на својој интернет страници податке о успешно реализованим понудама за стицање сопствених акција.

90в У случају стицања сопствених акција јавног акционарског друштва, укупна номинална вредност, односно рачуноводствена вредност код акција без номиналне

вредности тако стечених акција, укључујући и раније стечене сопствене акције, у складу са законским одредбама којим се уређују привредна друштва, не сме да прелази 10% основног капитала друштва.

XI ОТКУП АКЦИЈА ОД НЕСАГЛАСНИХ АКЦИОНАРА

91. У циљу откупа акција од несагласних акционара корпоративни агент издаваоца уноси налог за пренос акција преко корисничке WEB апликације Централног регистра, а на основу следеће документације:

- 1) захтев акционарског друштва за исплату несагласних акционара;
- 2) захтев за остваривање права на откуп акција несагласног акционара;
- 3) потврда члана Централног регистра који води новчани рачун акционарског друштва о обезбеђеним новчаним средствима за плаћање акција несагласним акционарима.

Централни регистар врши клиринг и салдирање хартија од вредности и новца у складу са захтевом и достављеним подацима по DVP принципу.

Новчана средства се преносе члановима Централног регистра, који воде рачуне финансијских инструмената несагласних акционара, на којима су евидентиране акције које се откупљују.

91a У циљу преноса акција са несагласног акционара на издаваоца на основу судске одлуке, а у случају да је пренос новчаних средстава на несагласног акционара већ извршен, несагласни акционар или издавалац, преко члана Централног регистра доставља:

- 1) захтев за пренос акција са несагласног акционара на издаваоца;
- 2) налог за пренос са власничког рачуна финансијских инструмената несагласног акционара на власнички рачун финансијских инструмената издаваоца, оверен од стране несагласног акционара;
- 3) предметну судску одлуку;
- 4) доказ о уплати новчаних средстава од стране издаваоца на рачун несагласног акционара.

XII СМАЊЕЊЕ ОСНОВНОГ КАПИТАЛА АКЦИОНАРСКОГ ДРУШТВА

92. Акционарско друштво подноси Централном регистру захтев за смањење основног капитала преко корпоративног агента, у случајевима:

- 1) повлачења и поништења акција у поседу акционара;
- 2) поништења сопствених акција друштва;
- 3) смањења номиналне вредности акција или рачуноводствене вредности код акција без номиналне вредности.

Захтев се доставља Централном регистру у року од пет радних дана од дана регистрације одлуке о смањењу капитала у складу са законом о регистрацији.

93. У случају смањења броја акција по основу повлачења и поништења акција у поседу акционара, акционарско друштво преко корпоративног агента доставља:

- 1) захтев акционарског друштва за смањење капитала повлачењем и поништењем акција у поседу акционара;
- 2) одлуку о смањењу основног капитала повлачењем и поништењем акција, коју доноси скупштина акционара тог друштва;
- 3) решење Агенције за привредне регистре о регистрацији одлуке о смањењу капитала;

- 4) налоге за пренос акција са рачуна финансијских инструмената акционара, који се достављају на електронском медију (CD), а примопредаја се врши комисијски на начин прописан тачком 60б ових Правила пословања;
- 5) изјава о испуњености законом прописаних услова за смањење капитала, коју даје:
  - директор или председник одбора директора уколико је управљање друштвом једнодомно,
  - директор, односно председник извршног одбора, као и председник надзорног одбора, уколико је управљање друштвом дводомно,
- 6) евидентија о сувласницима акција у складу са тачком 32. ових Правила, у случају да неки од акционара постају власници мање од једне акције или да се део акција које су предмет повлачења и поништења воде на рачуну сувласништва.

У случају смањења капитала које је друштво било дужно да спроведе поштујући одредбе закона којим се уређују привредна друштва у вези са заштитом поверилаца, након истека периода објаве одлуке о смањењу капитала у Агенцији за привредне регистре, у непрекидном трајању од три месеца, уз напред прописану документацију из става 1. ове тачке, акционарско друштво Централном регистру доставља и следећу документацију:

- 1) доказ о објављивању одлуке о смањењу основног капитала;
- 2) изјава о испуњености законом прописаних услова за смањење капитала у вези са заштитом поверилаца из члана 322. Закона о привредним друштвима.

Документација из става 1. тач. 2) и 3) ове тачке не доставља се у случају смањења капитала услед статусне промене издвајања (издавање уз оснивање, издавање уз припање и мешовито издавање).

Централни регистар на основу поднетог захтева и достављене документације врши поништај акција у поседу акционара, у року од три радна дана од дана пријема уредног захтева.

94. У случају смањења броја акција по основу поништења сопствених акција, акционарско друштво, преко корпоративног агента, доставља Централном регистру следећу документацију:

- 1) захтев акционарског друштва за смањење капитала поништењем сопствених акција;
- 2) одлука тог друштва о смањењу основног капитала поништењем сопствених акција;
- 3) решење Агенције за привредне регистре о регистрацији одлуке о смањењу капитала;
- 4) изјава о испуњености законом прописаних услова за смањење капитала из тачке 93. став 1. тачка 5) ових Правила пословања;
- 5) налог за пренос сопствених акција акционарског друштва на рачун окончања емисије.

У случају смањења капитала које је друштво било дужно да спроведе поштујући одредбе закона којим се уређују привредна друштва у вези са заштитом поверилаца, примењују се одредбе тачке 93. став 2. ових Правила пословања.

Централни регистар на основу поднете документације врши поништај сопствених акција акционарског друштва, у року од три радна дана од дана пријема уредног захтева.

95. У случају смањења номиналне или рачуноводствене вредности, код акција без номиналне вредности, акционарско друштво, преко корпоративног агента, доставља Централном регистру следећу документацију:

- 1) захтев акционарског друштва за смањење капитала смањењем номиналне, односно рачуноводствене вредности акција код акција без номиналне вредности;
- 2) захтев за доделу CFI кода и ISIN броја;
- 3) захтев за упис емисије на емисиони рачун издаваоца;
- 4) одлука скупштине акционара тог друштва;
- 5) решење агенције за привредне регистре о регистрацији одлуке о смањењу капитала;
- 6) изјава о испуњености законом прописаних услова за смањење капитала из тачке 93. став 1. тачка 5) ових Правила пословања.

У случају смањења капитала које је друштво било дужно да спроведе поштујући одредбе закона којим се уређују привредна друштва у вези са заштитом поверилаца, примењују се одредбе тачке 93. став 2. ових Правила пословања.

Списак лица се не доставља с обзиром да не долази до промене броја акција у поседу законитих ималаца.

Документација из става 1. тач. 4) и 5) ове тачке не доставља се у случају смањења капитала услед статусне промене издвајања (издвајање уз оснивање, издвајање уз припајање и мешовито издвајање).

Централни регистар на основу достављене документације врши смањење капитала смањењем номиналне односно рачуноводствене вредности акција, у року од три радна дана од дана пријема уредног захтева.

95a У случају да се смањење капитала акционарског друштва спроводи уз истовремено повећање, корпоративни агент доставља документацију на начин прописан овим Правилима, а зависно од начина смањења и повећања капитала.

96. У случају повлачења и поништаја акција због неуплате, односно неуношења улога, акционарско друштво, преко корпоративног агента, доставља Централном регистру следећу документацију:

- 1) захтев за повлачење и поништај акција;
- 2) одлуку о повлачењу и поништају акција;
- 3) решење Агенције за привредне регистре о регистрацији одлуке о повлачењу и поништају акција;
- 4) списак лица чије се акције повлаче и поништавају.

Централни регистар на основу достављене документације врши поништај акција које нису уплаћене у целости, односно за које неновчани улог није унет у друштво, у року од три радна дана од дана пријема уредног захтева.

XIII ПРИНУДНИ ОТКУП АКЦИЈА И ПРАВО НА ПРОДАЈУ АКЦИЈА

Принудни откуп акција

97. Када на предлог акционара који има најмање 90% основног капитала акционарског друштва и који има најмање 90% гласова свих акционара који поседују обичне акције (откупилац), скупштина акционара донесе одлуку о принудном откупу свих акција преосталих акционара, без обзира на терете, забране располагања, ограничења и права трећих лица на тим акцијама, потребно је да издавалац преко корпоративног агента достави Централном регистру:

- 1) захтев за спровођење поступка принудног откупа акција;
- 2) одлуку скупштине акционара о принудном откупу акција, у року од пет радних дана од дана регистрације;

- 3) решење Агенције за привредне регистре о регистрованој одлуци;
- 4) изјаву откупионаца о повезаним лицима са откупиоцем у периоду од најмање годину дана пре доношења одлуке о принудном откупу;
- 5) потврду члана Централног регистра, о обезбеђеним новчаним средствима откупионаца за куповину акција од преосталих акционара, у року од три радна дана од дана достављања одлуке скупштине;
- 6) обавештење издаваоца о принудном откупу акција у електронском и писаном облику, које Централни регистар објављује на интернет страницама Централног регистра.

98. Ако је откупилац испунио услов за принудни откуп акција путем понуде за преузимање акција, издавалац у име откупионаца има право да у року од три месеца од дана истека понуде за преузимање акција поднесе Централном регистру захтев за принудни откуп акција по условима из понуде за преузимање.

99. Наредног радног дана од дана пријема уредног захтева за спровођење принудног откупа Централни регистар на својој интернет страници објављује обавештење о започетом поступку принудног откупа акција.

Наредног радног дана од дана објављивања обавештења корпоративни агент издаваоца уноси електронски налог преко корисничке WEB апликације Централног регистра и потврђује спровођење поступка принудног откупа. Централни регистар формира електронске поруке које прослеђује:

- 1) члановима Централног регистра који воде рачуне финансијских инструмената акционара чије су акције предмет принудног откупа;
- 2) члану Централног регистра који води новчани рачун откупионаца и
- 3) члану Централног регистра који води рачун финансијских инструмената откупионаца.

99a Централни регистар врши клиринг и салдирање по DVP принципу (*delivery versus payment-DVP*) у складу са Правилником о терминском плану рада Централног регистра.

Новчана средства се преносе члановима Централног регистра, који воде рачуне финансијских инструмената акционара на којима су евидентиране акције које су предмет принудног откупа.

За акционаре чије се акције воде на привременом рачуну код Централног регистра, Централни регистар преноси новчана средства члану Централног регистра - корпоративном агенту издаваоца.

Централни регистар врши пренос акција на откупионаца без терета, забране располагања, ограничења и права трећих лица на акцијама.

99б У случају принудног откупа акција на којима је уписано заложно право, а залогопримац је покренуо поступак продаје, Централни регистар врши исплату новчаних средстава по основу принудног откупа тих заложених акција на рачун члана који је покренуо поступак продаје на захтев залогопримца.

У случају принудног откупа акција на којима је уписано заложно право, а залогопримац није покренуо поступак продаје, Централни регистар врши исплату новчаних средстава по основу принудног откупа тих заложених акција на рачун члана који води рачун хартија од вредности залогодавца.

У случају принудног откупа акција акционара са непотпуним или погрешним матичним подацима, Централни регистар врши исплату новчаних средстава у збирном износу на рачун корпоративног агента издаваоца.

У случају принудног откупа акција код којих је уписано заложно право и забрана располагања или привремена мера у складу са одлуком надлежног органа, Централни регистар преноси новчана средства корпоративном агенту издаваоца.

99в Централни регистар обавештава корпоративног агента издаваоца о надлежном органу на чији захтев је уписано заложно право и забрана располагања или привремена мера на акцијама које су предмет принудног откупа, а у циљу даљег преноса средства том органу.

Истовремено Централни регистар обавештава надлежни орган, на чији захтев је уписано заложно право и забрана располагања или привремена мера на акцијама које су предмет принудног откупа, о извршеном преносу акција по основу принудног откупа, као и о корпоративном агенту издаваоца на чији рачун су пренета средства по извршеном принудном откупу.“

99г У случају да члан Централног регистра коме су пренета новчана средства по основу принудног откупа акција, не може да утврди податке о акционарима, дужан је да, у року од 10 радних дана од дана салдирања принудног откупа, одговарајућа новчана средства по основу принудног откупа врати корпоративном агенту издаваоца, уз доставу спецификације коме средства од принудног откупа нису исплаћена и у ком износу.

У случају да ни корпоративни агент издаваоца није у могућности да средства даље распореди акционарима којима средства припадају, дужан је да, у року од 15 радних дана од дана салдирања принудног откупа, одговарајућа новчана средства по основу принудног откупа врати откупцију, уз доставу спецификације коме средства од принудног откупа нису исплаћена и у ком износу.

У случају да корпоративни агент издаваоца није у могућности да новчана средства по основу принудног откупа акција код којих је уписано заложно право и забрана располагања или привремена мера, у складу са одлуком надлежног органа, пренесе надлежном органу, дужан је да, у року од 30 радних дана од дана салдирања принудног откупа, одговарајућа новчана средства по основу принудног откупа врати откупцију, уз доставу спецификације коме средства од принудног откупа нису исплаћена и у ком износу и о томе истовремено обавести надлежни орган.

Право на продају акција

100. Контролни акционар који стекне акције које представљају најмање 90% основног капитала друштва и који има најмање 90% гласова свих акционара који поседују обичне акције обавезан је да купи акције сваког од преосталих акционара на њихов писани захтев.

Члан Централног регистра, који води рачун финансијских инструмената акционара, спроводи поступак права на продају акција на основу захтева и следеће документације:

- 1) захтев за продају акција упућен акционарском друштву;
- 2) налог за пренос са власничког рачуна финансијских инструмената акционара на власнички рачун финансијских инструмената контролног акционара, оверен од стране акционара на начин прописан тачком 4. ових Правила пословања;

- 3) потврда акционарског друштва о износу утврђене цене акција друштва у складу са законом, односно одлука суда, у случају да друштво није утврдило ту вредност;
- 4) потврда банке, члана Централног регистра о обезбеђеним новчаним средствима контролног акционара за куповину акција од преосталих акционара.

101. Ако је контролни акционар, путем понуде за преузимање акција, стекао најмање 90% основног капитала акционарског друштва, и има најмање 90% гласова свих акционара који поседују обичне акције, онда преостали акционари имају право на продају својих акција по условима из понуде за преузимање акција, у року од три месеца од дана истека понуде за преузимање акција.

102. Централни регистар на основу унетих налога формира и прослеђује електронске поруке учесницима у трансакцији. Централни регистар врши клиринг и салдирање по ДВП принципу (*Delivery versus Payment-DvP*) на дан унет у налогу.

XIII ИСПЛАТА РАЗЛИКЕ У ЦЕНИ АКЦИЈА

102а Централни регистар врши исплату разлике у цени акција ако суд правоснажном одлуком обавеже купца акција да исплати разлику до пуне вредности акција или ако понуђач има обавезу исплате разлике у цени у складу са законом. Члан Централног регистра доставља следећу документацију:

- 1) захтев исплатиоца за спровођење исплате разлике у цени акција;
- 2) документ о износу утврђене разлике у цени акција друштва у складу са законом (правоснажна одлука суда, изјава издаваоца дата под пуном кривичном и материјалном одговорношћу или други документ о разлици у цени којим се недвосмислено утврђује износ и основ исплате);
- 3) потврда члана Централног регистра о обезбеђеним новчаним средствима за исплату;
- 4) подаци о члановима (депозитари новца) код којих се воде новчани рачуни клијената, којима се врши исплата разлике у цени;
- 5) списак лица којима ће се извршити исплата разлике у цени на електронском медију - компакт диску (CD), при чему CD, као и списак уписаној форми мора бити оверен од стране овлашћеног лица члана Централног регистра и исплатиоца.

XIV ОТУЂЕЊЕ СОПСТВЕНИХ АКЦИЈА

103. Када се продаја (отуђење) сопствених акција врши путем понуде свим акционарима који остварују своје право пречег уписа у складу са одредбама закона којим се уређују привредна друштва, издавалац тих акција је дужан да Централном регистру, преко члана Централног регистра достави:

- 1) писани захтев;
- 2) одлуку акционарског друштва о продаји (отуђењу) сопствених акција;
- 3) текст понуде о продаји (отуђењу) сопствених акција (у писаном и електронском облику).

Текст понуде за продају (отуђење) сопствених акција Централни регистар објављује преко своје интернет странице.

Законити имаоци акција, на које се понуда за продају (отуђење) сопствених акција односи, могу извршити упис и уплату акција у року утврђеном у понуди, давањем налога за куповину акција. Члан Централног регистра код којег је вршен упис прослеђује Централном регистру електронски фајл са налозима куповине акција.

Клиринг и салдирање по ДВП принципу (*Delivery versus Payment-DvP*), спроводи се у складу са Правилником о терминском плану рада Централног регистра.

104. Када се отуђење сопствених акција врши ради расподеле запосленима у друштву или повезаном друштву, или за награђивање чланова одбора директора, односно извршног и надзорног одбора у складу са одредбама закона којим се уређују привредна друштва, издавалац тих акција је дужан да Централном регистру, преко члана Централног регистра достави:

- 1) захтев члана Централног регистра за (отуђење) сопствених акција;
- 2) одлуку о отуђењу сопствених акција у складу са одредбама закона којим се уређују привредна друштва;
- 3) изјаву акционарског друштва да се отуђење сопствених акција врши лицима према списку из одлуке о стицању тих акција;
- 4) налог за пренос сопствених акција акционарског друштва; у случају да се налог доставља на електронском медију (CD) примопредаја се врши комисијски на начин прописан тачком 60б ових Правила пословања.

XIVA ПРЕНОС ВЛАСНИШТВА НА АКЦИЈАМА НА ОСНОВУ УГОВОРА О ПРОДАЈИ КАПИТАЛА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ О ПРИВАТИЗАЦИЈИ

104а Централни регистар врши пренос власништва на акцијама на основу уговора о продаји капитала у складу са Законом о приватизацији. Члан Централног регистра, у име и за рачун продавца акција у поступку продаје капитала субјекта приватизације, доставља Централном регистру следећу документацију:

- 1) захтев за салдирање финансијских инструмената и новца;
- 2) уговор о продаји капитала субјекта приватизације;
- 3) потврду члана Централног регистра, који заступа купца капитала, о обезбеђеним новчаним средствима за реализацију трансакције;
- 4) потписан и оверен налог за пренос финансијских инструмената са плаћањем;
- 5) овлашћење за лице које је потписало налог за пренос финансијских инструмената.

Централни регистар врши клиринг и салдирање по DVP принципу (*delivery versus payment-DVP*) у складу са Правилником о терминском плану рада.

Централни регистар по службеној дужности, у складу са Законом о приватизацији, врши упис заложног права у корист Агенције за приватизацију, одмах након преноса капитала субјекта приватизације у корист купца капитала.

XV ПРИДРУЖИВАЊЕ АКЦИЈА АКЦИОНАРА ПАКЕТУ АКЦИЈА АКЦИОНАРСКОГ ФОНДА ИЛИ АГЕНЦИЈЕ ЗА ПРИВАТИЗАЦИЈУ, ОДНОСНО НАДЛЕЖНОГ МИНИСТАРСТВА

105. Члан Централног регистра у име и за рачун свог клијента (Акционарског фонда, или Агенције за приватизацију, односно надлежног министарства) доставља захтев Централном регистру и документацију за придрживање (депоновање) акција акционара Акционарском фонду или Агенцији за приватизацију, односно надлежном министарству:

- 1) уговор о пружању услуга у припреми и реализацији понуде за придрживање акција који Акционарски фонд, или Агенција за приватизацију, односно надлежно министарство закључује са чланом Централног регистра;
- 2) захтев члана Централног регистра за отварање рачуна за придрживање (рачун депоновања);
- 3) јавни позив за придрживање акција у писаној форми оверен од стране овлашћених лица;

4) текст понуде за придрживање у писаном и електронском облику.

Текст понуде за придрживање (депоновање) акција Централни регистар објављује преко своје интернет странице. Чланови Централног регистра обавештавају о понуди за придрживање акционаре на које се то придрживање односи, а са којима имају склопљен уговор о отварању и вођењу рачуна хартија од вредности.

106. Законити имаоци акција на које се понуда за придрживање (депоновање) акција односи могу депоновати акције у року утврђеном у тој понуди, давањем налога за пренос акција код члана Централног регистра, односно давањем налога за повлачење у случају одустајања од придрживања акција. Истеком рока за депоновање законити ималац акција не може дати налог за повлачење истих.

107. Након закљученог купопродајног уговора између Акционарског фонда, односно надлежног министарства и купца, члан Централног регистра доставља тај уговор Централном регистру. Поред уговора, члан Централног регистра доставља захтев у коме је наведен датум салдирања трансакција.

108. Централни регистар формира електронске поруке које прослеђује члановима Централног регистра који су учесници у продaji акција путем придрживања. Чланови Централног регистра су у обавези да потврде поруке. На дан салдирања Централни регистар врши пренос хартија од вредности и новца по ДВП принципу у складу са Правилником о терминском плану рада Централног регистра.

108а Централни регистар објављује на својој интернет страници податке о успешно реализованим понудама за придрживање акција.

108б Након извршеног салдирања хартија од вредности и новца по основу успеле понуде за придрживање акција или преноса акција са рачуна депонованих хартија од вредности на власничке рачуне акционара, Централни регистар врши гашење депо рачуна.

108в Уколико се не закључи купопродајни уговор између акционарског фонда или надлежног министарства и купца и утврди се неуспешност поступка придрживања акција, члан Централног регистра прослеђује писани захтев акционарског фонда или надлежног министарства за повраћај акција са рачуна депонованих хартија од вредности на власничке рачуне акционара који су дали налог за депоновање акција.

XVI ЗАЛОЖНО ПРАВО НА ФИНАНСИЈСКИМ ИНСТРУМЕНТИМА

Опште одредбе

109. Централни регистар води Регистар заложног права на финансијским инструментима и врши упис, промену, брисање и активирање уписаног заложног права.

На једном финансијском инструменту може се засновати више заложних права.

Правни основ за упис заложног права на финансијским инструментима може бити одлука суда, јавног извршитеља или другог надлежног органа, уговор о залози, осим уговора о финансијском обезбеђењу, као и други правни основ у складу са законом.

Заложно право на финансијским инструментима настаје тренутком уписа тог права у Регистар заложног права.

Са стицањем заложног права на финансијском инструменту, залогопримац (заложни поверилац), односно извршни поверилац стиче и право на намирење на тим финансијским инструментима.

Кад је заложно право на истим финансијским инструментима уписано у корист више залогопримаца, односно извршних поверилаца, редослед стицања права на намирење одређује се према времену пријема (дан, час и минут) захтева за упис у регистар заложног права.

Централни регистар води евиденцију о времену (дан, час и минут) пријема захтева за упис у Регистар заложног права.

Заложно право на финансијским инструментима има дејство према трећим лицима од дана уписа у регистар заложног права.

Регистар заложног права

110. У Регистар заложног права Централни регистар уписује, поред заложног права насталог на основу уговора, и заложно право извршног повериоца на финансијским инструментима који су предмет извршења, са забраном располагања.

Регистар заложног права садржи:

- 1) податке о залогодавцу и дужнику, када то није исто лице, као и податке о заложном повериоцу или овлашћеном лицу заложног повериоца;
- 2) податке којима се ближе одређују финансијски инструменти који су предмет заложног права;
- 3) податке о износу обезбеђеног потраживања, односно податке о највишем износу будућих или условних потраживања;
- 4) податке о постојању спора о заложном праву или у вези са предметом залоге.

Централни регистар у регистар заложног права уписује следеће податке:

- 1) назив органа који је донео одлуку о извршењу, уколико је то случај;
- 2) пословни број одлуке о извршењу или број уговора;
- 3) датум доношења одлуке о извршењу или уговора;
- 4) матични број и назив издаваоца финансијског инструмента;
- 5) CFI код и ISIN број финансијског инструмента;
- 6) бројност финансијских инструмената;
- 7) матични број, пословно име или име и презиме, адресу пребивалишта, односно седишта дужника и залогодавца, када то није исто лице;
- 8) матични број, пословно име или име и презиме, адресу пребивалишта, односно седишта залогопримца;
- 9) висину потраживања;
- 10) матични број, пословно име или име и презиме, адресу пребивалишта, односно седишта овлашћеног лица залогопримца, уколико га има;
- 11) забележбу спорова о заложном праву или у вези са предметом залоге.

Подаци за домаће физичко лице су име, презиме, јединствени матични број грађана и место у коме то лице има пребивалиште, односно боравиште, а за страно физичко лице су име, презиме, број пасоша и земљу издавања пасоша.

Подаци за домаће правно лице су пословно име, матични број и седиште, а за страно правно лице су пословно име, седиште, ознаку под којом се то правно лице води у страном регистру привредних субјеката и назив државе у којој се налази његово седиште.

У Регистар заложног права Централни регистар уписује и све промене података који су уписани.

Подаци из Регистра заложног права који се објављују

111. Централни регистар на својој интернет страници објављује следеће податке из Регистра заложног права:

- 1) име и презиме дужника, односно залогодавца;
- 2) врсту и број финансијских инструмената који су предмет заложног права;
- 3) висину обезбеђеног потраживања;
- 4) забележбу спорова о заложном праву или у вези са предметом залоге.

Упис заложног права на финансијским инструментима на основу уговора

112. Залогопримац, дужник или залогодавац, уколико то није исто лице, подноси Централном регистру захтев за упис заложног права у Регистар заложног права, са следећом документацијом:

- 1) уговор о залози, који може бити посебан уговор или саставни део другог уговора између залогопримца и залогодавца, оверен у складу са законом којим се уређује овера потписа;
- 2) други уговор из кога произилази уговор о залози;
- 3) уговор о јемству или други уговор уколико залогодавац и дужник нису исто лице;
- 4) попуњен оригинал налога за пренос финансијских инструмената са власничког на заложни рачун залогодавца, односно оригинал налога за упис на заложни рачун залогодавца, у случају да већ постоји уписано заложно право, потписан од стране залогодавца.

Централни регистар уписом заложног права уписује забрану располагања или ограничење поједињих права из заложених финансијских инструмената, уколико уговор о залози садржи све појединости о праву чије се располагање ограничава у складу са законом.

Централни регистар уписује право на исплату дивиденде, купона и ануитета у корист залогопримца, уколико је то уговором о залози предвиђено.

Форма налога из става 1. тачка 4) ове тачке објављује се на интернет страници централног регистра и приликом подношења мора да садржи све прописане елементе за упис, укључујући и евентуална ограничавања права залогодавца.

Упис у Регистар заложног права се обавља тако што се финансијски инструменти преносе са власничког рачуна финансијских инструмената залогодавца на његов заложни рачун финансијских инструмената, на основу одговарајућег правног основа.

Уколико на предметним финансијским инструментима већ постоји уписано заложно право по основу уговора, упис новог заложног права се обавља на предметном заложном рачуну финансијских инструмената залогодавца/извршног дужника.

Уговор о залози

112a Уговор о залози нарочито садржи:

- 1) датум закључења;

- 2) податке о заложном повериоцу, дужнику и залогодавцу, ако дужник и залогодавац нису исто лице, и то: име и презиме/пословно име или назив тих лица, адресу пребивалишта/седишта, матични број и порески идентификациони број, ако постоји;
- 3) врсту и количину финансијских инструмената који су предмет заложног права;
- 4) износ и друге податке о потраживању које се обезбеђује.

Уговор о залози који је предмет уписа у Регистар заложног права односи се на једног залогодавца и једног залогопримца.

Престанак заложног права на основу уговора

112б Заложно право престаје и брише се из Регистра заложног права на захтев залогопримца, залогодавца или дужника:

- 1) исплатом дуга или на други начин;
- 2) када поверилац и дужник постану исто лице.

Заложно право престаје и брише се из Регистра заложног права без захтева, у складу са законом:

- 1) ако издавалац или финансијски инструмент престане да постоји;
- 2) уколико се изврши активирање залоге продајом заложених финансијских инструмената ради намирења повериоца или намирењем повериоца присвајањем заложених финансијских инструмената;
- 3) откупом акција у поступку принудног откупа;
- 4) продајом у стечајном поступку;
- 5) у другим случајевима предвиђеним законом.

Залогопримац, дужник или залогодавац, уколико то није исто лице, доставља Регистру заложног права захтев за брисање заложног права, са документацијом:

- 1) изјава залогопримца, оверену у складу са законом којим се уређује овера потписа, којом дозвољава брисање заложног права, а која садржи податке о предметном заложном праву, односно податке о финансијским инструментима за које је потребно извршити брисање, правоснажна судска одлука или други одговарајући документ из којег проистиче да је заложно право престало;
- 2) попуњен оригинал налога за пренос финансијских инструмената са заложног на власнички рачун финансијских инструмената, односно оригинал налога за брисање заложног права у случају да већ постоји уписано заложно право другог повериоца, потписан од стране залогодавца;
- 3) посебно овлашћење, уколико захтев за брисање заложног права подноси овлашћено лице у име залогопримца.

Форма налога из става 3. тачка 2) ове тачке објављује се на интернет страници Централног регистра и приликом подношења мора да садржи све прописане елементе за упис.

Намирење на основу уговора

112в Уколико потраживање залогопримца не буде намирено о доспелости, залогопримац покреће поступак намирења слањем обавештења дужнику/залогодавцу (у даљем тексту: обавештење залогодавцу) о намери да своје потраживање намири у складу са уговором, из вредности продатих заложених финансијских инструмената или присвајањем заложених финансијских инструмената.

Намирење почиње најраније истеком рока од осам дана од дана слања обавештења залогодавцу, препорученом пошиљком на адресу дужника, односно залогодавца из уговора.

Лице које стекне финансијске инструменте у поступку намирења (куповином финансијских инструмената или присвајањем заложених финансијских инструмената) стиче право својине на тим финансијским инструментима без терета.

Намирење присвајањем финансијских инструмената заложених на основу уговора

112г Намирење присвајањем финансијских инструмената (стицање права својине на финансијским инструментима) је могуће само ако су залогодавац и залогопримац изричito уговорили то присвајање у уговору који је био основ за упис заложног права, као и начин утврђивања вредности средстава обезбеђења у том случају.

У случају из става 1. ове тачке, залогопримац доставља Централном регистру захтев за присвајање и следећу документацију:

- 1) попуњен оригинал налога за пренос финансијских инструмената са заложног рачуна залогодавца на власнички рачун залогопримца;
- 2) обавештење о начину утврђивања вредности финансијских инструмената;
- 3) обавештење залогодавцу са доказом да је послато препорученом пошиљком одређеног датума,
- 4) изјава залогопримца са ранијим редом првенства намирења којом дозвољава брисање свог заложног права или његова сагласност да се залогопримац који је покрену поступак намирења може намирити присвајањем финансијских инструмената, оверене у складу са законом који уређује оверу потписивања (у случају да су финансијски инструменти заложени већем броју залогопримаца, а један или више њих су евидентирани по реду првенства намирења у регистру заложног права пре залогопримца који је покрену поступак намирења присвајањем).

Форма налога из става 2. тачка 1) ове тачке објављује се на интернет странице Централног регистра и приликом подношења мора да садржи све прописане елементе.

Након пријема захтева и прописане документације и након истека рока од најмање осам дана од дана слања обавештења залогодавцу, Централни регистар врши пренос заложених финансијских инструмената са заложног рачуна финансијских инструмената залогодавца на власнички рачун финансијских инструмената залогопримца.

Предмет присвајања не могу бити сопствене акције залогодавца.

По завршеном преносу из става 4. ове тачке, Централни регистар ажурира регистар залоге и објављује на својој интернет страници обавештење о извршеном намирењу на одређеним финансијским инструментима.

Намирење продајом финансијских инструмената заложених на основу уговора

112д Намирење продајом заложених финансијских инструмената је могуће ако су се залогодавац и залогопримац о томе споразумели уговором који је био основ за упис заложног права.

У случају из става 1. ове тачке, залогопримац или члан који је одређен за продају од стране залогопримца доставља Централном регистру захтев за пренос ради продаје предметних финансијских инструмената на заложни рачун залогодавца код тог члана и обавештење залогодавцу са доказом да је послато препорученом пошиљком одређеног датума.

Након провере испуњености услова из става 2. ове тачке, Централни регистар врши пренос заложених финансијских инструмената на заложни рачун залогодавца отворен код члана Централног регистра који је одређен за продају од стране залогопримца, са подацима о свим повериоцима који су уписаны на предметним финансијским инструментима у Регистру заложног права.

Поступак продаје финансијских инструмената заложених на основу уговора ради намирења

112ћ Поступак продаје заложених финансијских инструмената којима се тргује на регулисаном тржишту/мтп-у покреће члан Централног регистра који је одређен за продају уношењем налога за продају у информациони систем регулисаног тржишта/мтп, а у складу са налогом за продају залогопримца.

Залогопримац организује процену вредности заложених финансијских инструмената, којима се тргује ван регулисаног тржишта/мтп, у складу са законом којим се уређују привредна друштва, уколико уговором о залози није одређена вредност тог финансијског инструмента, односно начин утврђивања вредности.

Продају заложених финансијских инструмената којима се тргује ван регулисаног тржишта/мтп организује залогопримац преко члана Централног регистра, уколико другачије није предвиђено уговором о залози.

Залогопримац закључује са купцем уговор о продаји финансијских инструмената, који се оверава у складу са законом којим се уређује овера потписа.

Члан Централног регистра који је одређен за продају од стране залогопримца, у складу са документацијом прописаном тач. 65, 66. и 72. ових Правила пословања, уноси налог за пренос финансијских инструмената којима се тргује ван регулисаног тржишта/мтп-а преко корисничке WEB апликације Централног регистра.

Салдирање продатих заложених финансијских инструмената врши се по ДВП принципу (*delivery versus payment-DVP*), с тим што се новчана средства преносе на новчани рачун члана Централног регистра који је спровео поступак продаје финансијских инструмената.

Члан Централног регистра је у обавези да новчана средства од продатих финансијских инструмената одмах пренесе на новчани рачун залогопримца, с тим што је дужан да води рачуна о наплати свих поверилаца по редоследу стицања заложног права у Регистру заложног права.

Уколико је продајом заложених финансијских инструмената добијени новчани износ већи од износа дуга (главно потраживање, камата и трошкови око остварења наплате потраживања), залогопримац је дужан да ту разлику исплати залогодавцу наредног радног дана од дана пријема новчаних средстава, у супротном плаћа залогодавцу прописану затезну камату за период од дана намирења до дана исплате разлике.

Члан Централног регистра, који је одређен за продају од стране залогопримца,

дужан је да, по извршеној продаји, преко корисничке WEB апликације ажурира податке о количини продатих финансијских инструмената, залогопримцу, правном основу, као и да Централном регистру достави обавештење о извршеном намирењу.

По пријему обавештења из става 9. ове тачке, Централни регистар ажурира Регистар залоге и објављује на својој интернет страници предметно обавештење.

Измене и допуне података о уписаном уговорном заложном праву

112e Залогопримац, залогодавац или дужник подноси Централном регистру захтев за измену постојећих или брисање неких од евидентираних података о уписаном заложном праву у Регистру заложног права са анексом уговора о залози или другим документом који се односи на захтевану измену, допуну или брисање, оверен у складу са законом којим се уређује овера потписа.

Измене и допуне које се односе на промену правног основа или предмета заложног права имају карактер новог уписа.

Забележба спора у вези са заложним правом

112ж У Регистар заложног права Централни регистар уписује забележбу спора по тужби за брисање заложног права или другог спора у вези са заложним правом, а на захтев лица које докаже свој законски интерес.

За брисање забележбе спора лице које докаже свој законски интерес прилаже правоснажну одлуку суда или поравнање којим је предметни спор окончан.

Исплате по основу финансијских инструмената на којима је уписано заложно право

112з Централни регистар врши исплату (пренос новчаних средстава) по основу финансијских инструмената на којима је уписано заложно право (главница, дивиденда, купони/ануитети) на рачун члана који води рачун залогодавца.

Уколико је уговором о залози предвиђено да залогопримац има право на новчана средства по основу дивиденде, купона/ануитета, залогодавац је дужан да, по пријему исплате из става 1. ове тачке, пренесе новчана средства залогопримцу.

У случају намирења, када је покренут поступак продаје финансијских инструмената на којима је уписано заложно право, а продаја још није извршена, Централни регистар на захтев залогопримца врши исплату новчаних средстава по основу дивиденде, купона/ануитета и главнице на рачун члана који је покрену поступак продаје заложених финансијских инструмената, уколико другачије није договорено уговором о залози.

Упис заложног права и забране располагања на финансијским инструментима на основу одлуке суда / јавног извршитеља

112и Централни регистар врши упис заложног права и забране располагања на финансијским инструментима у Регистар заложног права у складу са одлуком суда, односно јавног извршитеља.

У случају да се одлука суда, односно јавног извршитеља односи на више поверилаца, потребно је да та одлука садржи тачан број финансијских инструмената који су предмет извршења по сваком повериоцу појединачно.

Захтев за упис заложног права и забрану располагања на основу одлуке суда/јавног извршитеља Централном регистру може да достави тај надлежни орган, поверилац или дужник у оригиналу или овереној копији.

Централни регистар уписује заложно право и забрану располагања преносом предметних финансијских инструмената са власничког рачуна финансијских инструмената извршног дужника на заложни рачун извршног дужника, односно врши упис на заложном рачуну извршног дужника у случају да постоји већ уписано заложно право по другом правном основу.

Уколико подноси захтев за упис заложног права и забране располагања за више од десет извршних дужника, јавни извршитељ доставља податке Централном регистру о извршним дужницима, повериоцима, предметним финансијским инструментима и правном основу на CD-у, у форми прописаној од стране Централног регистра.

Брисање уписа заложног права и забране располагања у складу са одлуком суда, односно јавног извршитеља

112j Централни регистар врши брисање уписаног заложног права и забране располагања на финансијским инструментима на основу захтева и правоснажног решења или закључка суда, односно јавног извршитеља.

Захтев за брисање заложног права и забрану располагања може да достави тај надлежни орган, поверилац или дужник, са правоснажним решењем или закључком суда, односно јавног извршитеља, у оригиналу или овереној копији.

Уколико подноси захтев за брисање заложног права и забране располагања за више од десет извршних дужника, јавни извршитељ доставља податке Централном регистру о извршним дужницима, повериоцима, предметним финансијским инструментима и правном основу на CD-у, у форми прописаној од стране Централног регистра.

Продаја заложених финансијских инструмената и намирење извршних поверилаца

112k Централни регистар омогућава продају заложених финансијских инструмената члану Централног регистра који је у складу са одлуком суда, односно јавног извршитеља одређен за продају предметних финансијских инструмената, а на основу захтева који тај члан упућује Централном регистру.

Централни регистар врши пренос заложених финансијских инструмената на заложни рачун извршног дужника код члана Централног регистра, са подацима о свим повериоцима који су уписани на предметним финансијским инструментима у Регистру заложног права.

Уколико члан подноси захтев за продају заложених финансијских инструмената за више од десет извршних дужника, члан доставља податке Централном регистру о извршним дужницима, повериоцима, предметним финансијским инструментима и правном основу на CD-у, у форми прописаној од стране Централног регистра.

Поступак продаје заложених финансијских инструмената којима се тргује на регулисаном тржишту/МТП-у, покреће се уношењем налога за продају у информациони систем регулисаног тржишта/МТП који уноси члан Централног регистра одређен за продају, у складу са одлуком суда/јавног извршитеља.

Продају заложених финансијских инструмената, којима се тргује ван регулисаног тржишта/мтп, организује јавни извршитељ у складу са законом којим се регулише извршење и обезбеђење.

Члан Централног регистра који је одређен за продају дужан је да води рачуна о наплати свих поверилаца по редоследу стицања заложног права у Регистру заложног права, и да обавести суд/јавног извршитеља, пре уноса налога за пренос, о свим уписаним забранама располагања и заложном праву на предметним финансијским инструментима.

Салдирање продатих заложених финансијских инструмената врши се по ДВП принципу (*delivery versus payment-DVP*), с тим што је члан Централног регистра у обавези да новчана средства од продатих финансијских инструмената одмах пренесе на новчани рачун који је одредио суд, односно јавни извршитељ.

Након извршене продаје финансијских инструмената, на купца се преносе финансијски инструменти без терета.

Члан Централног регистра, који је одређен за продају, дужан је да, по извршеној продаји, преко корисничке WEB апликације ажурира податке о количини продатих финансијских инструмената, залогопримцу, правном основу, као и да Централном регистру достави обавештење о извршеном намирењу.

Измене и допуне података о уписаном заложном праву и забрани располагања на основу одлуке суда/ јавног извршитеља

112л Централни регистар врши измену постојећих или брисање неких од евидентираних података о уписаном заложном праву и забрани располагања на основу одлуке суда, односно јавног извршитеља, којом се врши измена одлуке која је била основ за упис заложног права и забране располагања.

Захтев за измену и допуну података из става 1. ове тачке може да достави тај надлежни орган, поверилац или дужник, са предметном одлуком суда, односно јавног извршитеља у оригиналу или овереној копији.

Упис, измена и брисање заложног права на основу посебног прописа

112љ Централни регистар врши упис, измену и брисање заложног права насталог у складу са посебним прописом на основу захтева и одговарајуће документације предвиђене тим прописом, које доставља надлежни орган.

Продаја заложених финансијских инструмената у власништву стечајног дужника

112м Стечајни управник подноси захтев Централном регистру да омогући продају заложених финансијских инструмената у власништву стечајног дужника.

У захтеву из става 1. ове тачке стечајни управник одређује члана Централног регистра који ће извршити продају предметних финансијских инструмената и доставља копију решења о именовању за стечајног управника.

Продаја из става 1. ове тачке врши се сходном применом одредаба о продаји заложених финансијских инструмената у поступку намирења.

Члан Централног регистра је у обавези да новчана средства од продатих финансијских инструмената одмах пренесе на новчани рачун у складу са инструкцијом стечајног управника.

Остале забележбе спора

112н Поред забележбе спора у вези са заложним правом из тачке 112ж ових Правила пословања, Централни регистар уписује, мења и брише обавештење о постојању забележбе спора у вези са одређеним акционаром на захтев било ког лица, који се доставља лично, редовном или електронском поштом.

Уз захтев се доставља копија правоснажне одлуке суда или поравнање које се односи на предмет забележбе.

Предметна забележба се објављује на интернет страници Централног регистра у статистици власништва код одређеног акционара.

По извршеном упису, промени или брисању забележбе подносиоцу захтева централни регистар доставља обавештење о извршеном упису, промени или брисању редовном или електронском поштом.

XVII ОГРАНИЧЕЊЕ ПРАВА ИЗ ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТРУМЕНТА

113. Располагање правима из финансијских инструмената може бити ограничено у случају:

- 1) да надлежни орган донесе одлуку о забрани располагања одређеним или свим правима из финансијских инструмената;
- 2) да Комисија за хартије од вредности донесе решење о одузимању права гласа законитом имаоцу акција.

Централни регистар уписује ограничења располагања одређеним или свим правима која проистичу из финансијских инструмената на основу одлуке надлежног органа, достављене од стране надлежног органа, члана Централног регистра или другог лица.

Централни регистар врши одузимање права гласа законитом имаоцу акција на основу решења Комисије за хартије од вредности или другог надлежног органа.

Централни регистар брише ограничење располагања одређеним или свим правима из финансијских инструмената на основу правоснажне, односно коначне одлуке надлежног органа, коју доставља надлежни орган, члан Централног регистра или друго лице.

Централни регистар враћа право гласа законитом имаоцу акција на основу решења Комисије за хартије од вредности.

114. БРИСАНО са Изменама и допунама 10 број 2-9/33-2 од 18.01.2018. године.

115. Централни регистар објављује на својој интернет страници и приказује у јединственој евиденцији акционара податке о уписаном ограничењу располагања правима из финансијских инструмената.

XVIIА ОДУЗИМАЊЕ ИМОВИНЕ ПРОИСТЕКЛЕ ИЗ КРИВИЧНОГ ДЕЛА

115а Централни регистар врши упис забране располагања финансијским инструментима на основу наредбе јавног тужиоца или решења суда о привременом одузимању имовине, који су донети на основу закона којим се уређује одузимање имовине проистекле из кривичног дела.

Уз упис забране располагања из става 1. ове тачке Централни регистар врши и упис забележбе о поверавању предметних финансијских инструмената на управљање Дирекцији за управљање одузетом имовином.

Централни регистар објављује на својој интернет страници и приказује у јединственој евиденцији акционара податке о упису:

- 1) забране располагања финансијским инструментима;
- 2) забележбе о поверавању предметних финансијских инструмената на управљање дирекцији за управљање одузетом имовином.

На основу одлуке суда о усвајању захтева јавног тужиоца за привремено одузимање имовине Централни регистар врши измену правног основа, односно уместо наредбе као правни основ се уписује одлука суда.

На основу правоснажне одлуке суда о одбијању захтева јавног тужиоца за привремено одузимање имовине, Централни регистар брише забележбу и забрану располагања финансијским инструментима.

На основу одлуке суда о усвајању захтева јавног тужиоца за трајно одузимање имовине Централни регистар врши измену правног основа, односно уместо одлуке суда о привременом одузимању имовине као правни основ се уписује неправоснажна одлука суда о трајном одузимању имовине.

На основу правоснажне одлуке суда о одбијању захтева јавног тужиоца за трајно одузимање имовине, Централни регистар брише забележбу и забрану располагања финансијским инструментима.

На основу правоснажне одлуке суда о трајном одузимању имовине Централни регистар врши пренос финансијских инструмената у складу са том одлуком.

XVIIБ ФИНАНСИЈСКО ОБЕЗБЕЂЕЊЕ

115б Уговором о финансијском обезбеђењу, а у складу са законом којим се уређује финансијско обезбеђење, обавезује се давалац обезбеђења да, ради обезбеђења извршења своје или туђе финансијске обавезе, пренесе средство обезбеђења примаоцу обезбеђења или да на том средству установи заложно право у корист примаоца обезбеђења, а прималац обезбеђења обавезује се да, у складу с тим уговором, примљена или еквивалентна средства обезбеђења врати даваоцу обезбеђења по извршењу финансијске обавезе, односно истовремено с тим извршењем.

На заложно право настало на основу уговора о финансијском обезбеђењу, као и на исплату новчаних средстава по основу прихода и прилива који проистичу из средстава обезбеђења (исплата дивиденде, купона, ануитета и др.) примењују се искључиво одредбе овог поглавља.

Централни регистар доноси посебно техничко упутство о поступању чланова Централног регистра у спровођењу финансијског обезбеђења и објављује га преко корисничке WEB апликације.

Давање средстава обезбеђења

115в Члан Централног регистра који води власнички рачун финансијских инструмената даваоца обезбеђења, преко корисничке WEB апликације, у складу са уговором о финансијском обезбеђењу и захтевом даваоца обезбеђења, врши:

- 1) пренос права својине на финансијским инструментима који су средство обезбеђења, са власничког рачуна финансијских инструмената даваоца обезбеђења на власнички рачун финансијског обезбеђења примаоца обезбеђења, или
- 2) упис заложног права на финансијским инструментима који се, као средство обезбеђења, преносе на заложни рачун финансијског обезбеђења даваоца обезбеђења у корист примаоца обезбеђења.

Даље располагање средствима обезбеђења из става 1. ове тачке, у смислу закона којим се уређује финансијско обезбеђење, прималац обезбеђења врши преко члана Централног регистра који води његов власнички или заложни рачун финансијског обезбеђења, уколико је то утврђено уговором о финансијском обезбеђењу.

Члан Централног регистра из става 1. ове тачке води рачуна о томе да ли прималац и давалац средства обезбеђења припадају категоријама субјеката који могу закључивати уговоре о финансијском обезбеђењу у смислу закона којим се уређује финансијско обезбеђење.

Прималац обезбеђења стиче средство обезбеђења у тренутку преноса финансијских инструмената, од стране члана Централног регистра, на власнички рачун финансијског обезбеђења примаоца обезбеђења, односно стиче заложно право уписом тог права на заложни рачун финансијског обезбеђења даваоца обезбеђења у корист примаоца обезбеђења.

Уколико је на основу уговора о финансијском обезбеђењу прималац обезбеђења стекао заложно право на средству обезбеђења, давалац обезбеђења задржава право својине на том средству.

Централни регистар врши исплату новчаних средстава по основу прихода и прилива који проистичу из средстава обезбеђења (исплата дивиденде, купона, ануитета и др.) члану Централног регистра који води власнички рачун финансијског обезбеђења примаоца обезбеђења, односно заложни рачун финансијског обезбеђења даваоца обезбеђења.

Члан Централног регистра из става 6. ове тачке је дужан да новчана средства из истог става исплати примаоцу обезбеђења, ако уговором о финансијском обезбеђењу није друкчије утврђено.

Уколико је уговором о финансијском обезбеђењу предвиђено да давалац обезбеђења има право на приходе и приливе који проистичу из средстава обезбеђења, члан Централног регистра регистра из става 6. ове тачке је дужан да новчана средства из истог става исплати даваоцу обезбеђења.

Уколико је уговором о финансијском обезбеђењу предвиђено да прималац обезбеђења има право коришћења права гласа из акција које се налазе на заложном рачуну финансијског обезбеђења, члан Централног регистра из става 6. ове тачке подноси захтев Централном регистру ради уписа забележбе о носиоцу тог права у јединствену евиденцију акционара.

Право коришћења и располагања заложеним средствима обезбеђења

115г Прималац обезбеђења има право коришћења и/или располагања финансијским инструментима, која се налазе на заложном рачуну финансијског обезбеђења даваоца обезбеђења, уколико је то утврђено уговором о финансијском обезбеђењу.

Право коришћења и располагања предметним финансијским инструментима, из става 1. ове тачке, која су одређена уговором о финансијском обезбеђењу, могу бити једнака правима која би прималац обезбеђења имао да је власник тих финансијских инструмената.

Поступање са стеченим средствима обезбеђења

115д Члан Централног регистра који води власнички рачун финансијског обезбеђења, на основу уговора о финансијском обезбеђењу и захтева примаоца обезбеђења, врши реализацију тог захтева и:

- 1) продају финансијских инструмената. Захтев за продају финансијских инструмената садржи податке о власничком рачуну финансијског обезбеђења и количини финансијских инструмената; или
- 2) пренос финансијских инструмената са власничког рачуна финансијског обезбеђења на власнички рачун финансијских инструмената. Захтев за пренос финансијских инструмената садржи податке о власничком рачуну финансијског обезбеђења примаоца обезбеђења, податке о власничком рачуну финансијских инструмената примаоца обезбеђења и количини финансијских инструмената.

Промена средстава обезбеђења

115ћ Промена средстава обезбеђења може се утврдити уговором о финансијском обезбеђењу, у складу са законом којим се уређује финансијско обезбеђење, и то:

- 1) обавеза даваоца обезбеђења да пружи, односно да даде додатна средства обезбеђења ако се смањи вредност средстава обезбеђења у односу на финансијску обавезу;
- 2) право даваоца обезбеђења да повуче део средства обезбеђења ако се повећа вредност средстава обезбеђења у односу на финансијску обавезу;
- 3) право даваоца обезбеђења да замени дато средство обезбеђења другим средством обезбеђења најмање исте вредности.

Реализација средстава обезбеђења

115е На реализацију средстава обезбеђења не утиче покретање/отварање поступка стечаја, ликвидације или примена мере реорганизације над даваоцем или примаоцем обезбеђења, нити било која одлука или сагласност надлежног органа у том поступку може бити претходни или накнадни услов за реализацију средства обезбеђења, под условима прописаним законом којим се уређује финансијско обезбеђење.

Финансијски инструменти на којима је установљено заложно право финансијског обезбеђења изузета су од извршења у смислу закона којим се уређује извршење и обезбеђење.

Намирење потраживања из заложених средстава обезбеђења

115ж По наступању услова за реализацију средстава обезбеђења, члан Централног регистра који заступа примаоца обезбеђења, на основу уговора о финансијском обезбеђењу и захтева примаоца обезбеђења, врши реализацију тог захтева и:

- 1) продају финансијских инструмената и намирење примаоца обезбеђења. Захтев за продају финансијског инструмента садржи податке о заложном рачуну финансијског

обезбеђења даваоца обезбеђења и количини финансијских инструмената, или 2) присвајање финансијских инструмената, односно стицање права својине примаоца обезбеђења на предметним инструментима. Захтев за присвајање финансијског обезбеђења садржи податке о заложном рачуну финансијског обезбеђења даваоца обезбеђења, податке о власничком рачуну финансијских инструмената примаоца обезбеђења и количину финансијских инструмената.

Присвајање финансијских инструмената могуће је само ако су прималац и давалац обезбеђења изричito уговорили то присвајање, као и начин утврђивања вредности средстава обезбеђења у том случају.

У случају из става 1. ове тачке, прималац обезбеђења је дужан да евентуални вишак вредности продатих, односно присвојених средстава обезбеђења преостао након намирења без одлагања врати даваоцу обезбеђења.

Намирење потраживања из стечених средстава обезбеђења

115з На начин и под условима прописаним уговором о финансијском обезбеђењу, прималац обезбеђења је дужан да евентуални вишак вредности продатих, односно пренетих средстава обезбеђења, без одлагања врати даваоцу обезбеђења.

Нетирање по основу превременог доспећа или престанка обавезе

115и Међусобне обавезе по основу једног или више уговора о финансијском обезбеђењу сматрају се доспелим и престају аутоматски или на захтев уговорне стране, а по наступању услова за реализацију средстава обезбеђења, уколико је тако предвиђено уговором о финансијском обезбеђењу.

Враћање средстава обезбеђења

115ј По извршењу финансијске обавезе, односно истовремено с тим извршењем, члан Централног регистра који води власнички или заложни рачун финансијског обезбеђења примаоца обезбеђења, односно члан Централног регистра који води власнички рачун финансијских инструмената примаоца обезбеђења на његов захтев врши пренос, односно враћање примљених или еквивалентних финансијских инструмената на власнички рачун финансијских инструмената даваоца обезбеђења, у складу са уговором о финансијском обезбеђењу.

По извршењу финансијске обавезе, односно истовремено с тим извршењем члан Централног регистра који води заложни рачун финансијског обезбеђења, на захтев даваоца обезбеђења, а уз сагласност примаоца обезбеђења, врши брисање уписаног заложног права на финансијским инструментима, у складу са уговором о финансијском обезбеђењу.

XVIII НАЧИН ВРШЕЊА КОРПОРАТИВНИХ РАДЊИ

116. Централни регистар по захтеву издаваоца или другог овлашћеног лица, преко члана Централног регистра, врши корпоративне радње.

Захтев из става 1. ове тачке доставља се преко члана Централног регистра у писаној или електронској форми.

Када прими захтев из става 1. ове тачке, Централни регистар ће поступити у складу, на начин и у року назначеним у захтеву, у складу са овим правилима пословања и другим актима Централног регистра.

Корпоративне радње обухватају:

- 1) исплату дивиденде у акцијама и новцу,
- 2) исплату купона, односно ануитета дужничких финансијских инструмената,
- 3) исплату и испис дужничких финансијских инструмената пре рока, о року и након рока доспећа,
- 4) обавештење о извршеној исплати дужничких финансијских инструмената, односно купона или ануитета,
- 5) обавештење о неизвршеној исплати дужничких финансијских инструмената, односно купона или ануитета,
- 5a) обавештење о превременом откупу дужничких финансијских инструмената,
- 6) обавештење о исплати дивиденде,
- 7) објављивање позива за седницу скупштине акционара,
- 8) обавештавање законитих ималаца акција о понуди за преузимање акција,
- 9) обавештавање законитих ималаца акција о понуди за стицање сопствених акција,
- 10) обавештавање законитих ималаца акција о понуди за отуђење сопствених акција,
- 11) обавештење о стицању сопствених акција од несагласних акционара,
- 12) обавештење о принудном откупу акција,
- 13) обавештење о праву на продају акција,
- 14) обавештење о придрживању акција државном пакету ради продаје тендерским путем,
- 15) достављање јединствене евиденције акционара за потребе одржавања скупштине акционара, и у другим случајевима предвиђеним законом,
- 16) друга обавештења на захтев члана.

Исплата дивиденде

117. Члан Централног регистра - корпоративни агент издаваоца доставља обавештење издаваоца о намери исплате дивиденде преко централног регистра, најкасније седам радних дана пре дана када се врши就算 за исплату дивиденде и шаљу електронске поруке (дан就算уна).

Члан Централног регистра - корпоративни агент издаваоца, преко корисничке WEB апликације, уноси обавештење издаваоца о намери исплате дивиденде из става 1. ове тачке и електронски налог за исплату дивиденде са подацима о нето износу дивиденде (дивиденда умањена за порез) по акцији по типу лица.

Обавештење издаваоца о намери исплате дивиденде преко Централног регистра обавезно садржи:

- 1) дан дивиденде (дан на који се утврђује списак акционара који имају право на дивиденду, а одређен је статутом или одлуком издаваоца);
- 2) дан就算уна;
- 3) дан исплате (датум салдирања);
- 4) позив акционарима који немају активан рачун финансијских инструмената (угашен рачун у периоду од дана дивиденде до дана обавештења о намери исплате) да до дана који претходи дану就算уна доставе корпоративном агенту инструкције за пријем средстава по основу исплате дивиденде.

Централни регистар истог дана на својој интернет страници објављује обавештење издаваоца о намери исплате дивиденде преко Централног регистра.

Централни регистар омогућава корпоративном агенту издаваоца, преко WEB апликације, преузимање списка акционара који на дан објављивања обавештења издаваоца о намери исплате дивиденде немају активне рачуне, а ради доставе инструкција за исплату примљених од стране акционара.

117а Најкасније на дан који претходи дану обрачуна дивиденде, корпоративни агент издаваоца доставља Централном регистру следећу документацију:

- 1) захтев члана Централног регистра за исплату дивиденде,
- 2) захтев издаваоца за исплату дивиденде,
- 3) одлука надлежног органа издаваоца о исплати дивиденде,
- 4) обавештење о исплати дивиденде у писаном и електронском облику.

Централни регистар врши проверу унетих података о исплати по типовима лица у систему Централног регистра.

Ако је акционар променио тип лица од дана дивиденде до радног дана који претходи дану обрачуна дивиденде, корпоративни агент издаваоца врши одговарајуће измене у обрачуну дивиденде за то лице у систему Централног регистра.

117б Најкасније један радни дан пре дана обрачуна дивиденде, акционар који има право на исплату дивиденде може преко члана да достави инструкције за пренос новчаних средстава по основу исплате дивиденде код одабраног депозитара хартија од вредности, односно податке о члану Централног регистра који ће извршити исплату дивиденде.

Члан Централног регистра - корпоративни агент издаваоца, на дан који претходи дану обрачуна дивиденде, врши потврду исплате дивиденде преко WEB апликације Централног регистра.

117в На дан обрачуна дивиденде, Централни регистар преко своје интернет странице објављује обавештење издаваоца о исплати дивиденде.

Обавештење издаваоца о исплати дивиденде обавезно садржи:

- 1) дан дивиденде;
- 2) дан обрачуна;
- 3) дан исплате;
- 4) укупан нето износ дивиденде по типовима лица.

Централни регистар прослеђује електронске поруке:

- 1) корпоративном агенту издаваоца за сваког акционара коме се исплаћује дивиденда;
- 2) одабраном депозитару, односно члану Централног регистра који ће извршити исплату дивиденде.

Уколико није одабран депозитар, Централни регистар прослеђује електронске поруке:

- 1) члану код кога су се водиле акције на дан дивиденде, а рачун хартија од вредности је и даље активан,
- 2) у случају неактивног рачуна, члану са којим је закључен нов уговор о вођењу рачуна хартија од вредности, на основу прегледа клијента из тачке 42. ст. 4. и 5. ових Правила,
- 3) у случају неактивног рачуна и престанка чланства члана који је водио рачун хартија од вредности акционара на дан дивиденде, а акционар није закључио нов уговор о вођењу рачуна хартија од вредности, члану са којим је закључен уговор о преузимању клијената.

Уколико није испуњен ниједан од услова из ст. 3-4. ове тачке, Централни регистар прослеђује електронске поруке корпоративном агенту издаваоца.

У случају да акционар на дан дивиденде поседује акције код више депозитара, обрачун и исплата дивиденде преко Централног регистра врши се на нивоу појединачних депозитара.

Изузетно, у случају исплате дивиденде за акције издате у складу са важећим законом о праву на бесплатне акције и новчану накнаду коју грађани остварују у поступку приватизације, за акције које су биле евидентиране на дан дивиденде на рачуну код изабраног брокера, Централни регистар прослеђује електронске поруке изабраном брокеру по рачуну хартија од вредности.

117г Чланови Централног регистра су дужни да одговоре на добијене електронске поруке, у складу са терминским планом рада Централног регистра.

У случају да члан Централног регистра нема закључен уговор о отварању и вођењу рачуна хартија од вредности са акционаром који је остварио право на дивиденду, дужан је да одбије електронску поруку.

У случају да члан Централног регистра одбије електронску поруку и достави инструкцију за преусмеравање поруке на другог члана Централног регистра, Централни регистар ће извршити измену у складу са инструкцијом.

У случају да члан Централног регистра одбије електронску поруку, а не достави инструкцију за преусмеравање поруке на другог члана Централног регистра, Централни регистар ће извршити измену и поруку послати корпоративном агенту издаваоца.

У случају да члан не одговори на електронске поруке, Централни регистар ће сматрати да је члан сагласан и формираће одговарајуће поруке са статусом DUPL.

117д На дан исплате дивиденде, издавалац уплаћује новчана средства за исплату дивиденде на новчани рачун Централног регистра код Народне банке Србије, а у корист новчаног рачуна члана Централног регистра - корпоративног агента издаваоца у Централном регистру.

На дан исплате Централни регистар новчана средства за исплату дивиденде прослеђује члановима Централног регистра који су потврдили електронске поруке и којима су креиране поруке са статусом DUPL, а који врше пренос средстава на новчане рачуне лица која имају право на исплату дивиденде.

За акционаре чије се акције воде на привременом рачуну хартија од вредности код Централног регистра, новчана средстава за дивиденду се уплаћују члану Централног регистра - корпоративном агенту издаваоца.

Након извршене исплате дивиденде, Централни регистар преко своје интернет странице објављује обавештење о извршеној исплати дивиденде.

117ђ У случају да члан Централног регистра коме су пренета новчана средства по основу исплате дивиденде, не може да утврди податке о лицима која имају право на исплату дивиденде на основу којих би исплатио дивиденду, дужан је да, у року од 10 радних дана од дана исплате дивиденде, одговарајућа новчана средства за исплату дивиденде врати корпоративном агенту издаваоца, уз доставу спецификације коме средства од дивиденде нису исплаћена и у ком износу.

У случају да ни корпоративни агент издаваоца није у могућности да средства даље

распореди акционарима којима средства припадају, дужан је да, у року од 15 радних дана од дана исплате дивиденде, одговарајућа новчана средства за исплату дивиденде врати издаваоцу, уз доставу спецификације коме средства од дивиденде нису исплаћена и у ком износу, осим уколико је издавалац акционарско друштво одређено законом којим се уређује право на бесплатне акције и новчану накнаду коју грађани остварују у поступку приватизације, у ком случају средства за исплату дивиденде остају на рачуну корпоративног агента издаваоца до коначне исплате акционарима.

Исплата ликвидационог остатка

117e Члан Централног регистра доставља обавештење акционарског друштва у ликвидацији о намери исплате ликвидационог остатка преко Централног регистра, најкасније седам радних дана пре дана када се врши обрачун за исплату ликвидационог остатка и шаљу електронске поруке (дан обрачуна).

Члан Централног регистра, преко корисничке WEB апликације, уноси обавештење акционарског друштва у ликвидацији о намери исплате ликвидационог остатка из става 1. ове тачке и електронски налог за исплату ликвидационог остатка са подацима о нето износу ликвидационог остатка (ликвидациони остатак умањен за порез) по акцији по типу лица.

Обавештење акционарског друштва у ликвидацији о намери исплате ликвидационог остатка преко Централног регистра обавезно садржи:

- 1) дан дивиденде (дан на који се утврђује списак акционара који имају право на ликвидациони остатак, а одређен је статутом или одлуком акционарског друштва у ликвидацији);
- 2) дан обрачуна;
- 3) дан исплате (датум салдирања);
- 4) позив акционарима који немају активан рачун финансијских инструмената (угашен рачун у периоду од дана дивиденде до дана обавештења о намери исплате) да до дана који претходи дану обрачуна доставе члану Централног регистра из става 1. ове тачке инструкције за пријем средстава по основу исплате ликвидационог остатка.

Централни регистар истог дана на својој интернет страници објављује обавештење акционарског друштва у ликвидацији о намери исплате из става 1. ове тачке преко Централног регистра.

Централни регистар упућује члану Централног регистра из става 1. ове тачке списак акционара који на дан објављивања обавештења акционарског друштва у ликвидацији о намери исплате ликвидационог остатка немају активне рачуне, а ради доставе инструкција за исплату примљених од стране акционара.

Начин и поступак исплате ликвидационог остатка Централни регистар врши сходном применом одредаба тач. 117a – 117j ових Правила пословања.

Исплата дужничких финансијских инструмената, каматних купона, ануитета и превремени откуп

117ж Исплата купона, ануитета и главнице врши се о року доспећа или пре рока доспећа, уколико је то предвиђено одлуком издаваоца, законитим имаоцима дужничких хартија од вредности, који су евидентирани као такви на радни дан пре дана исплате (*record date*).

118. Уплата новчаних средстава по основу исплате о року доспећа дужничких финансијских инструмената, односно каматних купона или ануитета врши се на новчани рачун корпоративног агента/агента емисије издаваоца у Централном регистру, у складу са Правилником о терминским плану рада Централног регистра. Члан Централног регистра-корпоративни агент/агент емисије издаваоца је у обавези да, у складу са одлуком и захтевом издаваоца, преко корисничке апликације Централног регистра иницира исплату дужничких финансијских инструмената, односно каматних купона или ануитета и верификује податке за исплату.

На основу унете потврде исплате и извршене уплате новчаних средстава, Централни регистар формира електронске поруке које прослеђује члановима Централног регистра који воде рачуне финансијских инструмената законитих ималаца, односно члановима који воде новчане рачуне законитих ималаца финансијских инструмената, у складу са захтевом за исплату финансијских инструмената и каматних купона. Чланови Централног регистра су у обавези да потврде добијене електронске поруке.

Исплата каматних купона или ануитета врши се преносом новчаних средстава на рачуне чланова Централног регистра код којих се воде рачуни финансијских инструмената законитих ималаца, који врше пренос на новчане рачуне законитих ималаца. На захтев члана Централног регистра новчана средства за каматне купоне се могу преусмерити на члана Централног регистра код ког се води новчани рачун имаоца финансијских инструмената.

Исплата о року доспећа дужничких финансијских инструмената врши се преносом новчаних средстава на рачуне чланова Централног регистра код којих се воде рачуни финансијских инструмената законитих ималаца, који врше пренос на новчане рачуне законитих ималаца. На захтев члана Централног регистра, новчана средства за исплату финансијских инструмената могу се преусмерити на члана Централног регистра код ког се води новчани рачун имаоца финансијских инструмената. На основу извршених обавеза по основу дужничких финансијских инструмената, Централни регистар врши испис финансијских инструмената на рачун окончања емисије дужничких финансијских инструмената.

Централни регистар на својој интернет страници јавно објављује обавештење издаваоца да на дан доспећа врши исплату доспелих финансијских инструмената односно купона или ануитета. Захтев за обавештење издаваоца доставља корпоративни агент/агент емисије, члан Централног регистра.

Уколико се на дан доспећа не изврши уплата потребног износа новчаних средстава за исплату или се уплата изврши делимично, Централни регистар неће извршити предметну исплату. Члан Централног регистра, корпоративни агент/агент емисије је дужан да обавести Централни регистар да издавалац неће извршити обавезе о року доспећа путем корисничке апликације Централног регистра и законите имаоце доспелих финансијских инструмената путем јавног обавештења на интернет страници Централног регистра. Када издавалац изврши уплату целокупног износа новчаних средстава по основу обавеза прописаних одлуком о издавању за доспеле финансијске инструменте, односно каматне купоне или ануитете и члан Централног регистра потврди исплату и поднесе захтев за исплату, Централни регистар врши пренос новчаних средстава на рачуне чланова Централног регистра код којих се воде рачуни финансијских инструмената законитих ималаца, који врше пренос на новчане рачуне законитих ималаца и испис доспелих дужничких финансијских инструмената, односно пренос новчаних средстава по основу каматних купона или ануитета.

Централни регистар врши исплату и испис финансијских инструмената пре рока доспећа, на захтев издаваоца, који се доставља преко члана Централног регистра, а у складу са одлуком о издавању финансијских инструмената.

Централни регистар врши исплату и испис финансијских инструмената након рока доспећа, на захтев издаваоца, који се доставља преко члана Централног регистра на начин из става 4. ове тачке.

Централни регистар врши испис финансијских инструмената након рока доспећа у случају када су обавезе из тих финансијских инструмената измирене ван Централног регистра у складу са захтевом издаваоца и на основу следеће документације коју доставља члан Централног регистра, агент:

- 1) изјава издаваоца да су обавезе по основу доспелих дужничких хартија од вредности измирене након рока доспећа, оверена у складу са законом који уређује оверу потписивања,
- 2) изјава законитог имаоца да су обавезе по основу доспелих дужничких хартија од вредности измирене након рока доспећа, оверена у складу са законом који уређује оверу потписивања.

Централни регистар не одговара издаваоцима и законитим имаоцима за било какву штету која може настати због кашњења у исплати из било ког разлога, као и због неисправности или закашњења која су условљена пропустом агента.

Поништење дужничких финансијских инструмената

118а На основу захтева издаваоца Централни регистар врши поништење целокупне емисије или дела емисије финансијских инструмената у складу са одлуком тог издаваоца о поништењу стечених сопствених дужничких финансијских инструмената.

Захтев за поништење доставља се преко члана Централног регистра са одлуком издаваоца о поништењу сопствених дужничких финансијских инструмената.

Објављивање позива за седницу скупштине акционара

119. По захтеву акционарског друштва члан Централног регистра доставља Централном регистру захтев за објављивање позива за одржавање скупштине акционара. Уз захтев, члан Централног регистра доставља и позив за скупштину акционара у електронском облику.

Централни регистар објављује позив о одржавању скупштине акционара преко своје интернет странице.

Јединствена евиденција акционара

120. Захтев за издавање јединствене евиденције акционара подноси се Централном регистру преко члана Централног регистра - корпоративног агента издаваоца.

Јединствена евиденција акционара се доставља са стањем на дан који је назначен у захтеву и тај дан не може бити дан издавања јединствене евиденције акционара.

Јединствена евиденција акционара садржи матични број акционара, име и презиме, односно пословно име, адресу акционара, број акција које поседује и број гласова из тих акција, уписана права трећих лица на акцијама (залога) са подацима о залогопримцима као и ограничења права располагања из акција.

Ако се акције законитог имаоца воде на збирном, односно кастоди рачуну, уместо имена, презимена и матичног броја акционара, јединствена евиденција акционара садржи назив члана Централног регистра код кога је отворен збирни, односно кастоди рачун и број тог рачуна, а за кастоди рачун и ознаку типа лица.

Централни регистар издаје јединствену евиденцију акционара у писаном и у електронском облику.

Централни регистар издаје јединствену евиденцију акционара у року од три радна дана од дана пријема уредног захтева.

Сваки акционар има право увида у јединствену евиденцију акционара акционарског друштва у ком је то лице акционар, с тим што ова јединствена евиденција акционара садржи назив и матични број издаваоца, ISIN број, укупан број акционара, укупан број издатих акција, име и презиме, односно пословно име акционара, број акција и проценат од укупне емисије у власништву појединачног акционара.

Право из става 7. ове тачке се остварује увидом у јединствену евиденцију акционара која се води у електронској форми, у службеним просторијама Централног регистра, на захтев заинтересованог лица или његовог пуномоћника. Захтев се подноси преко члана Централног регистра, а увид се врши у присуству представника тог члана Централног регистра.

Лице које подноси захтев за издавање јединствене евиденције акционара, или захтев за увид у јединствену евиденцију акционара Централном регистру, мора да поднесе и овлашћење за подношење захтева и преузимање јединствене евиденције акционара, односно увид у јединствену евиденцију акционара.

121. Централни регистар доставља јединствену евиденцију акционара за скупштину акционара на захтев акционарског друштва и у свим случајевима када корпоративни агент издаваоца поднесе захтев у име тог издаваоца.

122. Централни регистар доставља јединствену евиденцију акционара на основу судског решења о одржавању скупштине акционарског друштва, на захтев лица овлашћеног од стране суда за заказивање скупштине.

123. Централни регистар доставља јединствену евиденцију акционара на основу захтева регистрованог удружења акционара тог издаваоца. Удружење акционара подноси Централном регистру захтев за јединствену евиденцију акционара преко члана Централног регистра.

124. Централни регистар доставља јединствену евиденцију акционара на основу решења о одобрењу понуде за преузимање акција акционарског друштва, на захтев члана Централног регистра – корпоративног агента понуђача. У овом случају, јединствена евиденција акционара садржи матични број акционара, име и презиме, односно пословно име и адресу акционара.

125. Централни регистар доставља јединствену евиденцију акционара на захтев члана Централног регистра – корпоративног агента издаваоца, по основу исплате дивиденде преко Централног регистра, а на основу Одлуке о исплати дивиденде. У овом случају, јединствена евиденција акционара садржи матични број акционара, име и презиме, односно назив и адресу акционара, број акција, тип лица, ознаку земље и шифру члана Централног регистра.

125а Централни регистар доставља јединствену евиденцију акционара на захтев члана Централног регистра – корпоративног агента издаваоца, у случају замене акција. У овом случају, јединствена евиденција акционара садржи матични број акционара, име и презиме, односно назив, адресу акционара, број акција које поседује, уписана права трећих лица на акцијама (залога) са подацима о залогопримцима, ограничења права располагања из акција, рачун финансијских инструмената, као и шифру члана Централног регистра који води рачун финансијских инструмената.

126. Централни регистар јавно објављује податке из јединствене евиденције акционара издавалаца на својој интернет страници.

Јединствена евиденција акционара јавно објављена на интернет страници Централног регистра садржи следеће податке:

- 1) име и презиме, односно пословно име акционара;
- 2) број акција које поседује акционар.

Ако се акције законитог имаоца воде на збирном, односно кастоди рачуну, уместо имена и презимена акционара, јавно објављена јединствена евиденција акционара садржи назив члана Централног регистра код кога је отворен збирни, односно кастоди рачун и број тог рачуна, а за кастоди рачун и ознаку типа лица.

У случају да је уписано ограничење права из хартија од вредности за акционара, односно уписано заложно право, Централни регистар у јединственој евиденцији акционара на интернет страници поред података из става 2. даје обавештење о уписаном заложном праву, односно ограничењу располагања.

127. У случају акционарског друштва које је издало акције у складу са Законом о праву на бесплатне акције и новчану накнаду коју грађани остварују у поступку приватизације, Централни регистар на својој интернет страници објављује податке из јединствене евиденције акционара тог друштва за првих десет акционара са највећим бројем акција.

XVIII КОНАЧНОСТ ПОРДВАЊА

127а Сагласно одредбама Закона о тржишту капитала Централни регистар је систем за салдирање хартија од вредности и организатор тог система.

127б Налогом за пренос, у смислу закона којим се уређује тржиште капитала и у смислу ових Правила, сматра се:

- 1) исправан фајл са инструкцијама за салдирање који Централном регистру доставља регулисано тржиште/МТП, Управа за јавни дуг, Народна банка Србије и члан Централног регистра;
- 2) исправан налог са инструкцијама за салдирање који уноси члан Централног регистра преко корисничке WEB апликације Централног регистра;
- 3) исправан и уредан захтев са инструкцијама за салдирање који Централном регистру доставља члан Централног регистра.

127в Тренутак прихватања налога за пренос је тренутак:

- 1) учитавања фајла из тачке 127б подтачка 1) ових Правила пословања у систем за салдирање Централног регистра;
- 2) уноса налога из тачке 127б подтачка 2) ових Правила пословања преко корисничке WEB апликације Централног регистра;
- 3) пријема захтева са инструкцијама за салдирање из тачке 127б подтачка 3) ових Правила пословања у Централном регистру.

127г Тренутак неопозивости налога за пренос је:

- 1) тренутак прихватања - за трансакције из тачке 127б подтачка 1) ових Правила пословања;
- 2) тренутак потврде поруке MT295 - за налоге за пренос финансијских инструмената и новчаних средстава по ДВП принципу (*delivery versus payment – DVP*) из тачке 127б подтач. 2) и 3) ових Правила пословања;
- 3) тренутак прихватања - за налоге за пренос финансијских инструмената по ФОП принципу (*free of payment – FOP*) и по ДВД принципу (*delivery versus delivery – DVD*) из тачке 127б подтач. 2) и 3) ових Правила пословања;
- 4) тренутак извршења налога за плаћање у RTGS платном систему Народне банке Србије (MT103) у корист рачуна Централног регистра отвореног код Народне банке Србије - за налоге за пренос динарских новчаних средстава без преноса финансијских инструмената (*payment free of delivery – PFOD*);
- 5) тренутак пријема одговарајућег фајла Народне банке Србије о извршеном налогу за плаћање у корист рачуна Централног регистра отвореног код Народне банке Србије - за налоге за пренос девизних новчаних средстава без преноса финансијских инструмената (*payment free of delivery – PFOD*).

Члан може једнострano да откажe налог за пренос до тренутка неопозивости, осим налога за пренос из тачке 127б тачка 1) ових Правила пословања.

После тренутка неопозивости до тренутка салдирања, налог за пренос је могуће отказати уколико су сагласни сви учесници у трансакцији, осим налога за пренос из тачке 127б тачка 1) ових Правила пословања.

127д Налог за пренос је коначан у тренутку његовог салдирања у Централном регистру.

127ђ По сазнању да је наступила неспособност измиривања обавеза члана Централног регистра који је једна од страна у трансакцији или посредник у трансакцији, Централни регистар блокира прихватање налога за пренос тог члана који су достављени после тренутка наступања те неспособности.

Ако су налози за пренос прихваћени у систем за салдирање пре блокирања, а још нису постали неопозиви, такви налози биће отказани, без обзира да ли је налог за пренос прихваћен у систем салдирања пре или након наступања неспособности.

Ако су налози за пренос прихваћени у систем за салдирање пре тренутка наступања неспособности измиривања обавеза члана Централног регистра, а постали су неопозиви пре блокирања, такви налози се салдирају у складу са овим Правилима пословања.

Ако су налози за пренос прихваћени у систем за салдирање после сазнања Централног регистра да је наступила неспособност измиривања обавеза члана Централног регистра, а постали су неопозиви пре блокирања, такви налози ће бити уклоњени из система за салдирање.

Ако су налози за пренос прихваћени у систем за салдирање после тренутка наступања неспособности измиривања обавеза члана Централног регистра, а пре сазнања Централног регистра да је та неспособност наступила, а постали су неопозиви пре блокирања, такви налози се салдирају уколико постоје услови за салдирање до краја дана када је наступила неспособност измиривања обавеза члана Централног регистра. Уколико не постоје услови за салдирање до краја тог дана, налози за пренос се уклањају из система за салдирање.

Ако су налози за пренос прихваћени у систем за салдирање после сазнања Централног регистра да је наступила неспособност измиривања обавеза члана Централног регистра, такви налози ће бити салдирани на захтев стечајног управника тог члана или на захтев другог надлежног органа.

У случају да су налози за пренос уклоњени/отказани у складу са одредбама ове тачке, Централни регистар врши повраћај новчаних средстава у складу са инструкцијама надлежног органа и обавештава све стране у трансакцији, Народну банку Србије, Комисију за хартије од вредности и регулисано тржиште/МТП уколико се ради о трансакцији закљученој на том тржишту.

XIX НАЧИН ОТКЛАЊАЊА РИЗИКА И ФОРМИРАЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ ГАРАНТНОГ ФОНДА

128. На дан салдирања чланови Централног регистра, учесници у закљученим трансакцијама са финансијским инструментима, морају обезбедити финансијске инструменте и новац, како би Централни регистар могао да салдира финансијске инструменте и новац по ДВП принципу (*Delivery versus Payment-DvP*) у складу са Правилником о терминском плану рада Централног регистра.

129. Сви чланови Централног регистра, осим Републике Србије и Народне банке Србије, уплаћују средстава у Гарантни фонд Централног регистра како би се обезбедила потребна средства за испуњење обавеза у случају да члан Централног регистра благовремено не обезбеди финансијске инструменте или новац за закључене трансакције са финансијским инструментима на регулисаном тржишту/МТП.

Средства која се уплаћују у Гарантни фонд Централног регистра износе 40.000 евра и уплаћују се на рачун Централног регистра код Народне банке Србије према инструкцијама за плаћање Централног регистра које су објављене на интернет страници Централног регистра.

Девизна средства члanova Централног регистра састоје се од средстава Гарантног фонда и средстава које чланови Централног регистра уплаћују по основу закључених трансакција са финансијским инструментима.

На средства уплаћена у Гарантни фонд Централног регистра и на девизна средства уплаћена по основу послова са финансијским инструментима, Централни регистар обрачуна, наплаћује и плаћа камату у складу са одлуком Народне банке Србије којом се уређује обрачун, наплата и плаћање камате на девизна средства Централног регистра код Народне банке Србије. Девизна средства члanova Централни регистар не може инвестирати или орочавати, већ их може држати само као депозит по виђењу код Народне банке Србије.

Девизна средства члanova Централни регистар држи у валути у којој је члан извршио уплату.

Поред средстава Гарантног фонда, члан Централног регистра даје менице као средство обезбеђења за благовремено салдирање финансијских инструмената и новца за закључене трансакције са финансијским инструментима.

130. У случају да члан Централног регистра нема довољно финансијских инструмената или новчаних средстава на свом рачуну на дан салдирања за трансакције са финансијским инструментима закљученим на регулисаном/МТП тржишту, Централни регистар може да покрене процедуру активирања средстава

Гарантног фонда у складу са Правилником о терминском плану рада Централног регистра.

У случају активирања средстава са рачуна Гарантног фонда, Централни регистар обрачунава накнаду за коришћење тих новчаних средстава, док члан Централног регистра не уплати/врати активирана средства на рачун Гарантног фонда код Централног регистра у складу са Правилником о тарифи Централног регистра.

Члан Централног регистра је дужан да активирана средства надокнади у што краћем року, а најкасније до почетка следећег радног дана.

131. Ако средства Гарантног фонда нису довољна за покриће обавезе члана Централног регистра, Централни регистар ће активирати менице на терет рачуна тог члана у висини недостајућих средстава.

Уколико активирањем гарантног фонда и меница није могуће обезбедити неопходна средства за салдирање трансакција на регулисаном/МТП тржишту и не стекну се услови за салдирање обавеза и потраживања у финансијским инструментима и новцу у складу са термским планом рада, Централни регистар сторнира спорну трансакцију, уз сагласност свих учесника у трансакцији, и о томе обавештава Комисију за хартије од вредности и организатора тржишта.

Ванредне процедуре принудне продаје и принудне куповине финансијских инструмената

132. У случају да се активирањем Гарантног фонда не могу обезбедити новчана средства односно финансијски инструменти, Централни регистар покреће ванредне процедуре за принудну продају, односно за принудну куповину финансијских инструмената.

Принудна продаја, односно куповина финансијских инструмената оточиње уношењем налога за продају, односно куповину тог финансијског инструмента у информациони систем организатора тржишта на којем се тим финансијским инструментом тргује од стране Централног регистра, а ако то није могуће (финансијским инструментом се не тргује код организатора тржишта, нема заказаног трговања том хартијом од вредности), принудна продаја, односно куповина оточиње позивом свим члановима Централног регистра да доставе понуде за продају, односно куповину наведеног финансијског инструмента.

Пристигле понуде Централни регистар рангира по цени, а понуде са истом ценом по времену пристизања, при чему се код принудне продаје прихватају понуде са вишом ценом а код принудне куповине понуде са нижом ценом.

Централни регистар обавештава све учеснике у процесу принудне продаје, односно куповине о томе да ли су њихове понуде прихваћене или не, а за прихваћене понуде Централни регистар врши клиринг и салдирање по ДВП принципу (*Delivery versus Payment-DvP*).

Принудна продаја и принудна куповина финансијских инструмената одвијају се на начин прописан овим правилима, а у складу са Правилником о терминском плану рада Централног регистра.

132а БРИСАНО са Изменама и допунама 10 број 2-9/51-2 од 22.01.2020. године.

ИНСТРУМЕНТИМА И ЧУВАЊЕ МАТЕРИЈАЛИЗОВАНИХ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ

133. Централни регистар трајно чува дематеријализоване финансијске инструменте у електронском облику, од неовлашћеног приступа, измене и губитака у случају отказа система и елементарних непогода, прављењем резервних копија података и формирањем секундарне базе података.

Централни регистар чува оригиналну документацију на основу које је извршен упис у периоду од најмање пет година, док електронску документацију чува трајно.

Централни регистар дематеријализује хартије од вредности регистровањем хартија од вредности као електронски запис у Централном регистру, на основу захтева издаваоца достављеног преко члана Централног регистра – корпоративног агента издаваоца.

XXI ОСТАЛИ ПОСЛОВИ ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА

134 - 136. БРИСАНО са Изменама и допунама 10 број 2-9/51-2 од 22.01.2020. године.

137. Централни регистар јавно објављује податке о свим финансијским инструментима уписаним у Централни регистар на својој интернет страници у складу са Законом.

138. Централни регистар, самостално или ангажовањем трећих лица, израђује информациона решења за потребе обављања послова и за интернет страницу Централног регистра.

139. Централни регистар, самостално или ангажовањем трећих лица, израђује и примењује апликативна и друга информациона решења за заштиту информационог система Централног регистра и података којима располаже.

Корисници информационог система Централног регистра су чланови Централног регистра и државни органи.

Чланови Централног регистра имају приступ подацима којима располаже Централни регистар, а који се односе на тог члана и његове клијенте. Државни органи имају приступ подацима којима располаже Централни регистар у складу са законом.

За приступ подацима Централног регистра, Централни регистар израђује и корисницима издаје смарт картице, којима се обезбеђује сигурност приступа и ограничавају и контролишу права приступа подацима у складу са законом.

Корисници информационог система Централног регистра подносе захтев Централном регистру за израду, обнову и опозив смарт картице, односно измену овлашћења, у складу са упутством које је објављено на корисничкој WEB апликацији Централног регистра.

Сертификат на смарт картици је валидан годину дана, након чега је корисник дужан да смарт картицу достави Централном регистру ради обнављања или поништења сертификата.

Корисник информационог система Централног регистра је у обавези да у писаној форми одреди запослене који у обављању послова користе апликацију Централног регистра и да о томе обавести Централни регистар.

У случају престанка запослења код корисника или преласка на радну позицију која не захтева приступ апликацијама Централног регистра запосленог коме је додељена смарт картица, корисник је у обавези да смарт картицу врати Централном регистру и затражи поништење сертификата на смарт картици.

Корисник информационог система Централног регистра је дужан да о свакој промени лица која у обављању послова користе информациони систем Централног регистра поступи без одлагања на начин уређен ставом 6. ове тачке.

Корисник информационог система Централног регистра је у обавези да за сваког запосленог који у обављању посла користи апликације Централног регистра, поднесе захтев Централном регистру за издавање јединствене персонализоване смарт картице са креденцијалима за приступ, који могу бити познати само лицу на чије име је смарт картица издата.

Смарт картица се издаје у просторијама Централног регистра, искључиво лицу на чије име је персонализована или особи коју овласти корисник информационог система.

Уколико смарт картицу преузима овлашћено лице, Централни регистар је дужан да предају картице изврши на начин који гарантује неповредивост података. Уколико лице на чије име је издата персонализована картица посумња да је до тренутка пријема смарт картице нарушена тајност креденцијала за приступ, дужно је да о томе одмах обавести Централни регистар, ради блокирања приступа информационом систему Централног регистра за ту смарт картицу.

За све радње спроведене коришћењем смарт картице, одговорно је лице на чије име је картица издата, као и корисник информационог система.

Коришћење смарт картице од стране неког другог лица, осим оног на чије име је смарт картица издата, строго је забрањено и сматра се одговорношћу лица на чије име је картица издата, као и корисника информационог система.

У случају губитка, крађе смарт картице или сумње да је дошло до повреде тајности креденцијала за приступ, лице на чије име је издата смарт картица и корисник информационог система дужни су да одмах о томе обавесте Централни регистар ради блокирања приступа информационом систему Централног регистра за ту смарт картицу.

Корисник информационог система дужан је да пропише процедуре којима ће се уредити поступање запослених у циљу спречавања неовлашћеног коришћења смарт картица за приступ информационом систему Централног регистра.

139а У складу са уредбом којом се уређују општи услови за емисију и продају државних хартија од вредности на примарном тржишту (у даљем тексту: Уредба), Министарство финансија -Управа за јавни дуг, у име и за рачун Републике Србије, организује и реализује аукције за примарну продају и откуп државних хартија од вредности пре рока доспећа, преко аукцијске платформе која је део информационог система Централног регистра (у даљем тексту: аукцијска платформа).

Приступ аукцијској платформи има само члан Централног регистра који има статус овлашћеног учесника у складу са Уредбом.

Лице овлашћено за трговање државним хартијама од вредности код члана Централног регистра је лице које има статус овлашћеног лица у складу са Уредбом, коме је Централни регистар издао јединствену персонализовану смарт картицу и коме је Централни регистар доделио посебно овлашћење за приступ аукцијској платформи.

Централни регистар додељује посебно овлашћење за приступ аукцијској платформи лицу овлашћеном за трговање државним хартијама од вредности на период од годину дана, почев од дана доделе, на основу следеће документације:

- 1) захтев члана Централног регистра код кога је лице овлашћено за трговање државним хартијама од вредности запослено за доделу посебног овлашћења за приступ аукцијској платформи;
- 2) потврда Управе за јавни дуг да члан – подносилац захтева има статус овлашћеног учесника у складу са Уредбом;
- 3) потврда Управе за јавни дуг да лице за које се тражи посебно овлашћење за приступ аукцијској платформи има статус овлашћеног лица у складу са Уредбом.

Централни регистар обновља посебно овлашћење за приступ аукцијској платформи које је раније додељено лицу овлашћеном за трговање државним хартијама од вредности по аутоматизму, на период од нових годину дана, уз наплату накнаде у складу са Правилником о тарифи Централног регистра.

Централни регистар укида посебно овлашћење за приступ аукцијској платформи које је раније додељено лицу овлашћеном за трговање државним хартијама од вредности на основу следеће документације:

- 1) захтев члана Централног регистра код кога је лице овлашћено за трговање државним хартијама од вредности запослено, односно било запослено, за укидање посебног овлашћења за приступ аукцијској платформи;
- 2) потврда Управе за јавни дуг да је лицу овлашћеном за трговање државним хартијама од вредности за које се захтева укидање посебног овлашћења за приступ аукцијској платформи престао статус овлашћеног лица у смислу Уредбе односно да је члану Централног регистра који је поднео захтев престао статус овлашћеног учесника у смислу Уредбе.

У случају да лицу овлашћеном за трговање државним хартијама од вредности престане радни однос код једног члана Централног регистра, а заснује радни однос код другог члана Централног регистра, ранији послодавац тог лица је дужан да поступи у складу са ставом 6. ове тачке док је нови послодавац, уколико има намеру да за то лице захтева доделу посебног овлашћења за приступ аукцијској платформи, дужан да поступи у складу са ставом 4. ове тачке.

У случају да Управа за јавни дуг, на основу Уредбе, суспендује лице овлашћено за трговање државним хартијама од вредности, Централни регистар ће ограничити том

лицу посебно овлашћење за приступ аукцијској платформи одмах по добијању акта Управе за јавни дуг, а у складу са ограничењима која произилазе из тог акта.

У случају да Централни регистар, на основу тачке бс ових Правила пословања, суспендује члана Централног регистра који има статус овлашћеног учесника у складу са Уредбом, а природа и обим суспензије су такви да се иста односи и на обављање послова који су у вези са спровођењем активности на аукцијској платформи, Централни регистар ће, без одлагања, доставити Управи за јавни дуг одлуку о суспензији.

140. Централни регистар обавља послове у складу са чланством Централног регистра у међународним организацијама.

141. Централни регистар обрачунава и наплаћује накнаде за коришћење услуга у складу са Правилником о тарифи Централног регистра.

142. Централни регистар обавља и друге послове у складу са законом.

ХХII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ Правила пословања 10 број 2/12-3 од 27.04.2012. године, са изменама и допунама 10 број 2/12-2 од 26.12.2012. године и 10 број 2/6-3/1 од 09.10.2013. године.

143. Ова Правила пословања Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности ступају на снагу по добијању сагласности Комисије за хартије од вредности.

144. Ова Правила пословања Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности се објављују на интернет страници Централног регистра одмах након добијања сагласности Комисије за хартије од вредности.

145. Даном ступања на снагу ових Правила пословања престају да важе Правила пословања Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности („Службени гласник РС“, бр. 113/2006, 24/2008, 38/2008, 70/2008, 17/2009, 55/2010 и 102/2010) и 10 бр. 2/8-5 од 26.12.2011. године.

**САМОСТАЛНИ ЧЛАНОВИ ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРАВИЛА ПОСЛОВАЊА
10 број 2-8/21-2 од 25.07.2014. године**

Члан 18.

Акционарско друштво, које је регистровало повећање капитала у Агенцији за привредне регистре по основу испуњења обавеза из уговора о продаји друштвеног капитала, дужно је да, у року од шест месеци од дана ступања на снагу ових Измена и допуна Правила пословања, изврши упис акција по наведеном основу у Централни регистар и да преко члана Централног регистра достави захтев са следећом документацијом:

- одлука о повећању капитала издаваоца,
- решење или извод Агенције за привредне регистре о упису повећања капитала,
- акт Агенције за приватизацију о прихвату извршења обавезе из уговора о продаји друштвеног, односно државног капитала у поступку приватизације или решење Агенције за приватизацију о стицању сопствених акција субјекта приватизације.

Члан 19.

Даном ступања на снагу ових Измена и допуна Правила пословања клијенти инвестициони фондови и добровољни пензијски фондови који се воде на кастоди рачуну, водиће се по типу лица ФО. Клијенти остала правна и физичка лица која се воде на кастоди рачуну, водиће се на истом рачуну по типу лица КС.

Отварање нових рачуна врши се у складу са тачком 35. Правила пословања.

Члан 20.

Корисници информационог система Централног регистра дужни су да усвоје процедуре прописане чланом 17. ових Измена и допуна Правила пословања у року од 30 дана од дана ступања на снагу истих.

Члан 21.

Ове Измене и допуне Правила пословања Централног регистра ступају на снагу по добијању сагласности Комисије за хартије од вредности, а објављују се на интернет страници Централног регистра одмах након добијања сагласности Комисије за хартије од вредности.

САМОСТАЛНИ ЧЛАН ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРАВИЛА ПОСЛОВАЊА 10 број 2-8/23-4-1 од 29.12.2014. године

Члан 11.

Ове Измене и допуне Правила пословања Централног регистра ступају на снагу по добијању сагласности Комисије за хартије од вредности, а објављују се на интернет страници Централног регистра одмах након добијања сагласности Комисије за хартије од вредности.

САМОСТАЛНИ ЧЛАНОВИ ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРАВИЛА ПОСЛОВАЊА 10 број 2-9/12-2 од 11.12.2015. године

Члан 12.

Ове Измене и допуне Правила пословања Централног регистра ступају на снагу по добијању сагласности Комисије за хартије од вредности и објављују се на интернет страници Централног регистра одмах након добијања сагласности.

Члан 13.

Решења о додели CFI кода и ISIN броја, која су издата пре ступања на снагу ових Измена и допуна Правила пословања, а по којима издавалац није преко члана Централног регистра, у року од годину дана од дана издавања решења, поднео захтев за отварање емисионог рачуна и упис финансијских инструмената на рачун издаваоца код члана Централног регистра и рачуне финансијских инструмената законитих ималаца, престају да важе.

Издаваоцима којима је издато решење о додели CFI кода и ISIN броја најмање годину дана пре ступања на снагу ових Измена и допуна Правила пословања, оставља се рок 30 дана, од дана ступања на снагу ових Измена и допуна Правила пословања, за подношење захтева из става 1. овог члана, након чега решења престају да важе.

Члан 14.

Акционарска друштва која су, до дана ступања на снагу ових Измена и допуна Правила пословања, закључила поступак ликвидације, променила правну форму, односно извршила статусне промене у Агенцији за привредне регистре, а нису извршила испис акција у Централном регистру, дужна су да, у року од шест месеци од дана ступања на снагу ових Измена и допуна Правила пословања, доставе Централном регистру, преко члана Централног регистра, одговарајућу документацију прописану тачком 26б, 26в и 26г ових Правила пословања.

По истеку рока из става 1. овог члана, Централни регистар врши испис акција на основу података Агенције за привредне регистре.

Члан 15.

Одредбе тач. 64, 84. и 127а ових Измена и допуна Правила пословања примењују се почев од 01.01.2016. године.

САМОСТАЛНИ ЧЛАН ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРАВИЛА ПОСЛОВАЊА 10 број 2-9/18-2 од 18.03.2016. године

Члан 8.

Ове Измене и допуне Правила пословања Централног регистра ступају на снагу и примењују се по добијању сагласности Комисије за хартије од вредности и објављују се на интернет страници Централног регистра одмах након добијања сагласности.

Изузетно од става 1. овог члана, чл. 3. и 4. (тачке 99а. и 99б) почињу са применом након истека 60 дана од дана ступања на снагу ових Измена и допуна Правила пословања.

САМОСТАЛНИ ЧЛАН ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРАВИЛА ПОСЛОВАЊА 10 број 2-9/33-2 од 18.01.2018. године

Члан 30.

Ове Измене и допуне Правила пословања Централног регистра ступају на снагу и примењују се по добијању сагласности Комисије за хартије од вредности и објављују се на интернет страници Централног регистра одмах након добијања сагласности.

САМОСТАЛНИ ЧЛАН ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРАВИЛА ПОСЛОВАЊА 10 број 2-9/36-7 од 22.03.2018. године

Члан 2.

Ове Измене и допуне Правила пословања Централног регистра ступају на снагу и примењују се по добијању сагласности Комисије за хартије од вредности и објављују се на интернет страници Централног регистра одмах након добијања сагласности.

САМОСТАЛНИ ЧЛНОВИ ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРАВИЛА ПОСЛОВАЊА 10 број 2-9/39-2 од 10.10.2018. године

Члан 1.

Поступци принудног откупа акција започети код Централног регистра пре почетка примене Закона о изменама и допунама Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС“, бр. 44/18), спровешће се у складу са одредбама чл. 515. до 521. и одредбама члана 523. Закона о привредним друштвима ("Службени гласник РС", бр. 36/11, 99/11, 83/14 - др. закон и 5/15).

Члан 2.

Поступци права на продају акција у којима је захтев за продају достављен друштву пре почетка примене Закона о изменама и допунама Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС“, бр. 44/18), окончаће се у складу са одредбама чл. 522. и 523. Закона о привредним друштвима ("Службени гласник РС", бр. 36/11, 99/11, 83/14 - др. закон и 5/15).

Члан 3.

Ове Измене и допуне Правила пословања Централног регистра ступају на снагу и примењују се по добијању сагласности Комисије за хартије од вредности и објављују се на интернет страници Централног регистра одмах након добијања сагласности.

САМОСТАЛНИ ЧЛАНОВИ ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРАВИЛА ПОСЛОВАЊА 10 број 2-9/40-4 од 26.12.2018. године

Члан 1.

Ове Измене и допуне Правила пословања Централног регистра ступају на снагу и примењују се по добијању сагласности Комисије за хартије од вредности и објављују се на интернет страници Централног регистра одмах након добијања сагласности.

САМОСТАЛНИ ЧЛАНОВИ ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРАВИЛА ПОСЛОВАЊА 10 број 2-9/46-2 од 25.06.2019. године

Члан 2.

Ове Измене Правила пословања Централног регистра ступају на снагу и примењују се по добијању сагласности Комисије за хартије од вредности и објављују се на интернет страници Централног регистра одмах након добијања сагласности.

САМОСТАЛНИ ЧЛАНОВИ ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРАВИЛА ПОСЛОВАЊА 10 број 2-9/51-2 од 22.01.2020. године

Члан 1.

Ове Измене и допуне Правила пословања Централног регистра ступају на снагу и примењују се по добијању сагласности Комисије за хартије од вредности и објављују се на интернет страници Централног регистра одмах након добијања сагласности.

САМОСТАЛНИ ЧЛАНОВИ ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРАВИЛА ПОСЛОВАЊА
10 број 2-9/54-4 од 25.03.2020. године

Члан 5.

Ове Измене и допуне Правила пословања Централног регистра ступају на снагу и примењују се по добијању сагласности Комисије за хартије од вредности и објављују се на интернет страници Централног регистра одмах након добијања сагласности.

САМОСТАЛНИ ЧЛАНОВИ ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРАВИЛА ПОСЛОВАЊА
10 број 2-9/67-2 од 23.08.2021. године

Члан 2.

Ове Измене и допуне Правила пословања Централног регистра ступају на снагу и примењују се по добијању сагласности Комисије за хартије од вредности и објављују се на интернет страници Централног регистра одмах након добијања сагласности.

САМОСТАЛНИ ЧЛАНОВИ ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРАВИЛА ПОСЛОВАЊА
10 број 2-9/76-3 од 05.10.2022. године

Члан 71.

Заложно право уписано на рачуну финансијских инструментата клијента који се, у тренутку почетка примене ових Правила пословања, води код члана, остаје и даље уписано на истом рачуну финансијских инструментата код тог члана.

Нове уписе (уговорна залога, залога и забрана располагања у извршењу, привремене и претходне мере) на финансијским инструментима клијента из става 1. овог члана врши Централни регистар на одговарајућем рачуну у Централном регистру.

Брисање заложног права из става 1. овог члана врши тај члан, осим у случају када постоји уписано више редоследа уписа, када Централни регистар врши брисање тог заложног права.

Намирење продајом финансијских инструментата из става 1. овог члана обавља члан из става 1. овог члана и када постоји више редоследа уписа.

Члан 72.

Даном почетка примене ових Правила пословања у Регистру залоге се воде сва уписана заложна права.

Члан 73.

Ове Измене и допуне Правила пословања Централног регистра ступају на снагу по добијању сагласности Комисије за хартије од вредности и објављују се на интернет страници Централног регистра одмах након добијања те сагласности.

Члан 74.

Ове Измене и допуне Правила пословања Централног регистра примењују се почев од 05.01.2023. године.

САМОСТАЛНИ ЧЛАНОВИ ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРАВИЛА ПОСЛОВАЊА
10 број 2-9/80-3 од 31.01.2023. године

Члан 16.

Ове Измене и допуне Правила пословања Централног регистра ступају на снагу и примењују се по добијању сагласности Комисије за хартије од вредности, а објављују се на интернет страници Централног регистра одмах након добијања те сагласности.

САМОСТАЛНИ ЧЛАНОВИ ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРАВИЛА ПОСЛОВАЊА
10 број 2-9/81-2 од 06.02.2023. године

Члан 3.

Ове Измене и допуне Правила пословања Централног регистра ступају на снагу по добијању сагласности Комисије за хартије од вредности, а објављују се на интернет страници Централног регистра одмах након добијања те сагласности.

Ове Измене и допуне Правила пословања Централног регистра примењују се почев од 02.02.2023. године.

САМОСТАЛНИ ЧЛАНОВИ ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРАВИЛА ПОСЛОВАЊА
10 број 2-10/2-2 од 31.08.2023. године

Члан 9.

Ове Измене и допуне Правила пословања Централног регистра ступају на снагу и примењују се по добијању сагласности Комисије за хартије од вредности, а објављују се на интернет страници Централног регистра одмах након добијања те сагласности.

САМОСТАЛНИ ЧЛАНОВИ ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРАВИЛА ПОСЛОВАЊА
10 број 2-10/3-2 од 04.10.2023. године

Члан 3.

Централни регистар ће свим лицима овлашћеним за трговање државним хартијама од вредности која на дан ступања на снагу ових измена и допуне Правила пословања имају додељена посебна овлашћења за приступ аукцијској платформи ради учешћа на аукцијама за откуп државних хартија од вредности пре рока доспећа та овлашћења аутоматски проширити и на приступ аукцијској платформи ради учешћа на аукцијама за примарну продају државних хартија од вредности, најкасније до 31.10.2023. године, без захтева члана Централног регистра и без наплате накнаде у складу са Правилником о тарифи Централног регистра.

Чланови Централног регистра чијим запосленима су, пре дана ступања на снагу ових измена и допуне Правила пословања, издате јединствене персонализоване смарт картице али немају додељена посебна овлашћења за приступ аукцијској платформи могу поднети захтев за доделу тих овлашћења Централном регистру у складу са тачком 139а Правила пословања Централног регистра.

Чланови Централног регистра чијим запосленима нису, пре дана ступања на снагу ових измена и допуне Правила пословања, издате јединствене персонализоване

смарт картице могу поднети захтев за доделу тих картица и посебних овлашћења за приступ аукцијској платформи Централном регистру у складу са тач. 139. и 139а Правила пословања Централног регистра.

Члан 4.

Ове Измене и допуна Правила пословања Централног регистра ступају на снагу и примењују се по добијању сагласности Комисије за хартије од вредности, а објављују се на интернет страници Централног регистра одмах након добијања те сагласности.

Овај пречишћен текст Правила пословања садржи:

Правила пословања 10 број 2/12-3 од 27.04.2012. године, са изменама и допунама:

- 10 број 2/12-2 од 26.12.2012. године,
- 10 број 2/6-3/1 од 09.10.2013. године,
- 10 број 2-8/21-2 од 25.07.2014. године,
- 10 број 2-8/23-4-1 од 29.12.2014. године,
- 10 број 2-9/12-2 од 11.12.2015. године,
- 10 број 2-9/18-2 од 18.03.2016. године,
- 10 број 2-9/33-2 од 18.01.2018. године,
- 10 број 2-9/36-7 од 22.03.2018. године,
- 10 број 2-9/39-2 од 10.10.2018. године,
- 10 број 2-9/40-4 од 26.12.2018. године,
- 10 број 2-9/46-2 од 25.06.2019. године,
- 10 број 2-9/51-2 од 22.01.2020. године,
- 10 број 2-9/54-4 од 25.03.2020. године,
- 10 број 2-9/67-2 од 23.08.2021. године,
- 10 број 2-9/76-3 од 05.10.2022. године,
- 10 број 2-9/80-3 од 31.01.2023. године,
- 10 број 2-9/81-2 од 06.02.2023. године,
- 10 број 2-10/2-2 од 31.08.2023. године и
- 10 број 2-10/3-2 од 04.10.2023. године.